

Sunnhordland tingbok 3

- 1 Udj denne Tingboeg findes Halffembtesindtz tiuffue och fiire Nummererede Blade: Huor udj Carsten Dürhuus Sorenschriffuer udj Sundhoer Len, Skall effter Hans Ord och Pligt schriiffue alt huis som louligt for Thing och Domb Passerer, Saa som hand Will Ahnsuare,
Bergenhuuss dend 24. Novembr. A/nn/o 1651
Offue Bielcke
- Emanuel
- 2a Anno 1651 Den 29 Novembr. Ware Vi efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Niels Ness, Anders Hamb, Lauritz Huckaas, Lauritz Teigland, Siffr Desseuig, Herloff Skielness, Anders Liønness, Toleff Viletued, Hagtor Omme, Siffr ibm. Roel ibm. effter Laulig thilneffnelse forsamblede Vdj Høgshaffn, huor da for oss vdj Rette møtte Daud Effuerkwam aff Eidenborg i Skotland thillige med hans thilforordnede Fuldmegtig Hans Bastiansøn aff Bergen, som med woris Gunstige Her Slotzheris Steffning, haffde Vdj Rette Steffendt, Michel Andersøn Skaanevig Visiterer for vdj Fogderiet, med Lauritz Hiortaas Lensmand, Anders Hambneraas, Olle Giere, och Siffr Netteland, Laugrettismend, vdj Strandebarm schibred, formedelst de for nogen tid siden, haffde opslagen hans Kiste som stod opset i Høgshaffn, och deraff en Deel vdtagen, huilchet hand formendte de burde hannem strax igien at leffuere, och derfor uden erstat? hannem hans derpaa allerede anvendte, och endnu omrendende bekostning, med widre dess indhold,
- Hertil at suare møtte vdj Rette bette. Michel Andersøn, thillige med fore. Jndsteffendte mend, Huilche mend thilspurde Michel, om hand iche haffde loffuit at were deris mand och gaa imellem Sagen och dennem for huis effter kunde komme, Huortil hand suarede Joe at hand haffde giort det, och Jligemaade befahlet at slaa Kisten op, Anlangendis det gods som war wden for kisten, som war 3 støcher Klede och it støche Pledie, dennem bekiender Willum Tomsøn at haffue leffuerit thil Michel Andersøn vden Mendenis, Neruerelse, som de iche saa, dog widste Willum iche huormange Alene der war vdj, Huilchet Michel och bekiender paa Skipperns behaug, at haffue Annamit, paa Daud sin gode behag, Huor om
- 2b Daud sagde at det ene war it støche som war 22 1/2 allen, po 2 Rdr. det andet it støche Røt paa 16 allen á 9 mrk., den 3 støche á 9 mrk. och 49 1/2 allen pledie, á 1 1/2 mrk.
Anlangendis det gods som war udj Kisten, som Daud formeendte at were tagen aff, och thilmed war Kisten ey heller Laulig forseget som hand formeendte, thj Michel haffde beseglet off/ue/n po laget, och Lensmanden Lauritz Hiortaas neden for, Huilchet de selff begge bekiende, Da effter Lang samtale suarede Michel sig iche at wilde suare, effterdj hand iche war Laulig steffendt, thi Steffningen war lest for hannem en Søndag, da effterdj iche laulig war steffendt, och iche wilde suare, war Hans Bastiansøn aff Lensmanden eller dem som war i hans Sted, Nemlig Niels Ness begierendis, hand wilde anholde hannem thil Sagens Vddrag, Anseendis, hand haffde en Kledning aff it støche stoff som fandtis i Kisten, huilchet støche war dog Registerit, och i Kisten den thiid den i Mandens Nerwerelse war optagen, och i lagt igien, da den bleff beseglet, huorfor de formeendte hand burde beuise, huor hand haffde faaed det aff Kisten, Michel Negtit ey selff io at haffue thil en Kledning aff samme støche,

3a Den 3. Xbris, Ware Wj Efftere. effter Laulig Anfordring forsamlede paa Wogen, i Skaanewig schibred, Nemblig Carsten Dürhus Sorenschriffuer vdj Sundhor Len, Halduar Tareldsøen, Michell Øffstebøe, Jeronimus Axland, Jffuer Lechness, Olle Suinland, Anphin Bauge, Biørn Hegland frembkom och i Rette lagde en Skriffblig Steffning, offuer Joen i Waagen, sambt Gunnelle Øffstebøe, Madellene Hofflands Arffuinger och Erick Øffstebøe, saauel som Johans Pedersøn i Hardanger, Huilchen befandtis for ? aff dennem at war for kyndt Vden for Joen i Waagen alleene, som det selff bekiende dog den war iche paa tegnit,

Paa samme thiid och Sted for Retten frembkom Johanes Olsøn thilholdendis paa Suinland, med hans thilforordnede fu<l>dmegtig, Samuel Sørhug som med en aff Fogden Wedlagt Jffuer Knudsøn Vdsted Skriffblig Steffning, haffde ladet vdj Rette Citere Joen Wiersøn i Wogen, hans Stiffmoders mand formedelst noget Arffue gods hannem for det første selff war effter hans Sl. Fader affgangen Olle i Waagen war thilfalden, och dernest for hans thuende Brødere naffnlig Halduar och Olle Olsøn, som hand formeendte begge at were døde kunde thilfalde, efftersom Joen endnu haffde det vnder Henderne,

Hertil at suare møtte bette Joen vdj Rette som suarede at huis hannem effter hans Sl. Fader kunde Restere schulde han gierne bekomme, Dissligeste effter den ? Broder Olle Olsøn, naar hand fich lige for hans ophøstning efftersom hand iche haffde for-

3b forlagsøre, Dissligest naar hannem Stilles nøyagt Caution, for, om den anden Broder Halduor wed naffn Kom hiem igien, at det schulde were wfarid(?), efftersom der endnu war thuiffuel om hand enten war leffuendis eller død, och fremblagde derhoss en Seddell aff en ene mand i Bergen wed naffn Samuel Ingebrigt, som med thuende andre Bergers widnede, at hand for 5 aar siden, war Reist thil Ostindien med hans Søn, och war endnu wendtende igien,

Herimod fremblagde fore. Olle en anden Sedell aff thuende mandsmend paa Ko. Ma. Skib Høynefald, som nu ligger paa Bergenwog vdj iffuen(?), huilche widne at hand Aar 1643 war bleffuen med it Høybette. Ko. Ma. Skib, Krone Galeien kaldet, Huilche Sedeller begge bleff leste och paa schreffuen, mens efftersom ingen aff dennem kunde kiendes nøyehlig, andit end for benchebreffue, Da stildte hand Joen Borgen, for at hand schulde were frj for ald thiltahle, om hand kunde komme igien, och det med thuende mend nemblig, Gudmond Ølfferness och Matz Teigland,

Da effter Lang samtale, denne Sages beschaffenhed, med huis Breffue och Documenter, sambt Proff witnessbiurd, och Parternis egne bekiendelsse, som anlangendis denne Sag for oss haffuer vdj Rette werit, Befindes At Sl. Olle Halduorsøn, i Waagen den thiid hans første Quinde Sl. Karen Michelsdater døde, iche haffde mere Adelsgoods end it pund, Smør och Jt Søsuschind Aarlig at opberge vdj

4a Jndreiness, som de begge haffde kiøbt thil hannem effter det Kiøbebreff formelding aff Ingeborg Arues dater vdgiffuen, Huilchet siden bleff hannem och hendes Børn imellem schiff som følger, Den thiid hun døde, effterlod hun sig Femb børn, 4 Sønner och 1 dater, huoraff hun haffde hun haffde Aulet de 2 Sønner nemblig Berendt och Michel Knudsønner och Marite Knudsater med hendes første mand Sl. Knud i Waagen, och de andre 2 nemblig Johans och Halduor Olsøn, med bette. Sl. Olle

Halduorsøn, Saa at der Moderen war død, thog hand den halffuepart aff bette. Gods, de haffde som war Aarligen Tolff marcher Smør och 1/2 Søsuschind, den anden halffuepart, som war lige saa meget bleff bleff de femb Sødshend imellem deelt, huoraff huer aff de 4 Brødere fich paa deris lod, 2 2/3 mrk. Smør och 2 olb. vdj it Søsuschind, och Søsteren halffueparten mod en aff dennem som war 1 1/3 mrk. Smør och 2 olb. vdj it Søsuschind,

Effter denne hans Hustrues død, Døde hans Fader Sl. Halduor Quandall, saa Arffuede hand effter hannem efftere. Gods, som er først vdj en Gaard kaldes Roldestad Aarligen opetberg(?) Smør 1 løb, Vdj Fendreness Aarligen Smør 10 2/3 mrk. En Øde iord kaldes Hiortedall,

Noch en Øde iord kaldes Glommen, som hand siden schal haffue soldt thil Biørn Hegland, Noch haffde hand i Kiøbegods effter hans død som følger, Først som kom paa hans Lod vdj J. Ness, effter den første Quindes død, Smør 1/2 pund, 1 Kalsch.

- 4b Noch haffuer hand løst och kiøbt med denne hands effterlatte Hustru, Madelene Lauritz datter først de thuende hans Stiffbørns part som de Arffuede effter deris Moder i J. Ness, Smør 6 2/3 mrk. 3 s. 2 olb., Effter det Kiøbebreff aff Siur Knudsøn paa Ness, och hans Conforter vdgiffuen, i samme Gaard, Smør 16 mrk.

Noch effter det Kiøbe breff, aff Halduor Tued, Niels Furdall och Biørn Dallen vdgiffuen paa ? samme Jord, Smør, 17 1/3 mrk.

Effter det Kiøbebreff aff Ingebrigt Marchus vdgiffuen paa den Jord ? som Skylder Aarlig Smør 1/2 løb,

Summa paa fore. Gods, er først vdj Odelsgoods Smør En løb Thj marcher, och thoetredieparter aff en mrk. Smør, foruden de thuende Ødeior der,

Kiøbegods Anløb Sexten marcher Smør, Jt Kalffschind, Huilchet fore gods nu er fore. Sl. Olle Halduorsøn effterlatte Hustru Madelene Lauritzdater bette. Joen Wiersøn nu boendis i Wagem, och effter bette. Olle sine Børn som war 3. Brødere och 3 Søstere huoraff hand haffde de 2 Sønner effter den forige Hustru naffnlig Johans och Halduor Olssønner fick de andre med denne end igienleffuende, naffnlig Olle Olsøn, Karen, Maren och Sigrj Olsdøtere, saaledes imellem Bytt, Det forst thog Moderen hendes Hel? effter Laugen halffuepart vdj bette. Odels gods vdj Roldestad och Jndre Ness, med halparten i den øde Jord Hiortedall, som hand beholder hendes Liffs thiid, och kommer siden thil fore.

- 5a Sl. Olle hans da igienleffuende Børn eller deris Rette Arffuinger, Den anden halffuepart deraff som beløber sig bode vdj Røldestad och Jndre Ness, thil 1/2 løb 5 1/3 mrk. Smør, kom paa Børnenes part, och efftersom det befindes den yngste Broder Sl. Olle Olsøn er wed Døden affgaaen siden hans Fader døde, bleff det Skifft de thuende Brødere nemblig Johans och Halduor med de thuende Søstrer imellem, Saa deraff kom paa huer Broder lod, Eluffue marcher Smør med 8 olb. beregnit,

Anlangendis det kiøbe gods vdj J. Ness och Tieldeflott da berettis bette. J. Ness med ware at were forbedrit saa der nu gaar aff thil aldt det Bunde gods som er Aarligen 3

1/2 pund Smør 1 giedschind, Huoraff kommer paafuert march Smør, 3 penge, 12 penge paa 1 sk. beregnit och it Giedschind for En Rixort,
Er saa vdj indre Ness 1/2 løb 16 mrk. Smør 13 sk. och vdj Tieldeflatt 1/2 Løb Smør, Derom kaste de lod, saa Quinden thilfalddt hendis part som er 1 løb 8 mrk. Smør och 6 1/2 sk. penge ? Jndreness,

Den an halffuepart som er lige saa meget vdj Tieldeflott och bette. Jndreness kom paa Børnens part, huoraff kommer po huer aff de thuende Brødere, nemblig Johans och Halduor, 12 mrk. Smør 3 sk. 1 olb. och paa huer Søster halffueparten saa megit, som er 6 mrk. Smør 1 skl. och 2 olb.

Beløber sig thilsammen paa begge Brødere vdj Kiøbegods som dennem nu thilfalddt, Alt vdj Smør

- 5b effter Taxten anslagen, Smør 26 mrk. 2 olb. Herfor schal de haffue vdj Tieldeflott, Bliffuer saa thil offuers vdj Tieldeflott, Smør 9 3/4 mrk. penge 2 olb. och vdj J. Ness, Smør 8 mrk. penge 6 1/2 sk.
Summa Smør 17 1/2 mrk. penge 6 1/2 sk. 2 olb. dette kommer paa de 3 Søstrer, och er paa huer Smør 5 1/2 mrk. Penge 3 sk. 3 ?.
Anlangendis Huis Jndkombt vdj Bøxell och 3die Aars tage er opbaaren aff fore. Gods siden Sl. Olle Waagen døde, som er 9 Aar siden, da effterdj den er opbaaren førend godtzit bleff denne. imellem schifft, bør den och billigen at komme thil schiffte, och enhuer sin lod deraff, Huilchet er som følger, Først berettis at Joen Wiersøn haffuer oppebaarit i Første bøxell aff Jndre - ness Penge, 70 Rixdaller, Noch 3. thredietager, vdj bette. 9. aff aldt deris gods som er 2 løber 26 2/3 mrk. Smør och 13 sk. penge, huert Aar 2. Rdr., 1 ort 18 sk. er vdj 9 Aar Penge 7 Rdr. 30 sk.
Summa penge 77 Rdr. 30 sk.
Herimod berettis at were Vdgiffuen vdj Skat och Rosstieniste deraff diss midlertiid som beløber thil penge 32 Rdr. 3 mrk. 15 sk.
Lignet och lagt det enne mod det andet, saa bliffe igien som kommer thilschifft, p. 44 1/2 Rdr. 15 sk. deraff thager Moderen den halffuepart som er Penge 22 Rdr. 1 mrk. 15 sk. Det offrige som er lige saa megit, Skifftes Børnene imellem, huoraff kommer paa huer aff de thuende Brødere Penge 6 Rdr. 2 mrk. 4 sk. och paa huer aff de thrende Søstrer helffueparten, som er Penge 3 Rdr. ? mrk. 2 sk. Huilche Joen Wiersøn som dennem satte opbaaren, huer thil enhuer sin quota at betale,

- 6a Anlangendis Huis Løssøre som war effter den lillie Broder som døde siden Faderen, som beløb sig effter Skiffte breffuit thil penge 16 Rdr. Deraff bleff Joen effterdj det døde vdj sine Wmyndige Aar, och iche haffde forlagsøre, thillagt vdj Foster penge 6 Rdr. Anseendis hand thilforne haffde werit Fromme Her Laugmands betenchende herom, Det offrige som war 10 Rdr. bleff de andre Sødschend imellem deelt, huoraff kommer paa huer aff de 2 Brødere 2 Rdr. 5 mrk. 2 sk. och paa huer aff de 3 Søstrer halffueparten, som er 1 Rdr. 2 mrk. 9 sk. huilchet Joen Wiersøn ilige maade som det haffde i ? thil enhuer haffue at leffuere,
Kommer Johans Olsøn saa offuer alt thil at fordre hoss fore. Joen Wiersøn bode vdj den oppebaarene bøxell och den løsten deraff effter hans yngeste Broder Penge 9 Rdr. 1 mrk. 6 sk.
och den anden Broder Halduor Olsøn saa meget, Och huer aff de 3 Søstrer halparten, som er Penge 4 Rdr. 3 mrk. 11 sk. Huad sig Anlanger fore. Halduor Olsøns anpart, som nu paa 8 Aars thiid haffuer Stildt thuende dannemend thil Borgem for sig, at huis hannem paa hans lod effter hannem kand thilfulde, schal were wforøed om Halduor

kommer igien, da bette. hannem och billigen, hans lod deraff at thilkomme, Huis Anpart beløber sig, bode udj Festegods och Løssøre som følger,

- 6b Først som hand Arffuede effter hans Moder 2 2/3 mrk. S. 2 olb. ware, noch effter Faderen Odels gods Smør 11 mrk. 7 olb. Kiøbegods i Tieldeflott Smør 12 mrk. 3 sk. 1 olb. Deraff Kommer først paa Broderen aff det hand Arffuede effter Moderen Smør 1 mrk. 1 olb. och paa huer de 3 Søstrer, 1/2 mrk. 2 ?
Dernest vdj det Odelsgoods effter Faderen S. 4 mrk. 6 olb. och paa huer aff Søsterene halffp. Smør 2 mrk. 3 olb.
Vdj Kiøbegods i Tieldeflott paa Broderen Smør 5 mrk. 3 1/2 olb. och paa huer aff de 3 Søstrer Smør 2 1/2 mrk. 1 1/2 olb.
Noch tilfaldt hannem vdj Løssøre, først som beløb sig effter Skiffte Breffuit, som megit som endnu schal were beholden vdj penge anslagen penge 18 Rdr. 4 sk.
Noch som henner thilfaldt vdj den oppebaarne bøxell, och Arff effter den yngste Broder Olle Olsøn lige med Johans Olsøn Penge 9 Rdr. 1 mrk. 6 sk.
Summa penge, 27 Rdr. 1 mrk. 10 sk.
Deraff kommer paa Johans p. 10 Rdr. 5 mrk. 7 sk. och paa huer aff de 3 Søstrer, penge 5 Rdr. 2. - 11 1/2 sk.
Huilchet forebette. Joen Wiersøn, med det førige Johan er thilfalden haffuer hannem strax for at Contentere, Mens huad sig anlanger de 3 Sotrer han Stiffbørn, som hand endnu haffuer vnder hans egen formynderschab, denne. haffuer hand for dette, om bette. Halduor ey selff kommer igien, med dette førigen dennem thil falden er at giøre Regenschab, naar de bliffir ?, eller kommer selff thil deris fuldmyndig Aar,
- 7a Den 19. Xbr. Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Hans Giøn Lensmand i Strandwig schibred, Peder Balleseen, Halduor Seeuold, Joen Haauig, Joen Reffne och Halduor ibm. Laugrettimend dersamme steds effter, Laulig Anfordring forsamlede paa Baartued, i bette. Skibred, Huor da for oss vdj Rette frembkom Anders Ingebrigtsøn Anuglen, och fremblagde en Skriffellig Steffning aff Bergenhus Vdsted, Herdj hand haff vdj Rette Steffend hans Halffue broder, Jacob Johansøn paa Baartued, formedelst Aasede paa fore. Baartued, som hand som Elste Broder formeendte sig mer meest at beside, Anseendis hand haffde mere dere vdj med hand formeendte bette. Jacob burde Rømme Gaarden for hannem, och leye sig Jord som hand hiid indtil giort haffuer,
Herhoss fremblagde hand Jt Pergamends Breff formeldende paa 1/2 løb 3 1/4 mrk. mør 33 schilling eller 2 1/2 Sauschind, och 3 sk. penge, och berette at Gaarden war ichon 1 løb Smør och 3 giedsch. Siden bette de saaledes, at det haffde sig med deris gods udj effterfølgende maade, Deris Moder Kierten Oluffsdater, haffde den thiid Hun fick Ingebrigt Baartued, i bette. Baartued, 8 1/2 mrk. Smør och ? sk. ware, kiøbte saa med hannem aff Gundelle paa Heucheness 2 mrk. Smør och 2 sk. ware, siden der hand døde Bytte hun det med bette. Anders saa hand fich den halffuepart deraff som war 5 1/4 mrk. Smør 5 1/4 sk. Penge, Siden bleff hun gifft med Johans
- 7b Willomsøn paa Møchlebust, och Kiøbt med hannem vdj fore. Baartued, aff Job Røruig, 1 phd. Smør och Jt Giedschind, Dereffter døde hand, saa fich hendes thuende Søner hun haffde med hannem deraff 1/2 pund S. 1/2 g.sch. saa haffde hun igien, 14 3/4 mrk. S. 14 3/4 sk. penge, Dereffter døde hendes Moder Marit Kleppe, saa Arffuede hun effter hende som stod i Helning med, 5 mrk. S. och 5 sk. Siden kiøbt hun aff Joen Reffne, 1/2 pd. Smør och 12 sk. saa haffde hun, der udj offuer aldt der hun døde, 31 3/4 mrk. Smør, 31 3/4 mrk. penge, dette bleff liig alle hendes Børn

imellem, som war 1 datter hun haffde med hendes første mand, Torckel Baartued, wed naffn Gyrj, 1 Søn med den anden mand Ingebrigt som war fore. Anders Anuglen, och saa de thuende fore. med Johans Møchlebost som war Jacob och Giør, Huoraff kom paa huer Broder 9 mrk. Smør och 9 sk. ware och paa Søsteren halffueparten som er 4 1/2 mrk. S. 4 1/2 sk. Mens bleff huerchen med Skiffte breff eller andet beuist dennem nogentiid at were imellem schifft, med wiidre deris angiffuende, Huor da Wj optog sagen thil den 24 January 1652,

Paa huilchen thiid Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Niels Hauge, Haldur Sæmuold, Arne Leiland, Niels Tofft, Haldur Reffne och Joen ibm. Laugrettismend i Stranduig schibred paa Aasteden bette. Baartued erschienede, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand,

8a Jffr Knudsøn hans Tiener Morten Matzen, Hans Giør Lensmand, och Joen Haaug Laugrettismand, och fordrede parterne udj Rette, Huor da och Jacob Baartued møtte, Mens Anders Anuglen møtte iche, mens med Dreng aff Grønnestøel wed naffn Lauritz Knudsøn kom fremb for Retten och berette at were Dreng fra Anuglen i Gaar, da haffde hand sagt at hand iche kom i dag, och hans Søn Ingebrigt Andersøn som thilholder paa Baartued sagde sig ey heller at haffue nogen fuldmagt aff hans Fader, Huorfor hand effter at Fogdens Tienner bette. Morten Matzen derom haffde i rette satt, bleff thilkiendt at bøde effter Ting B. 9. Capt. 8 avlinger och 13 mrk. Sølff, och giffe wedderparten Kost och Tæring,

8b Den 16. February, Holtis Almindelig Waarting paa Skietness i Strandebarmschibred, Nerwerendis Ko. Ma. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, hans Tienner och fuldmegtig, Welagt Morten Matzsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, Lauritz Hiortaas Lensmand, + Niels Ness, + Anders Waage, + Siffuer Omme, + Endre Solberg, Siffir Netteland, + Haldor Bersem, Anders Aarsand, Erick Aackre, + Knud Øye, + Lauritz Huckaas, Olle Giere, + Herloff Skieland, + Hagtor Omme, + Johans Linge, + Anders Homb, + Joen Aaruig,

Anders Wage haffde ladet Steffne Willom Traa sin Konne, for hun haffde sagt Fanden Brød halssen sønder paa hans Moder, saa kunde hand lige saa giøre paa hannem, huilchet, Jacob Dybesland och Guldbrand Traa nest forleden Høsteting som holtis paa Hiortaas, den 10 8br. 1651 mwed deris fulde bogeræed wandt aff hende at haffue ført, och da formedelst hun iche selff møtte intit bleff wed giort, huilchet hand formeendte hun burde beuist eller liide derfor effter Laugen, Hertil at suare møtte hendes Mand bette. Willom Traa i Rette, och sagde at hans Hustru stod inden Kierchegang, derfor kunde hun iche møde, huorfor Sagen bleff optagen, thil i Morges paa fore. Traa, at Sagen der udj, hendes egen Neruerelsse kunde foretages,

9a Noch haffde Anders Ladet Steffne fore. Willom for hand haffde Skieldt Hannem for en Neffuertiuff, och for en Skelem, Huorom hand frembfordrit Michel Hucheness, och Proffuit med fuld borgeræed, at nu forgangen Sommer først i Slaaten, en Søndag effter Prediken, der hand wilde gaahiem, da saa hand Anders Waage och Willom Traa staa wed Skifftes gaarden imellem Waage och Traa, Anders offuenfor, och Willom neden, och haffde Anders it spiud i hans Haand, och Willom haffde iligemaade en Ting som enten en Støffuer eller it spiud, men huilchet det war widste hand iche, Da iblant anden snach, hørde hand Willom, Skielde Anders for en Skellem och Tiuff, och det nogle gange, Dernest frembkom Gurj Suinland, och Proffuit med fuld bogered, at

hun hørde sammetiid, at Willom Skioldte Anders for en Tiuff, Noch frembkom Karen Niels dater i Traa, och wandt med fuld bogeræed, at hun hørde samme gang, at fore. Willom Skioldte Anders for en Skielm och for en Tiuff, Willom bleff thilspurt huormed hand kunde beuise saadan Skiolds ord Anders at were en Skellem och en Tiuff, Huortil hand suarede at Anders haffde Tagen neffuer aff hans Sæel, Huortil Anders Suarede io hand haffde tagen neffr deraff med widne, och det formedelst der war tagen neffuer aff hans Sæl som der laa udj, och dennem kiende hand der igien, och frembæschet Gurj Grønnewig som Proffuit med fuld bogeræed, at hun war hoss och saa

- 9b at Anders tog nogen neffuer som it Pundt aff Traa Sæd, och sagde derhoss, her tager ieg min Neffuer igien med wiidne, mens hun widste iche om hand haffde mist nogen neffuer, Det samme bekiende Anders Selff, Och thilspurde Willom derhoss huor hand haffde faaed samme neffuer, och om hand haffde teckl(?) det, Huortil Willem Suarede at hans Konne tagte det, och Neffueren laae der effter Suend som bode for hannem po Gaarden, thil huilchet at beuise hand beraabte sig paa Mallene Nere Waage, at hun haffde seet neffren ligge der i Sællen, som hand sagde at haffue beden Lensmanden Steffne, huilchet Lensmanden sagde iche at kunde mindes, Mens Siffr Nerwaage hendes mand war Steffendt for hand schulde werit med Willom sin Konne, da hun tegte Sællen, som och frembkom och Proffuit, at hun fuldtes med hende thil Sællen, och gick wiidre fremb thil hans eget Sætter, mens saa iche at hun thecket, Noch beraabte sig endaa paa Suend Traa sin Søn, som haffde Reffuen Neffueren en wed naff Olle tiennendis en Kipper i Byen, Huorimod frembførde Anders, Orm och Assmund Tued som Proffuit at bette. Suend haffde werit hoss dennem i Winter, da haffde Anders thilspurt hannem om hand lod nogen neffuer effter sig, huortil hand haffde Suarit ney, slet ingen, Noch gaff Willom fore at Anders haffde Skioldt hannem for och sagt at Kiereuig Børn war opdragen for løgen och Tiuffuerie, Huor Gulbrand Traa och Jacob Dybsland thilforne haffuer Proffuit, Gulbrandt at hand haffde hørt Anders siige Kiereuig Børn war opdragen i løgen och Skautiuffuerie, Och Jacob

- 10a Dybsland sammeledes at haffue hørt hannem siige de war opdragen i løgen och Tyffuerir, mens iche hørt neffne Skautiuffnen, Anders bekiende selff at haffue sagt de war opdragen med løgen och Skautiuffuerie, och sagde derhoss at Willom haffde bekiendt for Presten at hand haffde Staaen i hans Skau, Willom bekiende selff, at haffue huggen 20 Eegenoffler aff en gl. Eeg, Herimod foregaff Anders, at Willom sin Broder Hans Kiereuig, haffde thagen thoe Stocker i Kiereuig marck, som hans Søn Johans haffde huggen, och soldt Berie Nereuoge, och soldt dem thil Anders Hammeraas, waar selff thilstede och sagde at den ene war merche paa den anden, formedelst Wliud(?) bleff sagen opsat,

Dauid Aberkramj aff Eidenborg i Skotland, haffde med Fogden Welagt Jffuer Knudsons Steffning, ladet Steffne, Michel Andersøn Toldbetiendt her i Sundhor Len, Lauritz Hiortaas Lensmand i Strandebarmschib. Siffuer Netteland, Olle Giere, Anders Hoffneraas och Poul ibm. for noget Gods Som de for nogen thiid siiden haffde optagen i Høgshaffn hannem thilhørig, Huorom de nest forleden den 29. Novembr. war udj Rette Steffendt vdj bette. Høgshaffn, och da formedelst Michel Andersøn bleff forligt med hannem om en Summa Penge, som hand schulde giffue hannem derfor, och derpaa Vdgiffuen hans Streng forbligt, Huilchen forpligt hand iche haffde effter kommet,

- 10b Huorfor Hand formeendte, nu at søgde hans fulde betaling, med wiidre hans foregiffuende och Steffningens formelding, Huortil at suare, de fem indførte mend møtte, mens Michel Andersøn møtte iche, Huorfor de formeendte, at effterdj Michel som en Hoffuit mand iche war thilstede, saa haffde de intit dertil at suare dennegang, Derimod formeendte Daudid at hand wilde sige dennem som hand haffde thilstede, formeendis dennem alle at were lige gode, och wilde beuise at de haffde aff hans gods, huorom hand frembæschet først Lauritz Skoge, som fremblagde en liden brogit Reim och en Brun silche Snør som vngefer 1 1/2 Seland's Allen, Huilche hand sagde Remen at were hanne. aff Lensmanden forærit, och Snører aff fore. Michel Andersøn, huilchen Reem lenssmanden sagde sig aff Michel at were giffuen, , Jligemaade fremblagde Olle Giere it støche Snør paa samme lengde som hand sagde Lensmanden haffde giffuen hannem, huilche Lensmanden i ligemaade sagde Michel at haffue giffuen hannem, Noch thilspurde Daudid Lensmanden om it Atlasches Hatteband hand haffde, huor hand haffde faaed det, Det haffde werit hans, Dertil, suarede Lensmanden, at hand haffde faaet det aff hans Tienner Tomas som laa i Høgshaffuen, for hans Wmag for en Mand hand ?ffuit for hannem, Huilchet Willom Høgshaffn och frembkom och beuittede, saauel som Anders Waage sammeledes, Noch thilspurde hand Siffuer Netteland, om hand
- 11a iche haffde noget aff hans gods huor det war bleffen, Da suarede Siffur at Lensmanden haffde giffuen hannem it støche Snør, det fick hand hannem igien, huilchet Lensmanden och bekiende, och sagde at haffue leffuerit det thil Michel Andersøn igien, Noch haffde hand ladet Steffne Christopher Tued, for hand sagde at haffue hørt hannem at hand schulde haffue noget aff hans gods, begierendis hand wilde bekiende om saa war hoss huem hand haffde faaed det, Huortil hand suarede ney hand haffde intit, enten hafft eller faaed, huortil Daudid suarit wel saa war hand klar, Noch frembæschet hand Mattis Skouge, som sagde, at Lensmanden haffde sagt thil hannem, hand haffde intit faaed mere end it gammelt Hatteband, Huilchet Lensmanden selff och bekiende, och sagde at Michel haffde faaed det igien, Noch war frembfordrit, Willom Høgshaffuen, som war Steffendt for hans Sandhed at wiidne om huis hannem derom witterligt war, huorom hand och frembkom och Proffuit, at hand war Truet, lige som mendene, paa hans Boested, om hand wilde forhindre det, dog sagde hand, at haffde Mendene iche werit med da schulde Michel iche allenne haffue faaed det bort fra hannem, Huor paa hand och giorde hans æed, Yder mere thilspurde hand, Lensmanden, Siffur Netteland Olle Giere Willom Høgshaffn och Poul Øffueraas, om de suarede at de iche kunde negte de haffde Jo Druchen deraff, och Michel haffde giffuen dennem det,
- 11b Endnu frembkom Poul Haffneraas, som Daudid spurde om hand iche haffde opslagen hans Kiste huortil hand suarede io, Da spurde hand hannem huem der bad hannem giøre det, da sagde hand at Michel bad hannem, och siden der iche kunde faa den op och Michel wilde brut laaget Sønder, Da baad Lensmanden hannem slaa den op, och sagde derhoss, at bode hand och de andre haffde beden hannem lade Kisten were Wopslagen, Huorda de indsteffende mend beraabte sig paa Told Rullen, at de dereffter burde were hannem følgagtig, och formeendte derhoss, at effterdj Michel som er en Hoffuit mand iche er thilstede, da haffde de heller intit dertil at suare,

Effter huilchen Leilighed, och effterdj Michel som en Hoffuit mand vdi Steffningen er indført, iche møder thil Weddermaals tale, saa kunde Wj intit wiide herudj at Kiende, denne gang, førend igien Laulig Steffnes, och dertil Bruges Laulig middell,

Ellen Sl. Her Peders haffde ladet Steffne Halduor Linge, for en Baad, hand haffde ladit Slaa forderffuit for hende, Halduor bekiende selff, at Baaden war dreffuen løss i Lingesund, och bleffen noget thil schade, den thiid hand och Toleff Vletued, haffde leyet den, Toleff war forligt med hende om thre Rdr. paa hans part, bleff forligt med hannem om tho Rigdlr. och 1 thyldt tømmer,

12a Joen Suinland haffde ladet Steffne Sickfus Kiereuig och hans Sønner, Willum och Hans, for de haffde offuerfalden hannem i Røehollen, Och frembæschet derom efftere. Proff, først Gunder Siffuersøn och Peder Carstensøn, som farer med Skouiegten thil Kobberuerchet, och frembkom først bette. Gunder, Dereffter bleff Sagerne formedelst Afftens paakommelsse optagen thil i dag som den 17. dito. Huor da først for Retten bleff fremb kaldet Anders Waage och Willum Traa, med deris Sag, om huis Skielderie och flader dennem war imellem falden, huorom i Gaar wtløfftigen war i Rette ført, Da bleff nu derom saaledes imellem Dennem for Retten formedelst woris af andre got Folcks thil schyndelsse heraffscheediget, at Huis bette. Willom, och hans Hustru haffde sagt om Anders och hans Sl. Moder, Det sagde Willom aff dennem udj Hastmodighed och Wbesindighed at were sceed, effter Slader och Bøgdesualder som de huerchen widste Ret eller schiel thil, Huorfor hand bad om forladelsse, Derimod sagde Anders Jligemaade at huis hand haffde sagt om hannem hans Hustru, eller Brødere, det haffde hand Jligemaade giort udj Hastighed effter andres flader, saa hand ey heller widste andet end dennem med ære och got, Huorfor de nu for Retten Ragte hinanden Henderne dermed at were Wenner och welforligt, Dog med slige forord, at de hereffter schulde leffue fredelig och i god Nabolig wenschab,

12b saa Huerchen Willem eller hans Hustru schulde hereffter med nogen Wbequem eller Wnøttig ord schulde lade dennem finde, imod Anders eller hans Folch, Huorimod Anders ilige maade loffuit, at ingen Aarsag dertil aff hannem schulde giffues, Och huilchen som først befandtis herimod at bryde och den anden i nogen maade Vden høytuongen Aarsag forwrette, schulde iche Allene bøde derfor saauit Laugen Vdkreffuen bode thil Sagsøgeren och Kongen, mens endog haffue forbrut tho tønder Meel thil de fattige, Och derforuden efftersom Willom sine grandder kreffuer po, at hand iche holder god och Laulig gierdes gaard, da schulde hannem hermed och were befahlet, den hereffter at holde wed lige saa frembt hand iche derfor wil indstaa, effter Laugen,

Anders Hansøn i Wage, thilbød alle hans Frender som war odels mend med hanne. thil hans Sl. Forældres Odels gods, thilbød hand om de wilde løsse med hannem aff huis hand haffde Steffendt Welb. Axell Mouat for, da schulde de møde hannem med Penge paa Alssagger, Torsdagen nest effter Paasche Vge, Jligemaade Fredliuste hand Alle hans Odelsschoue, at ingen schulde fordriste sig thil derudj at huge, vnder den ? som Louen Vdkreffuer,

13a Den 22. Marty, Holtis Almindelig Waarting paa Tued i Quindherit schibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. F. Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Jacob Sunde Lensmand, Lauritz

Fusche, Christopher Møchelbost, Hans ibm. Torbiørn Omuig, Hellie Onderim, Jens Seglim, Lauritz Musland, Torgier Hielmeland,
Anders Matzsøn paa Leness, lod lesse it Kiøbebreff paa Jt pund Smør, 1/4 hud, och 2 pund korn, udj Lillie Omwig, Aff Lauritz Daudsøn paa Hiortaas vdgiffen, Daterit bette. Hiortaas, den 10. 8br. Ao. 1651,
Noch lod hand lesse it Kiøbebreff aff Olle Magnesøn paa Skaale och Tord Asslachsøn ibm. Vdgiffen thil hanne. po 1/2 Pund Smør, 1 pd Korn, och 1/6 hud, i samme Gaard, det hand er thil neste Frender Laugbød, Jtem Lod hand lesse it Kiøbebreff aff Gunder Halduorsøn paa Hielmeland och Olle Torsøn paa Møchelbost Vdgiffen thil hannem, po 4 1/2 mrk. Smør och 1/4 hud, i samme Gaard, Daterit Storumuig den 17. Febr. Ao. 1634, Det hand och thil Odelss mendene Laug bød,

Olle Torbeensøn som før bode paa Heluig, haffde Ladet Steffne Anders Axelsøn, for bette. Jord Heluig som Anders war indkommen paa, och formedelst at wilde haffue den igien, Anseendis hand nu war Vdsat paa en Bar Haug, Hertil at suare møtte fore. Anders Axelsøn, och agde sig at were forligt med hannem udj Dannemends Nerwerelsse at hand schulde affstaa Gaarden for hannem, Huorom hand først frembfordrit Anders Bringedall, som Proffuit med fuldbogeræed, at hand effter begge deris Begiering

- 13b Kom der vd, och schulde schiffte dennem Gaarden imellem, nemblig Agger och Eng, efftersom de Anders da schulde brugt de thuende parter och Olle den thredie, da faldt dennem derom atschillige ord imellem, Huorom de iblandt med hinanden bleff saaledes foreenit, at Anders Axellsøn schulde giffue Olle thj Rixdaller och En bøse god for fire Rixdaller, det hand saa hannem strax Leffuere, saa schulde Olle Rømme Gaarden for hannem, och derforuden loffuede Anders hannem, at naar hand kunde faa Jord saa uilde hand giffue hannem it Vngnød it Aar gammell, huorpaa de Ragte hinanden haand at were wener och welforligt, Det samme Proffuit Hans Berge wed fuldbogeræed at wered scheid udj hans Nerwerelsse och paahøre, Bleff nu saaledes med hinanden forligt, at hand schulde giffuen hannem en Koe i steden for det Vngnød,

Jffuer Knudsøn haffde med en Skriffblig Steffning ladet Steffne Lauritz Olsøn paa Sunde, for it Quindfolch wed naffn Anne Willombsdater, som for en Sex Aar siden hoss hanne. schulde were beleyen, huilchen hand thil Byen schulde haffue henført, huor hun haffuer faaed Baren, med widre Steffningens indhold, bette. Lauritz negte at hand iche haffde ført hende thil Byen, och fremblagde derhoss En Seddell aff Peder Hansøn Slotzschriff i Bergen Vdgiffen, formeldende om hans Wschyldighed, Sagen bleff opsat indtil Proffuene bleff forhuerffuit,

- 14a Niels Mortensen haffde ladet efftere. Steffne paa Henrick Magers wegne, for schyld och Gield, Aschel Fusche paa Sl. Torgier Fusches wegne, for 3 Sldr. 1 mrk. 4 s. Lauritz Fusche Suarede paa hans wegne, och loffuede at betale det det første hand kom i Byen,

Tore Skaale war Steffendt for 5 Rdr. 2 mrk. møtte, och sagde derpaa at haffue betaldt 1/2 ? Torsch. 1 Rd. 2 Gusch. for 1 Rdr. 1 Wag lax for 2 Rdr. bleff thilkiendt at drage thil Byen och giøre Regenschab med hannem inden Paasche om huis denne. kunde were imellem, saafrembt iche den fulde Sum wed wordering hoss hanne. schal Wdsages,

Lauritz Lande war Steffendt for 8 mrk. Niels Natterestad Suarede for hannem och bekiende Skylden, bleff thilkiendt inden 14 dage at bet. eller lide Word. i hans boe och giffue Kost och Tæring,

Albert Gundersøn for 3 Sldr. 1 mrk. 1 s. Baard Løfald som har hans Konne igien møtte paa hans wegne wiste som hand sagde ingen ingen bescheen derom, huorfor hand bleff thil sagt inden fiorten dage at schaffe bescheen derom fra hanne. eller derfor lide wordering i hans boe,

Lauritz Joensøn hielmeland for 5 mrk. Johans Møchelbost for 4 mrk. Torgier Hielmeland 3 mrk. Anders Lande for 5 1/2 mrk. Olle ibm. suarede for hanne. Johans Hauland for 6 mrk. 12 s. Jan Musseland suarede for hannem, Ocke Hielmeland for 11 mrk., Johans Sandersøn som har Konen igien suarede paa hans wegne, Anne Døsseland for 13 mrk. 12 s. er død, hans Søn Lauritz Døsseland møtte paa hans egen och hans Søschilds wegne, Niels Fitt for 11 mrk. Samson Røtte møtte for hannem, Olle Fitt for 7 Sdr. 3 mrk. Hans Møchelbost Suarede for hannem at hand wilde gierne betale, Tore Museland for 4 Dr. 1 mrk. 8 1/2 s. disse Bekiende Skylden, bleff thilkiendt inden halff monit at betale eller liide wordering i deris bo, och giffue Kost och Tæring,

- 14b Olle Nielsøn paa Hielmeland for 5 mrk. Fredrich Riple for 8 Sldr. Lauritz Fusche suarit for hannem, Olle Hielmeland Raadsmand paa Lande, for 6 Sldr. 1 mrk. bet. strax herpo 1 Rdr. Rester 4 Sndr. 3 mrk. disse bekiende Skylden thilkiendt at bet. inden 14 dage eller liide word. och giffue Kost och Tæring,
Erick Tued for 8 Sndr. sagde derpaa at haffue bt. en Stud, for 3 Rdr. bleff forelagt at drage thil Byen och giøre Regenschab med hannem, Kiersten Kierland for 4 Sndr. 2 mrk. 12 s. hendes Søn Farten møtte, och sagde hans Broder Christopher haffde bet. derpaa, thilkiendt at giøre Regenschab med hanne. inden Paasche,

Olle Magnesøn paa Røglebarm for 3 Sndr. 1 1/2 mrk. Johans Ericksøn paa Sem for 11 1/2 mrk. Lensmanden suarede for hannem, wilde begge gierne betale, mens haffde intit, thilkiendt at betale, eller Arbeide, effter KB. 5. Capt.

Olle Skee och Jacob ibm. sambt Erick Lunde møtte iche, bleff thilkiendt huer at bode Steffnefald, 1/2 mrk. Sølf thil deris Hossbond Welb. Axell Mouat huis Vgedags tienner de ere,

Tosten Femsteenuig, haffde ladet Steffne Hans Asch for Røde bols Ret, udj fore. Asch, som Sl. Tosten Asch haffde oprødet, och Hans Søn Hellie Tostensøn effter hannem leyede, Huilchen efftere. Hellie sin død har fuldt hans effterlatte Hustru och Børn i hendes Enchestede, och siden hun med bette. Hans Asch er i Echtschab kommen haffr hand leyet den effter hans Bøxelsedels formelding, aff Slegt schriffen, Anders Matzen och aff Peder Giereuig vdgiffn, Thj kunde wj intit andet herudj kiende, End fore. Hans Asch, Effterdj hand haffr bette. Hellie hans effterleffuersche thil æchte, och hans Smaa Børn

- 15a at opføstere, Ja bør niude Gaarden effter hans bøxelsedels formelding, och for dem Tosten Femsteenuigs thiltale frj were,
Bleff forkyndt it gaffue breff paa Tiende och fieringsgaffue, som Just Lossius forige Hytteschriffuer wed Lilliedals Kobberwerch haffde giffen hans Hustru Guren

Hansdater effter hans død, om hand døde vden Liffs Arffuinger, Daterit
Kobberuerchet den 21. July Anno 1651,

Hans Møchekbost haffde ladet Steffne Johans ibm. for en Børme Koe hans Søster
dater Gundle Arnedater, som hand haffde hafft i Leye, och er schyldig 5 Aars Leye,
Huilchen war død forgangen Sommer, huortil hand Suarde at Karen war ferdig och
Hans Kone Melchet den om Afften, om Maargen dereffter laa den død, som
Christopher och Giør Møchelbost med bette. Hans saa selff, Dereffter flaade hand op,
och solde bode Kiødet och Huden thil Olle Kremer i Løchsund, siden sagde hand at
det war thil Knud Gregorsøn i Løchsund, som gaff hanne. 1 Rdr. for Kiødet och 5
mrk. for huden, Bleff thilkiendt at betale den Resterende Leye som er for femb Aar 5
Rixort och 11 mrk. for Koen, inden 14 dage eller liide wordering i hans boe,

Lasse Joensøn paa Heluig, och hans Hustru Ellen Lauritzdater, frembkom for Retten,
och Robte menige Almue thil widne, at de haffde giffuen hinanden, huilchen som
først døde, thil dem som igien leffuede, Tiende och Fierdingsgaffue aff aldt det eyer
eller eyendis worder effter Laugen, effterdj de ingen Liffs Arffuinger haffr,

- 15b Frembkom paa Reten, Welfornehme mand Lauritz Johansøn Galtung paa Torsness,
och thilspurde meenige Almue, som der war nogen enten Vng eller gammell der
haffde hannem noget at beschylde, eller kunde side hannem nogen thiid at haffue
werit oprørsch, eller Klammerachtig, ophidtzet Almuen imod Offrigheden eller udj
nogen andre saadanne maader, Huor de suarede saa mange som thilstede war, at de
intit haffde hannem at beschylde i nogen maader,

Den 24 Marty, Holtis Almindelig Waarting paa Ettne udj Skaaneuig schibred,
Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn,
Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend,
Lauritz Johansøn Wallen Lensmand,
Biørn Hegland, Joen Slaage, Olle Suinland, Jffuer Leckness, Joen i Waagen, Erick
Øffstebøe, Johans Molness, Giermus Axland, Halduor Tued, Asslack Ettne, Halduor
Tareldsøn, Torkeld Løffuig, Odt Gielmeruig,

Lauritz Tued haffde Ladet steffne Olle Biørnsøn paa Suinland, for hand schulde
haffue schieldt hannem for Tiffuerj, Huorom frembkom Olle Samsonsøn Suinland
och Proffuit med fuldbogeræed, at hans for nogen thiid siden war udj Samquem paa
Amland, med Joen Slaage, Hans Bouge och andre, der iblant andet som foreholdt,
førde hand bette. Olle Biørnsøn sig, Lauritz Tued Steller Bucker, Dernest frembkom
Hans Bouge och wandt wed fuld bogeræed lige samme Ord,

- 16a Hertil at suare møtte udj rette bette. Olle Biørnsøn och kunde intit Synderligt dertil
suare andet end sagde sig at haffue werit drucken, beraabte sig paa at hand iche war
hiemme den thiid hand war steffnedt, och er nu ichun en 2 eller 3 dage for Tinget
hiem kommen, at hand kunde faa huis proff hand haffde hans ord at beuise med
Steffendt, huorfor hand war opsettelsse til første ting begierendis, det hanne. och bleff
beuilget,

Noch war Olle Biørnsøn Steffendt for it Horss hand haffde kiøbt aff Sl. Peder Røruig
sin Konne Ludsie wed naffn, som thil hendes Broder Olle Gutormsøn, bleff forliget

med Lensmanden Lauritz Johansøn, Paa hans wegne for 1 Rdr. hand schulde giffue hannem til, och saa beholde Horset,

Samuel Elingsøn paa Sørhuglen, haffde paa Johans Olsøn paa Suinland hans wegne ladet Steffne Joen Wiersøn i Wagen for atschilligt effter en schrifftlig Steffnings formelding, aff Bergenhus Vdsted Den 27. Febr. nest forleden, Huorudj hand i blandt foregiffuer at hand iche haffde schifft Rettelig med hans Stiffbørn, mens noget vnder dyldt, Huorom hand formeendte hand effter Laugen burde Laugwerge sig, Huortil at Suare bette. Joen iblandt andet sagde intit at wilde haffue hannem at suare eller gaa i Rette med hannem, førend hand gjorde klart med M. Adam(?), som sagde at hand haffde tagen aff hans wed, Sagen bleff optagen med parternis beuilling thil den 10. May først kommende,

Anbiørn Gautehus paa Lekaas, haffde ladet Steffne Siffr Sanduig, for nogen Penge hans Søster schulde haffue Leffuerit hannem, det hand selff bekiende at haffue werit Nj Rixdaller, den Sag wil paa Aasteden for Rettes, och schal schee med det første,

- 16b Peder Gundersøn paa Sunde, haffde Ladet Steffne Størcher Leckness for en Quie hand sagde at haffue kiøbt aff Torphind Ølffuistued, som hand berete Størck Leckness haffde tagen thil sig, Huortil bette. Størck for Retten møtte och sagde sig at haffue laandt hannem den thil at betale thil eyere thredie Aars Lege med, med iche thil at selge Peder Gaudesøn for Korn, bette. Peder bleff thilspurt om hand iche widste at det war Størcher sin Quie, huortil hand Suarede at hand widste det wel, Huorfor saaledes bleff kiendt och affsagt at Størck bør følge hans Quie, och Peder søge sin Penge som hand dem wedlagde eller hans betaling hoss den hand borgede,

Odt Gielmeruig lod lesse it Pandtebreff paa 38 mrk. Smør och 3/4 hud, eller 1 1/2 wag Korn udj Aarlig Landschuld i Mortued, aff Lasse Colbeensøn ibm. vdgiffuen, for 38 Rdr. hand hannem laant haffr, Daterit Gielmeruig den 22. Xbr. 1651.

Omund Vdagger Lod Lesse it Pandtebreff aff Tøris Bertun och hans Broder Seuat, med Niels Koldem och Tosten Egeland vdgiffuen paa 1 pund Smør och 1/3 hud, udj bette. Bertun, for 36 Rdr. hand derpaa forstragt haffr, Daterit Wallen den 23. Martj Anno 1652.

Lauritz Johans Wallen lod Fredliuse Wallen Skoue, at ingen enten schulde lade huge eller Skiende der udj, ey heller bruge nogen Vaulig fischerie for hans Gaard(?),

Den 26. Marty Holtis Almindelig Waarting paa Wdbiuge med Fieldberg och Etnr Skibreder, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget, Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend,

- 17a Tøris Lunde Lensmand i Fielberg schibred, Olle Arnwig, Olle Nerim, Suend Nerwig, Lauritz Lunde, Hellie Nerim, Peder Sæbøe, Tierand Tued, Alffwold Bircheness Lensmand i Etneschibred, Haldor Lekrim, Størcher Helland, Anders Flotte, Siffr Sørem, Halduor Roeg, Abraham Fiøssene, War ingen Sager at for Rette, Lauritz Johansøn paa Torsness lod tage hans Skudsmaal och fick det got, Paa samme thiid war och tilstede aff Skaanewig schibred efftersom det der iche bleff for kyndt, Halduor Tareldsøen, Jeronimus Axland och Orm Løuig,

Den 29. Marty Holtis Almindelig Waarting paa Nøtteland i Fiøn schibred, med bette. Fiøn och Fiere schibreder, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudson, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Lauritz Totland Lensmand udj bette. Fiøn schibred, Anders Haauig, G Lauritz Totland, Endre Berøen, Rassmus Berie, Gregoris Habbestad, Jon Følchesness, Joen Steensuog, Peder Løning, Niels Haugland Lensmand i Fiere schibred, Mogens Westuig, Niels Øckland, Størcher Viehoffd, Ellend Westuig, Knud Qualuog, Daud Vfferagger, Hellie Suendsbøe, Wiching Nesse, Olle Fiørdall, Effuind Offue war Steffendt for hand schulde werit schykdt for noget Korn at haffue tagen fra Suend Damisness, Huorom Fogden tilspurde hannem om det iche war hannem thilsagt paa Birkeland, Huilchet hand negtit, och sagde ingen haffde sagt hannem noget thil,

- 17b Hellie Suendsbøe haffde ladet Steffne Gunder i Wig, for Skielderie, for det første at hand schulde haffue schyldt hannem for, at hand haffde før ført hanne. for deris Sogneprest hl. Anders Jemsøen, For det andet har hand schulde haffue staalen fra Willom Traauog, Och frembfordrit derom Johans Wiffuem som Proffuit wed fuldbogeræed, at forgangen Winter Nest for Jul ware hand med flere forsamlede paa Dammisness i it Barssøl, da for det første der dennem kom Ord imellem, sagde Gunder iblant anden snack thil Hellie, du min Affuindsmand och haffuer forført mig, huilchet Hellie bad hannem beuisse, huortil hand suarit paa det at wilde giøre och ragte hannem haand derpa, med samme Hellie ragte Gunder den ene haand slog hand thil hanne. med den anden haand, Dereffter sagde Gunder thil Hellie, end den Gied du Staal fra Traauog Skatten det diefflen for i dig, Da suarede Hellie och sagde du est en witterlig thiuff, och haffuer bøtt for Tiuffuerj, Dernest frembkom Christopher Dommisness, och wandt iligemaade wed fuld bogeræed, lige de samme ord som Johans giorde, Effter forindførte Proffuis forhør Ragte de hinanden Henderne paa at de intit at wiide med hinanden andit end ære och got, och huis som war giort war scheid i druckenschab, Huorfor de wilde were wener och welforligt, Sonit aff med Fogden paa Kongens wegne,
- 18a Fogden haffde Ladet steffne efftere. som haffde bierget aff det Korn som bleff paa Christen Christensøn Brogger hans Jegt, wed Øckland nu forleden Winter, Huorom da først frembkom Hans Gundersøn som tiendte Karen Øckland och sagde at haffde biergit som endnu staar po Øckland, 1 tønne maldt och 1 1/2 ? Korn, som dog haffde werit waat Maldt er got, mens Kornit war opsancket i Fieren,

Peder Nielsøn paa Loding i Bummellen, haffde med en Slotzsteffning ladet Steffne nogen Proff Anlangendis en Øde plads paa Bremness liggendis bette. Loding kaldet, som thilforne schal haffe ligget vnder En Gaard Wold kaldet, och frembkom først for Retten Rassmus Berie och Proffuit med fuld bogeræed, at det war hanne. wel witterligt at Wolds bosidere haffde settrit i Eidsmarck udj Roelsfiorden, altiit for 30 Aar siden den ene effter den anden, och haffde werit i deris minde derfor, mens hand da haffde giffuet dennem widste hand iche, ellers haffde det werit it Folch som bode paa bode Gaarden, Moderen bode paa Eide och Dateren paa Wolden, och siden Moderen døde hendis Søn, wed naffn Christopher, som Vngefer och 16 Aar siden

døde, och hun som Søsteren war hede Malene, huis dater som hede Biritte bode der siden indtil nu for 1 Aar siden, Anlangendis det plads bette. Peder po Bor, Loding kaldit, siger han altiit at haffue werit Woldlaten(?) kaldet, och ligget vnder Wolden indtil bette. Peder Niels Tog det op, Dernest frembkom Jacob Waarland och Proffuit sammeledis med fuld bogeræed, at Woldens besidere haffde Settrit saalenge hand kunde mindes,

- 18b Vngefer 20 Aar i bette Roelsfiorden, och hafft det for betaling, saa haffde det och werit it Folch som bode paa begge Jorder, och om det plads Loding war hanne. witterligt lig som Rassmus wandt, Noch frembkom Niels Helletued, och Prouit lige samme ord som Rassmus Berie, huorom hand kunde mindes 30 Aar, Jligemaade fremkom Aamund Wigge och Proffit om det samme at kunde mindes i 16 Aar, huorpo hand saauel som de andre giorde deris æd, Dereffter frembfordrit hand Jffr Knudsøn som wandt at den thiid hand war der effter Welb. Fru Karen Mouats befaling, Anno 1640 den 11 Juny udj Schriffuerns frauerelse, med Sex med da gaff hand det beschreffuen fra sig, aff huilchen beschriffuelsse Peder Nielsøn nu frembuiste en Copii, som Jffuer Knudsøn wedstod, Anlangendis de Andre widnesbiurd hand søgte, som war paa Klostergods, haffr hand thil deris werneting at søge, och om hand schader noget paa de Sex mends gier, da haffr hand dennem med Bendix Michelsøn for deris dommere at søge,

Fogden haffde ladet Steffne Mogens Øckland, Niels och Hans Ness, for it Wiinfad de schulde haffue funden duldt och borttagen Wiinen aff, och Fadet schulde were giort 2 Stamper aff och endnu were paa Ness, Huortil bette. Hans Ness suarede, at Stamperne war hoss hannem, och hand haffde funden it Tom faed paa hans eget Leiemaal, och da war hand Allene, mens de andre negtit det at haffue seet, och ey heller faad deraff,

- 19a Christen Christensøn Borger i Bergen haffde med Woris Gunstige Her Slotzherris Steffning Ladet udj rette Citere Fogden Jffuer Knudsøn, formedelst en Haandschriftt eller it Pandtebreff paa thrende Gaarder nemblig Wiig, Drange och Hauge som hand Anno 1642. 8. Aug. aff hannem Anamit haffr, och loffuit, hannem igien at leffuere, eller och hans fulde betahling derpaa inden Juel eller Fastelaffuen førstkomendis, det endnu iche er effterkommit, Huorfor hand formener hand bød hannem hans Handschriftt igien at forschaffe eller hans betahling, med foraarsagde omkostning igien betale, som er, 35 Rdr. med Rendte siden 1642 och landschyld 1 løb och 1 hud, med bøxell aff Drange, fra 1636 thil 1642. Hertil at suare møtte bette. Jffuer Knudsøn i rette, och kunde iche negte io samme Breff at haffue Annammit, mens det igien thil hans Hossbond som da war Sl. Welb. Erich Otteson igien lefferit huad hand formeendte det endnu fandtis, och wel kom tilstede, Welb. Berendt Orning war paa Tinget thilstede, och sagde sig at haffue Breffuit, war opsettelsse i Sagen begierendis paa en kort thiid, indtil hand kunde bedre forchlare(?) noget om Sagen, Huorfor den bleff optagen thil den 27. Apr. førstkomende paa Audesteen at møde,

Her Anders Jensøn Kolding lod lesse it Kiøbebreff paa Tuende Jorder, nemblig Hoppe som Skylder Aarlig 1 løb Smør och 1 hud, och Fladen som schylder 1/2 løb, 1/2 hud, Aff Karen Endris dater, Sl. Berte Øcklands vdgiffuen Daterit Øckland den 29. 8br. 1651.

- 19b Welbiurdig Berendt Orning haffde ladet Steffne Jeronimus Audesteen for Wlydighed med fordringschab, bette. Jeronimus møtte och bekiende, en gang at haffue werit thil sagt, och iche kom, loffuede for Retten at were i den gode mands minde, huor med hand och lod sig nøye,

Welbette. Welb. Berendt Orning ladet Steffne, Lauritz och Peder Tuede formedelst hannem aff Presten Sl. Peder Olsøn war foregiffuen, at de holdte ondt forligelsse, Huorfor hand iche widste om de kunde Stedes thil Aldters, och derom haffde ladet hannem beschicke med Gregors och Peder Hysingstad, thi wilde hand nu wiide huad Aarsagen thil saadan deris Wenighed war, Huortil at suare de begge for Retten fremkom och bekiende at de nu offuer Aar och dag iche haffde hafft nogen Wforligelsse, mens det første Peder kom der til Gaarden, da haffde der werit nogen ord imellem hans Kone och Lauritz, som intit haffde paa sig, Huorfor de nu her for Retten ragte hinanden Henderne paa hereffter at holde got forligelsse och god omgengelsse bode selff och deris Hustruer och Tiunde, och huilchen som først aff dennem gaff Aarsag thil widre wenighed, da schulde sagen iche allene staa hannem obenfor, med dette och bode thil Hans Hossbond effter sagen Leilighed, mens med och giffue thil de Fattige 1 tønne Meel,

Gabriel i Huglen haffde med Skriffblig ladet steffne, hans Broder Samuel ibm. for nogen Skyld effter dess indhold, saauel som for 1 Hest och Quie hand schulde haffue brugt thil hans egen fornødenhed, dem alle schulde thilkomme, sambt for Festenøll hannem war giort, huorimod hand och de andre Sødschend intit haffde faaed med mere dess indhold, Huorimod Samuel haffde Steffendt

- 20a hannem igien for et sølffbeldte, hand schal haffue laant hannem det hand haffde vdsat for 6 Rdr. som hand formeendte hand burde schaffe hannem igien, Huorimod bette. Gabriel erbød sig det at giøre, naar Samuel gjorde hannem Rigtighed for det hand hanne. haffde Steffendt for, bette. Samuel beraabte sig om forligelsse som dennem war imellem giort paa Hornelands ting, om Waaren Anno 1649. huorudj hand thil Michaelis dereffter schal haffue loffuit hannem at fly hannem det igien, befindes det saaledes saa faar det effterkommis,

Huis sager som igien war bleff opsat thil i dag som er den 30. Marty, Huor da ater war thilstede, Lensmanden Lauritz Totland, Anders Haauig, G. Lauritz Totland, Peder Aaland, Joen Steensuog, Arne Mehus, Rasmus Berie, Gregors Hobbestad, Peder Løning, Per Hysingstad, Omund Øckland, Jacob Induær, Niels Hauland Lensmand, Størcher Wiehoffd, och Daudid Vlffueragger, aff Fiere schibred,

Knud Nøtteland med hans Broder Gabriel Alssuog, haffde med en Skriffblig Steffning ladet Steffne, Arne Haauig, Hellie Grønaas, med deris thuende Søsterer, Anders Haauig, Olle Berøen och gl. Lauritz Totland, formedelst en anpart vdi Gietung, med den thredie udj de derunderliggende Laxewoger, som de formehner denne. ingen adkomst at haffue thil, med widre dess indhold, Huorom de fremblagde it gammel Pergemends Breff Daterit Anno 1500 formeldendis om at en wed naff<n> Amund Gundersøn, och en anden wed naffn Kolbiørn Sigurdsøn ere Rettebaae odelsmend thil 3 madomotebol(?) udj Gietung, med widre dess indhold, Sagens bleff effter O. B. 5 Cap. wist thil Aasteden,

- 20b Noch fremblagde de en anden Steffning offr bette. Arne Haauig, Hellie Grønaas, och Joen Afssuog, bleff sammeledis effter Laug wist thil Aasteden,

Lauritz Sigerwog war Steffendt for it Hus hand haffde ført fra Fiøn til Sigerwog, som hand schulde haffue kiøbt aff Jens Hansøn, Jens frembkom och sagde at hand imod hans willie haffde ført det derfra, bleff med hinanden forligt, at Lauritz schulde endnu giffue hannem 2 Sldr. och betale Fogden 2 Rdr. i Resterende Grundeleye och dermed beholde Huset,

Jens Christensøn, Rasmus Paulsøns tiener haffde Ladet Steffne Lauritz Seuold, for 2 mrk. 13 s. Jacob Sorteland for 2 mrk. 10 s. Christopher Søndstelede for 1 mrk. 1 s. Huilche bleff thilkiendt hannem inden 14 dage at betale eller liide wordering i deris Boe,

Christen Nielsøn i Øcklandswog haffde ladet steffne Ingeborg Nortun for 4 Sdr. lod suare och war schylden gistendig, thilkiendt inden halffmaanit at betale eller lide wordering, Bleff lest it Pandtebreff aff Effend Støbe vdgiffuen paa en Ødeiord Effeness kaldet, thil Olle Tarelson paa Hauge vdgiffuen for 54 Rdr. hand hannem schyldig er, Daterit Vdbiuge den 26. Martj 1652.

Endre Berøen for Retten frembkom och Amaglet paa hans Odel som Henricks marchen Holderøen och dess thilliggende som Anders Haauig følger,

- 21a Den 1. Sepritis Holtis Almindelig Waarting paa Leuog med Oppedals schibred och Woges Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudson, Carsten Dürhus Sorenschiff och efftere. Laugrettismend, Claus Becheruig Lensmand i Woges schibred, Johans Skaar, Knud Tisseluold, Niels Steensuig, Niels Hilde, Steffen Halffue, Lauritz Totteland, Joen Sanduig, Niels Aarschouff, Anders Engeuig, Niels Fenden, Olle Remmereyd,

Engelbrigt Hommeluig Lensmand i Opdal schibred, Knud Skaden, Rasmus Grimsland, Morten Helland, Johans Høffuescheland, Tosten Hegland, Rasmus Drange, Hans Sæed, Olle Epland,

Asslach Søreid, Haffde med woris Gunstige Her Slotzherris Skrifftlig Steffning Ladet udj rette Citere Olle Jensøn Bechereid, formedelst en Jordepart, nemblig 3 Spand Smør 3/4 hud i bette. Søreid, hand for hannem haffde opsagt, som hand formeendte at haffue igien eller och platz paa en anden Sted som Olle schulde loffit hannem med widre Steffningens indhold, Hertil at suare møtte udj Rette bette. Olle Søreid och sagde at were forligt med fore. Asslach och haffde giffuen hannem opsegen, Huorom hand først frembfördrit, Knud Skaden som wandt med fuldbogeræed, at hand war hoss Olle paa Becheræid, da sende Olle Bud effter fore. Asslach, huor da bette. Knud iblandt andet thilspurde Asslach om hand haffde opsagt hans Gaard for hannem, huortil hand suarede io hand haffde giffuen hannem 9 Rdr. och tachtet hannem got

- 21b hand haffde wilde iche were der lenger, hand haffde der ingen løche, Det samme frembkom Johans Beltestad och Proffuit med fuld bogeræed, Huilchet fore. Asslach iche selff kunde negte, Effter Huilchet Leilighed, och efftersom beuistes med thuende widne at Asslach goduilligen haffde opsagt hans Jordepart for Olle Jensøn, och opbaaret hans opsegen penge det hand iche selff Kand negte, och Olle

fremblegger hans bøkelsedell aff Kongl. Ma. Foget udgiffen, Da kunde wj iche anderledes herudj wiide at kiende end fore. Olle bør io niude Gaarden effter samme bøkelsedels formeld, och Asslach søge sig Jord igien huor hand kand, Anseendis det er saa stor en part som Recessen om formelder en mand maa bruge,

Lauritz Hoffsta war Steffendt for en Hest hand [haffde] schulde haffue merchet, som hannem iche thilkom, Huorom Knud Tisseluold frembkom och sagde at for en 10 Aar siden goch hand i marchen och Lauritz med hannem, Da merchet Knud en Fole hand haffde, Da gick der en Brun Hest hoss 2 eller 3 aar gammel, Da spurde Lauritz hannem huorfor hand iche merchet den med, Da suarede hand, hand kunde iche merche det hand iche Aate, Da suarede Lauritz er hand iche din da wil ieg merche den, huortil Knud suarede det er farligt at merche det mand iche eyer, Da suarede Lauritz igien ieg schal haffue Ørne ihuem fanden der har bolet, Huortil Lauritz suarede det war iche sandhed,

- 22a mens Knud sagde det at wilde beuise, med Hans Rølland, och hans Søn Samson Hansøn, Var iche Steffend huorfor Sagen bleff opsagt thil neste ting,

Johans Hoffsta war Steffendt for Korn hand schulde haffue tagen fra hans Grande Lauritz ibm. som Lauritz sin Tieniste Quinde Jden Mogensdater haffde sagt, bette. Quindfolch møtte och wedstod samme Ord, sigendis at were Kommen en morgen i laden, Da war hand der for hende, och sammetiid Sopet hand Korn fra Lauritz, Hun bleff thilspurt om hun kunde beuisse det, och om der war nogen hoss, huortil hun sagde ingen at haffue werit hoss uden hendes Hossbonds søster, anden beuis haffde hun iche, Huorfor hun for Retten bad hannem om forladelsse det hun haffde ingen ret thil, och widste der huerchen liige eller scheel thil, huorfor hand for woris och andre got folches forbøneffterlod hans thiltale thil hende, mens formedelst ond forligelsse, hereffter bleff hendes Hossbond thilsagt at schillie sig aff med hende inden 3 Solmercher,

Her Abraham Jørgensøn paa Tyssness, haffde ladet Steffne och wed Ingebrigt Hommeluig i Rette fordre Tomas Nøsshelder for noget Tømmer, Tomas Loffuit for Retten at drage strax indtil hl. Abraham och forliges med hannem,

Anders Olsøn paa Østeuold, frembkom for Retten och paa hans Søster Ane Olsdaters wegne war begierendis deris Kundschaft om hendes fødsel och forhold, da bekiende de Eldste mend som thilstede war at hun war Egte fød udj Sandtorsagen, paa en Gaard kaldes Øste wold, Hendes Fader Olle Torbiørnsøn

- 22b och hendes Moder Britte Anders dater,

Peder Sæbiørnsøn paa Gudøen haffde ladet steffne Knud Andersøn paa Øckland, formedelst hand nu nest forleden Jul haffde offuerfalden hanne. med hug och slag paa Mitwoege i Onnerim sag, først røgte hannem i hans Skeg, Dernest slog hannem i Munden med Neffuen saa blodet løb bode aff nesse och mund, och siden effter hand kom vd slagen hannem offuer ende med en bandstage, offr hans Hoffuit, saa hand lenge saa besuimdt dereffter, Huorom for Reten frembkom Hans Skøtte paa Tued och Proffuit at hand war i Waage samme Tiid mens iche inde den thiid de først kom i Ord sammen, och saa iche at hand slog hannem, mens med samme hand stod inde i Stuen och snachet med hans Werfader Niels Tued da kom Thidende ind at Per i Gudøen war

slagen som hand da kom vd, da laa Peder besuimdt paa marchen wel 1/2 time, som hand da kom thil sig selff igien spurde hand hannem huem slog dig, Da suarede hand det giorde Knud i Lunde, och førde eller iche at Peder Talde nogit om thil nogen Mennische den Dag, Knud beraa<b>te sig paa Proff som war Niels Tued, Johans Waage, Hans Tued sin Konne, Noch beraabte Peder sig paa Niels i mit woge, Torben Woge sin Tøes, Sigrj,

Hans Giersuig och Michel ibm. war Steffendt thil at Proffue udj ? sag, møtte iche, bleff thilkiendt at bøde huer 1/2 Rdr. i Steffnefald, thil deris Hossbond, Welb. Axell Mouat,

- 23a Den 2. Aprilis Holtis Ater Retten, och war tilstede aff Opdals schibred efftere. Laugrettismend,
Ingebrigt Hommeluig Lensmand, Knud Skaden, Hans Haaland, Rassmus Grimslund, Johans Høffscheland, Morten Helland, Tosten Hegland, Rassmus Drange, Olle Epland,
Gregors Storesetter war Steffendt for hans Datter Maren Gregors dater som haffde ladet sig beligge aff en Dreng wed naffn Torgier Hansøn, och iche wilde æchte hannem Wanseet hand haffde thilbøden hende det, bleff thilkiendt at bøde effter Recessen.
Gabriel Huglen haffde ladet Steffne Tøris Gudeid, for huis hand war hannem schyldig, møte iche, thilkiendt at bøde Steffnefald, 1/2 Rdr. thil hans Hossbond Welb. Axel Mouat, och Gabriel 1/2 Rdr. i Kost och Tæring,
Oluff Øckland och Botel Norbostad, Welb. Axell Mouats Landbønder, war Steffendt møtte iche, derfor kiendt thil Steffnefald,
Lauritz Olsøn Ness haffde ladet Steffne Olle Epland, for 3 Rdr. hans Hustrus Sønued Gullacks dater Resterit paa hendis Arff, huorfor hende war tilbyt it Søl støb som stod i Pandt hoss Olle Hollekiem, huilchet Olle iche wilde slippe førend hannem hans Resterende Rendte bleff betaldt, Huorfor effterudj fore. Olle Epland bekiender selff at hans Hustru haffr vdsat det, bør hand enten forschaffe hannem Støbet som weyer thil 6 Rdr. igien eller och betale hannem hans 3 dr. inden 14 Dage, eller liide wordering i hans boe,

(Fol. 23b-24a er blanke)

- 24b Den 5. Aprilis Holtis Almindelig Waarting paa Lunderwig med Ous- och Stranduig schibreder Nerwerendis Kongl. Ma. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend,
Olle Haugland Lensmand i Ous schibred,
Mogens Mehus, Effuind Lij, Fabians Kuffuen, Olle Hegland, Jffr Jelde, Knud Ferrestad, Paul Lysøen, Peder Berie, Johans Sewold, Joen Høysetter, Niels Aaland, Lauritz Strøne,

Olle Leffesøen haffde med en woris Gunstige Her Slotzherris schriftlig Steffning ladet udj rette Citere Jsach Daudsøn for en Baad hand haffde Leyet aff hannem thil Ryfølche med Sild, huoraff hand haffr loffuit hannem 8 smrk. i fragt, huilchen siden effter Reysens fuldendelsse er sønder slagen som hand iche haffuer wild betale hannem igien med widre Steffningens indhold, och berette derhoss at hand schulde haffue ladt den siden hand kom hiem igien huorom hand lod fremfordre Olle Nielsøn Øffre Querness, och wandt med fuldbogered, at der war wed i Jegten siden hand kom

hiem, med den igien, saa som en Haffn eller thoe och det haffde hand schibet ind siden hand kom hiem, for det kunde hand wiide paa at hand iche kunde føre saa meget med sig hiem igien, mens huem hand haffde kiøbt det aff eller huor det kommen fra widste hand iche, Dernest frembkom Aschel Knudsøn Tuederaas och wandt med fuld bogeræed, at hand haffde werit paa Tøsse effter Jsach Daudsøns begiering, och da gaard fobj Jegten som den laa, Da saa hand at der war wed i den, mens huor meget det war, widste hand iche, Kunde ey heller wiide

- 25a om hand haffde ført det med sig hiem eller iche, eller om hand haffde lad det ind siden hand kom hiem, Jligemaade frembkom Mogens Totland, och wandt sammeledes med Bogeræed, samme Ord som fore. Aschel Giorde, Hertil at suare møtte udj rette fore. Jsach Daudsøn, och formeendte at hand wel haffde saa belagt den med saadane Taug och Redschab, at haffde Gods wer och wind iche werit det haffde den wel bleffuen beholden, mens det war iche scheid formedelst hans forsømmelsse, som udj Steffning er indført, och frembfördrede derom Anphin Steensland som wandt med fuldbogeræed, at were udgangen samme Nat Baaden slog sønder, at see thil hans Baade, da der hand gick fremb thil en Agger de haffde hand war bange Søn schulde haffue tagen ud, Da saa hand baaden laa paa landet sønder slagen, och Morgen dereffter gick hand vd igien och wilde were Jsach ad at den laae der, Da kom Jsach thil hannem paa weyen, och da fuldes de begge derind igien, Da laa baaden der sønder slagen och nogit wed som en faffn eller hel anden offuen for den, mens Taug war der noch paa, at om den haffde werit fuld aff Steen kunde de haffue holden, och anden Dagen dereffter fandt hand en Bog i fieren, Jsach thilhørig, som Jsach sagde at were den Judsche Lou, sagde derhoss at hand mist en Regenschabs bog samme thiid, och beraabte sig paa iche haffue faaed sin Proff Steffendt dem hand beraabte sig paa, och war Olle Lauritzsøn som war hans Saug(?) moster, och hans Dreng Biørn wed naffn, och med mere, som och wel kunde wiide bescheen derom, sagen optagen thil den 8. May førstkommende, at møde paa Hatuig, och da Jsach thil samme thiid at føre hans proff,

- 25b Lauritz Sørholmefior war Steffendt aff Karen Olsdater paa Hauge, for noget hand haffde werit hendes Søn Sl. Olle Torgiersøn schyldig, bleff forligt med Lensmanden Olle Haugland paa hendes wegne for 2 Rd. som hand loffuit med det første at bt.

Lauritz Berland kom fremb for Retten Druchen och gjorde Wlyd huorfor wj iche ind lougen kunde føre hans sag denne gang,

Christen Christensøn i Bergen haffde ladet Steffuene wed Lensmanden Olle Haugland, Jens Sørensen i Qualesund, for 14 Sdr. 13 s. och 1 wag saldt fisch, Jens møtte och bekiende at were hanne. schyldig mens widste iche huor meget, før hand kom thil hannem, och loffuede med det første at betale, Huor med Olle Haugland paa hans wegne iche wilde were fornøyet mens war Dom begierende, bleff thilkiendt inden 14 dage at giøre klart med hannem eller liide wordering i hans boe,

Frands Nielsøn haffde ladet Steffne och lod i Rette fordre wed Niels Mortensøn, Johans Lauritzsøn thienendis hoss Olle Leffsøen for 14 smrk. hand paa hans wegne haffde betaldt for 1 txer. maldt thil Anne Per Findes, den 7 8bris Anno 1649. Olle paa hans wegne møtte udj rette hans Hossbond Olle Leffsøen och suarede paa hans wegne at hand iche kunde negte schylden, Bleff thilkiendt inden 14 Dage at betale hannem

den 14 mrk. med rendte deraff siden den thiid, 1 s. aff 1 mrk. om Aarit, och 1/2 Rdr. i Kost och Tæring,

Jsach Davidsøn haffde ladet Steffne Johans Seuold for 5 Sldr. bleff forligt, at hand schulde betale hannem vden modsigelse thil Allehelgen Dag i Høst, och ragte hanne. derpaa haand for Reten,

- 26a Noch hand ladet Steffne Lauritz Wafitt for huis hand war hannem schyldig, hans Konne møtte och sagde sig iche at Vide huor meget det war, Noch haffde hand ladet Steffne Rassmus Totland for huis hand er hannem schyldig, møtte och erbød sig at betale, och loffuit at betale hannem thil Allerhelgens dag i Høst, Lauritz Wafitt sin Quinde loffuit for Retten at de schulde Arbeid for hannem naar hand haffde det behoff,

Dereffter frembkom de aff Stranduig schibred, och var thilstede efftere. mend, Hans Giøn Lensmand, Jsach Øffstetue, Lasse Aasse, Halduor Aare, Joen Østensa, Suend Qualle, Niels Sortued, Niels Tofft, Arne Leeland, Morten Nortued, Willich Ende, Olle Boelstad, Samuel Kleppe, Elling Giøn, Suend Biørndall, Per Holthus,

Niels Skougseid war endnu Steffendt for den Sag som thil forgangen Høsting war i Rette om det barn der war nederlagt i Haalands dals Kierche, hand sagde Willom Søreid som thiendte Lensmanden war fader thil och Sirj hans Toes war Moder thil, huorom hand da beraabte sig paa proff, som war och bleff først frembkaldet, Anne Aschids dater paa Helleland, och want med fuldbogered, at hun wel haffde hørt samme Snach och at det war effter Niels sin Mund, da som sagde det for hende, som hun nu iche kunde mindes, de sagde det effter Niels Skougseid, Noch war Steffendt Torbeem Haugeuold som er bette. Sirj hendes Fader, en gammell Skrøbelig mand, som iche kunde komme thil Tinget, Noch frembfordret hand hans Hustru Anne Peders dater Haugeuold, som endnu som thilforne sagde at hand haffde sagt thil hende i Tømber Lade, at negte(?) gich det Sirj aate Baarnit,

- 26b Lasse Tombere war Steffendt och war Tøsens Søster, Olle Aare war Steffendt, och wandt wed bogeræed at hand wel haffde hørt det mens iche siden det kom til Ting da huer mand sagde det, Eiloff Drageid war steffendt for hans Sandhed at wiide, møtte iche, mens paa hans wegne Suend Biørndall och sagde hannem at were i Byen, och huis hand derom widste haffde hand hørt aff Niels Kiilen, 19. Dag Jul, 1650. hoss fore. Eiloff, och Møtte fore. Niels Kiilen och Proffuit wed fuld Bogered, at Sl. Jacob Kiilen haffde sagt for hannem udj Julen nest for da hand kom thil Kirche saaledes Niels Skougseid, hand faar nu Skyld for det barn de funde i Kierchen da nedergraff Willich Eide sit barn, lige som hand gjorde for Oxen thilforne, Noch lod hand frembfordre hans egen Quinde och sagde at hun war den første som sagde det thil hannem om Waaren Anno 1649. Det hun och bekiende, och sagde at haffue hørt det aff Anne Haugeuold neste Predichen i Haalands dall effter Willich Eide sit Barn bleff begraffuit, huorom hun frembfördrede derom Elj Vgelhus, som wandt med fuld bogeræed, at hun war samme thiid wj Skynder oss i Kircken, Da suarede Anne Haugeuold der er god thiid, de gjør Snach først om det Barn som war funden i Kircken, de wil nu haffue det ind paa min Dater som Tienner paa Giøn,

Hand beraabte sig endnu paa bette. Elj hendis Dater naffnlig Anne som samme thid war hoss, mens bette. Anne negtit høyligen det at haffue sagt, effterdj de beraabte dem endnu paa Mogens Vgelhus sin dater, som iche møtte, Da kunde

27a her intit vdj kiendes førend hun bliffr steffendt,

Gregors Nessbiør møtte endnu i Rette med den Konne Gundele Nessbiørhaffn, for de Skioldsord som hun thilforne haffde thillagt hannem och hans Konne, och bleff thilspurd om hun kunde beuise saadan schielderie och om hun widste andet med denne. end ære och got, och bad dennem om forladelsse for Guds schyld, bleff och thilsagt at drage derfra aff Nessbiørhaffn inden 3 Solmercher, det hun och for Reten loffuede,

Niels Sortued, Olle Tued, Samuel och Zacharias Kleppe haffde ladet Steffne Jacob Baartued, Jacob møtte iche, huorfor hand bleff thilkiendt at bøde Steffnefald, effter lauen 1/2 Rdr. och giffue dennem 1/2 Rdr. i Kost och Tæring, Anseendis Lensmanden Hans Giøn sagde hand war Laulig steffent,

Willich Eide och Morten Skougeid haffde ladet steffne Niels Østefjord, for den forligelsse som scheede dennem imellem paa Stranduigs Høsteting Anno 1649. huad hand da de schal were bleffuen forligt om 6 Rdr. huoraff hand har betaldt de 4., de andre thoe bød hand nu i rette och kunde iche negte samme forligelsse, mens forholdt denne. thredie Aars tage, aff den Jord Wiig, huorudj hand eyer 1/2 løb och 6 mrk. Smør, och Eldste Søster naffnlig Torbiør 9 mrk. Smør och den Vngste Søster naffnlig Christj 21 mrk. Smør Wanset de fremblegger aff den Sorenschriff och 4 Laugrettismend forseglede Skifftebreff, som formelder om at huer schal følge sit med Bøxell och Herlighed, bleff thilsagt for Retten at betale dem thredie tage,

27b saa meget som paa deris Lod kand komme, ald den stund samme schiffte Breff staar wed magt,

Hans Lauritzsøn paa Liøtun haffde ladet Steffne Olle Nortued hans Børn for it Pandtebreff paa noget got hans Festepiiges Fader Sl. Ellend Tofft haffde pandtsat fore. Olle Nortued, som er 3. Spand Smør och 3 giedschind i Boelstad, hand wilde haffue fra Dennem huilchet hand wilde løsse fra dennem och de iche wilde lade hannem bekomme, foregiffuende at hand iche endnu haffde faaed hende thilægte, eller lagt Helmings(?) Laug med hende, Breffuit bleff i Rette lagt, och formeldte om it fierding Aars thilsigelsse førend de det wilde indløsse, huilchet hand och faar at giøre, saa schal hanne. wederfaris huis Lou och ret er,

Willom Skilbred frembkom for Reten och Laugbød thil neste Frender 1 pund Smør och 1/2 hud udj Aarlig Landschyld Liggendis udj Tued paa Rafterstrand, Da frembkom for Reten Jørgen Fore som er hans Søster Søn, och erbød sig det at Kiøbe, och det inden Sex Vger, Joen Joensøn Østensta, Och Olle Joensøn Helleland Amaglit paa at løsse samme gods,

Arne Leiland frembkom for Reten och sagde at hand haffde giffuen hans Hustru Marche Fredrichsdater om hun loffuit hans død 1/2 løb Smør och 1/2 hud i bette. Leiland,

28a Den 10. Aprilis Paa Skaale i Quindherit War Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer,
Heine Hateberg, Knud Gudallen, Niels Natterestad, Johans Traawig, Søren Nerhus, och Haldeieur Gudall, Laugrettismend i bette. Quindherit schibred, huor da for oss udj rette møtte Herbore Torsdater, med hendis Fader Tor Skaale och fremblagde en Skriffelig Steffning, huor med hun haffde ladet udj rette Steffne Mogens Mogensøn Skaale, formedelst hand haffde werit hendis Sl. mand Daud Joensøns formynder, och iche gjort hannem regenschab derfor, och ey heller giffuen hanne. løn vdi thi Aar hand thientde hannem fra hand war 11 Aar gammell, thil med ieg leye giffen hannem aff 5 Kiør fra hand war 5 Aar gammel indtil hand war giffit, Hertil at suare møtte fore. Mogens i rette och sagde sig intit at were hende Skyldig, mens haffde betaldt det ald sammen saa meget som Skifftebreffuit omformeldet, huilchet Skiffte breff hand siden haffde reffuen i sønder udj got Folches Nerwerelsse, huorom at widne hand fremæschet Johans Clocher, som berette at nogen stund førend Daud døde, da war hand der och leste samme breff, udj hendes Fader Tore Skaale och hans Farbroder Lauritz Hiorteland Neruerelsse, och strax effter det war lest Reff Mogens Breffuit i sønder, mens huor meget der stod udj Breffuit och om det war alt betaldt eller iche kunde hand iche mindis, Det samme kunde bette. hendes Fader Tore Skaale och hans Farbroder Lauritz Hiortaas iche negte saaledes at were scheid, ey heller kunde fore. Herborg sige at det io war betaldt, mens Kreffuede løn for de 10 Aars tienniste fra hand war 11 Aar gammel hand kom thil hannem, och Leig aff de 5 Kiør fra hand war 5 Aar gammel indtil hand bleff giffit gl. 21 Aar,

28b Hertil suarede Mogens, at hand haffde giffuen hannem 2 tdr. Øl thil hans Brøllup for 4 Rdr. Anlangendis den Leye hun haffuer aff Kiørne som schulde were 5. sagde hand wel at were betaldt, kunde det dog iche beuisse, Huilchen leye dog iche kunde gaa an førend hand war 12 Aar gammel, som kunde Regnis for 1 smrk. aff huer Koe Aarlig, beløber sig thil i 9 Aar, 45 smrk. deraff thilkommer hannem den fierdepart i fierdeholds penge, Quinde bekiende at hand bode med hende udj 13 Aar effter hand kom fra Mogens førend hand døde,

Hertil suarede Mogens at hand intit war hanne. schyldig mens haffde betaldt hannem altsammen, dog wilde hand giffue hans Børn aff en god willie effter hans død, och om hans Afgang scheidde førend de kom thil deris fuldmyndig Aars, da schulde det aff Boen vdtages, och loffuit en wedderhefftig formynder i Henderne som dennem derfor schal giøre Regenschab, end loffuit hand goduilligen aff giffue hende nestkommende Høst 1/2 tdr. Korn, derpaa Ragte de hinanden henderne at were wel forligt, Noch haffde hun ladet Steffne Joen Tørisøn och Siff Tørisøn i Hessuig for en Strack deris Sl. Moder Britte Joensdater, schulde haffue loffuit hendes Sl. Mands Morsøster Anne Lauritzdater wed naffn, huis Arffuing hand haffde werit, Huor om hun fremfordit Ingeber Torssdater som Proffuit at hun nest for Sl. Brittes død hørde hende loffue Anne en Stach, men om det war i Løhn eller andre maader, och om den war aff Klede eller wadmél widste hun iche och det er wel 20 Aar siden, det samme hørde

29a och Allis Wedwig som nu er død, flere kunde hun iche mindes der war hoss, Hertil at suare møtte fore. Joen Tørisøn i Rette, och berette at hans Moder war bette. Anne intit schyldig, vden thre Aar haffde hun tiendt hende, der gaff de som war hendes Arffuing hende en Koe for, den de iche kunde negte hun io haffde faaed, hun

bleff thilspurt om hun wilde haffue Dom, huortil hun suarede ney, den begierde hun iche,

Den 10. Aprilis paa Store Omwig, ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Mogens Skaale, Knud Gudall, Niels Naterstad, Johans Traawig, Søffren Nerhus, Halduor Gudal, Laugrettismend, effter anfordring, Huor da for oss udj rette møtte Mogens Olsøn, och haffde Ingeber Johans dater thil at thale formedelst bœxell aff det thun hun udj Boede, som hun formeendte hannem och iche wilde vdgiffue, Hertil at suare møtte fore. Ingeber i Rette, och berette selff at were bœxelmannd paa hendes part, hun Aate selff i Spand Smør och haffde kiøbt aff Luduig Studs 1 pd. Smør 1 wag Korn och 1/3 hud, Huorom hun beraabte sig paa Luduig som hende det schulde hemble, och Jligemaade beraabte sig paa det affalds Breff Christen Busch giorde der paa med Sex mend, saauelsom paa det Kiøbebreff, Sl. Olle Johansøn fich aff hans medarffuinger paa deris loder derudj, det breff hand siden frembuiste som formeldte paa 1/2 løb Smør och 2/3 hud udj Ommuig bette. deris Sl. Fader Olle Johansøn haffde det derudj, det bette. Mogens Olsøn berette hans Sødschend haffde ont hannem paa hans lod,

- 29b huor da formedelst bulder och Wro aff bette. Ingeber Omwig och hendis Sønner Retten bleff spiildt dene gang besynderlig for en hendis Søn naffnlig Knud Hielmeland, hans Wbescheedenhed, som Jmideler tiid wj saa retten, inde udj Stuffuen hoss oss wilde offuerfalden Joen Bache med hug och slag,

Den 22. Aprilis Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Halduor Særewold, Arne Leiland, Niels Hauge, Niels Tofft, Joen Reffne och Halduor ibm. effter Laulig omfordring forsamblede paa Baartued i Stranduig schibred, Huor da for oss udj rette møtte Jacob Baartued och Giør Møchelbost, som fremblagde om woris Gunstige Her Slotzherris schriftlig Steffning, huor med de haffde ladet udj rette Steffne deris halfue(?) broder Ander Ingebrigtson paa Anvglen, och berette at de haffde ladet hannem den forlesse, och Samson Kierland och Olle Arnesøn paa Møchelbost, huilche huerchen war tilstede och ey heller paa Steffningen haffde antegnit,

- 30a Den 6. Aprilis, Holtis Almindelig Folchesting po Sørhuglen, Nerwerendis, Woris Gunstige Her Slotzherre, Erlig och Welb. mand Offue Bielche thil Østraad, Hans fuldmegtig, Erlig och Welb. mand Iffuer Due til Meiberggaard, Erlig och Weluiis mand Jacob Hansøn, Bergen och Gulletings Laugmand, Jffr Knudsøn Ko. Ma. Foget, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend, som Bunde Laugmand, Claus Christensøn Becheruig, Olle Haugland, Ingebrigt Hommeluig, Hans Giøn, Lauritz i Wallen, Lauritz Totland, Jacob Sunde, Alffuold Bircheness, Tøris Lunde, Lauritz Hiortaas, Niels Haugland, med mere, Huor da først bleff oplest woris Gunstige Her Slotzheris angiffuende thil Almuen, formeldende,
1. om nogen Orlogschibe i nogen Haffn indkommer, derom at giøre budschab thil Slottit,
  2. om Almuens gewehr at haffue ferdig,
  3. om waabenting forderligt at holde och sende beschreffuen til Slottit, huis gewehr hoss Bønderne findes,
  4. om en antegnillsse paa huor mange Søldater i huert schibred findes, som tiendte i siste feide hoss Lensmanden at fordre,
  5. om Skøttebaaden som ferdig giøris, schal strax, derom loffuede huer mand at giffue Olle Hauland 2 s. for hand det schulde forRette, och fly den ferdig,

6. om Wetterne at gjøre ferdig,
7. om nogen hielp hoss Almuen om tuende Normend som sider fangen i Tørckiet

30b

8. om at den gode mand erbiuder sig at føre en U.(?) huer sin Klogt, och hielpe dennem til rette slaet Lou och ret er,

Dernest bleff Lest en Taxt som fire aff Riigens Raad och Candtzellern Jens Bielche haffuer vnderschreffn, paa Landschyld, at en løb Smør schulde weye med barch och aldt 4 pund, dog ingen barch at maa weye offer 1/2 pd. och paa 1 wag fisch 10 mrk. fisch thil offrwegt, Huorom Almuen begierte en Wegt dennem och aff Welb. Jffr Due bleff thilsagt,

Bleff oplest it Breff aff her Peder Olsøn, paa Storøen, woris gunstige her Slotzherre thilschrefften, formeldende om en Steffning, her Peder Mogensøn haffde forhuerffuit offr hannem formeldende iblant andt, om at hand udj samme Steffning war angiffuen, for at haffe lagt Almuen Skat po til Prestegaarden, at opbyge, huor for Almuen bleff thilspurd om hand haffde tagen nogen Skat aff dennem, Da frembkom de nu aff samme Sogner tilstede werende, som war Peder Aaland, Peder Hysingstad, Niels Hauland, och sagde at de iche haffde vdgiffuen mere end Sorenschiffren och dannemand haffde lagt dem paa, som war 7 Rdr. Roet af huert mands werch, Bleff thilsagt at der schulde komme 6 mend aff it Fremmit schibred, som schulde wordere och forfere om hand haffde bygt, for saa mange som war vdgiffen, Jacob Sunde bleff befalt at forschaffe Fredrich Rippe thil Byen med det første,

- 31a Almuen bleff thilspurt, om huor meget de udj forige tiider haffuer udj giengier(?), Huortil de suarede at vdj Henrick Tottis thiid bleff worderit, at efftersom giengier der Aarlig vdgiffuis kom saa Jldre fremb, da schulde de giffue huer mand Aarlig fire schilling, mens thil Herredagen pleiede altiid at giffue bode høest(?) æg, och andet som de och endnu wilde gjøre, och berette derhoss, at udj Candtzellers thiid, gaff de bode for giengier Staff och Bottner sambt Høe thil Slottit, 6 s. 2 alb. mens udj Henrick Tottes thiid effterlod hand dennem det for 4 s. huer mand Aarlig, for gengier och for Staff och Botner, mens Høe schulde de giffe derforuden,

Bleff foregiffuen om giengier thil Herredagene med begiering Closter Bønderne maate giffue noget med de andre, som weyerit dennem udj det at vdgiffue, med mindre deris Ombudsmand befal dennem det, Huorom hans Tienner Christen Jacobsøn berette, at hans Hossbonds suar war at naar hand fick befahling fra Slotzherren der om at de schulde vdgiffue med Lehnens Bønder, saa schulde det schee, ellers berette bette. Christen at Holsenø Klosters Landbønder wilde giffue och fremsende for dennem selff, de kunde iche suare mere end en Offrighed, som de haffde paa Clostrit,

Menige Almue erbød dennem, om Holsenø Kloster maate were med dennem i samme Taxt, Da wilde de forære thil Hans Maytz. saa meget Fæe som war vdkientd,

- 31b Torgier Hielmeland frembkom och Amaglet paa 1/2 pd. Smørs Leye udj Lande paa hans Børns wegne,
Olle Johansøn paa Lande Amaglet paa huis Odels gods hand kunde thilregne sig effter sin Forældre udj Storeomuig och Lande,

Lauritz Stueland Amaglet paa de 6 mrk. Smør udj Lande som Ingeber Omuig har kjøbt aff Ragnilde Klette,

Ingeber Omuig Hendis Sønner Paul, Olle och Knud Johansøn haffde ladet Steffne Welb. Axel Mouat, och Elste Sl. her Pouls, for bœxell aff Kroge, Steffningen, war huerchen lest for Elste her Pouls eller hendes Medarffuinger, Huorfor intit bleff kiendt i sagen, førend derom Lauligen thil Aasteden Steffnis, och bette. Poul, Olle och Johans, giffue, Welbette. Axell Mouat och Elste her Pouls billig Kost och Tæring,

Luritz Johansøn paa Torsness, war aff meenige Almue begierendis it sandferdig Skudsmaal, om hans Leffuits forhold, och fick it got Skudsmaal, aff alle nu thilstedewerende Almue,

Her Anders Jensøn Colding, Sogneprest thil Fieldberg prestegield, frembkom, och war begierendis aff hans Sognemend de wilde giffue hannem it sandferdig Skudsmaal om hans Liff och Leffuits forhold, midlertiid hand haffde werit deris Sogneprest, om de enten haffde befunden hannem med fyldere och Druchenschab, Huortil de suarede som nu thilstede war, Nemblig Lauritz Johansøn Wallen, Tøris Lunde, Knud Ryen, Jørgen Eide, Olle Arnewig, Mogens Eide, Torekeld Biuge,

32a Johans Vdbiuge, Johans Røcheness, Wie Møchleuold, Suend Sanduig, Tøris Pederhoug, At de aldelis intit haffde hannem udj nogen maade at beschylde,

Den 27. Aprilis, Holtis Steffnestue paa Audesteen, Offuerwerendis Carsten Dürhus Sorenschriff, Søren Nerhus, Ingebrigt Lønuig, Niels Natrestad, Joen Haaug, Halduor Gudall, Joen Musseland, Laurettismend vdaff Quindherrit schibred, Huor da for oss udj rette møtte, Jeronimus Audesteen, och fremblagde en Sedel aff Bendix Michelsøn udgiffuen huoreffter hand war Dom begierende offr Jffr Knudsøn paa Christen Christensøns wegne, anlangendis den Sag som nest forleden Waarting den 29. Marty war i Rette paa Nøtteland, och da thil i dag her at møde bleff optagen, Hertil at møde frembkom Jffr Knudsøns Tienner Frands Giertsøn som sagde paa hans Hossbonds wegne, at huis Dommeren derudj giorde war hand fornøyet med, Ydermere thil Sagen at Suare goduilligen fremkom Welbiurdig Berendt Ornings fuldmegtig Rasmus Rasmusøn, och fremblagde it Skrifftlig indleg vnder Berendt Ornings haand, Derudj foregiffuende at hannem och hans medarffuinger iche fulde vden de thuende Gaarder Wiig och Drange, Huorfor naar Christen Christensøn forschaffet dennem den anden thil, wilde hand som Hoffitmand Suare dertil och haffue Jffr Knudsøns frj holden, Och haffde samme Haandschriff med sig thilstede, mens wilde den iche fra sig Leffuere, Da Efftersom Jffr Knudsøn haffr vdgiffen hans haand

32b Haand thil Christen Christensøn paa hans Pandtebreff, det igien inden Juel eller Faste laffue Anno 1652. at forschaffe eller och hans fulde betaling effter foræning, Huilchet iche endnu er effterkommit, Da kunde wj herudj ey Rettere wide at kiende end saadant aff hannem io Jnden Sex Vgersdag bør effterkommes, och breffuit thil hannem leffuere, eller och Resten aff hans Penge de 35 Rdr. med den forfalden Rendte, och den Resterende Landschuld och thredie Aars tage aff Drange, eller sligt wed wordering effter Laugen som anden witterlig Skyld, effter K. 3. Capt. at søges,

Dernest frembkom Peder Heye, och fremblagde en Skriffellig Steffning, aff woris Gunstige Her Slotzherre vdgiffuen, huor udj hand paa bette. Jeronimus Audesteen sine Børn, nemlig Lauritz Jeronimusøn, och Anne Jeronimus dater, deris wegne, lader Steffne Sl. Erick Ottesøns Arffuinger, formedelst en part deris Fader fore. Jeronimus haffde soldt dennem der udj Gaarden, som war effter Breffuits formelding 99 mrk. Smør, dissligeste och for 1/2 løb Smør och 1/2 hud i samme Gaard som Olle Møchlestu och Johans Dalland denne. soldt haffr, det hand och formeendt at were Odels mend thil effter Laugen igien at indløsse, Huor om hand och haffde ladet Steffne fore. selgere, och frembfordrit først bette. Jeronimus och thilspurde hannem aff huad Aarsag hand denne hans Jord sold haffr, Huortil hand suarede at den thiid bette. Olle Møchlestue, och Johans Dalland haffde soldt deris thil den Sl. mand och faad part derudj, Da maate hand selge hans med

- 33a och kunde iche klage derpaa, mens det som hand siger om de andre deris part som først war soldt, saa fich de hans med, och haffr hand der for bekommit 70 Rdr. Huor med bette. Peder Heye som er Jeronimus sin Søstersøn, iche paa hans frenders wegne kunde were fornøyet, Och thilspurde dernest fore. Olle Møchlestue och Johans Dalland huorfor de haffde soldt deris part, thil frembde folck, och iche thilforme thilbødne neste Odels mend det, Huortil Olle suarede at hand allene haffde løst det den thiid hans Fader haffde sat det thil Johans Windeness, saa solde hand det allene igien, och det udaff Wbetencksomhed, at hand iche bød Odelsmendene det først, mens ellers sagde hand iche at haffue faaed betaling for en Øde Gaard, selffald som ligger thil Gaarden, Jligemaade bleff Peder Heye thilspurt huor ner hand kunde regne sig thil Odelsmand thil det Gods Olle haffde soldt och om de war slegt, Huortil hand suarede at de intit war slegt, mens ellers haffde Godset altiid den enepart fuldt Olle och Jens Forældre och den anden Jeronimo forfædre, Dernest Frembfordre Peder Heye thuende mend Anders Stølle och Hans Sæed, som for Retten frembkom, och bekiende at de haffde werit for Jul paa Orningsgaard, med Penge och thilbød dennem for Godtzit, De fand det Fru Karen Mouat och Erick Orning, som dem iche wilde Annamme mens Berendt fandt de intit, Hertil at suare møtte udj rette paa Welb. Berendt Ornings wegne, hans fuldmegtig Rasmus Rasmusøn, som først thilspurde om de haffde werit paa Watnø Welb. Berendt Orningsgaard och thilbøden pengene, Huortil de suarede ney, fremblagde derhoss Jeronimus Audesteen sit vdgiffuene Kiøbebreff Daterit Watnø den 4 8bris Anno 1630. huilchet fandtis paategnit
- 33b vnder Christen Busches Haand at were forkyndt paa Horneland thil Høsteting den 21 8br 1639 huor udj hand fuldkommen Skiøder och affhende godtzit, fra sig och sine Arffuinger, thil Welbette. Sl. Erick Ottesøn och hans Arffinge, och loffr derudj om det hanne. for hans wanhiemel schyld kunde worde affrunden(?), inden 6 Vgers dag at forschaffe hannem saa got gods igien, Huorpaa bette Rasmus sig endnu beraa<b>te, och frembtlagde Welb. Berendt Ornings Suar i samme meening, och formeendte sig dereffter at forholde, Huortil bette. Peder Heye suarede at hand iche med saadant suar kunde were fornøyet, mens fremlagde Penge huor med hand godtzit wilde indløsse, som hand formeendt effter o. B. 10 och 8. Capt. at were berettiget paa bette. hans Frenders wegne, och war Dom begierendis, Sagen bleff optagen thil nu paa Løffuerdag førstkommendis som er den 1. May,

Den 29. Aprilis Ware Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschrieffr i Sundhor Len, Ingebrigt Johanson Hommeluig Lensmand, Berie Wermedall, Johans Teigland, Lauritz Katteland, Gregers Lunde, Niels Oppedall effter Laulig thilneffnelse forsamlede paa Elsagger, udj Onerimbs sogen, Huor da for oss udj rette møtte Anders Hanssøn paa Wage udj Strandebarm schib. och fremblagde en Skriffelig Steffning aff woris Gunstige her Slotzherre Vdsted, Daterit Bergen den 10. Decembr. Anno 1651. Huor med hand haffde ladet udj rette Steffne Erlig och Welb. mand Axell Mouat thil Hoffland, for atschillige Odels Jorder hand haffde som Anders formeente at were neste mand thil at ? indløsse,

- 34a och war disse som følger, første Elssagger udj Onnerimsogen, Aarlig Landschyld, Smør 1 løb 1 hud, med en Øde Gaard der under, Sunde i Tyssness sogen, 3 Spand Smør 1 hud, vdj Malcheness 1 løb Smør 1 hud, i Kateness 1 løb Smør 1 hud, Øckland 1/2 løb Smør 1/2 hud, vdj Nerefitt 1 1/2 løb Smør 1 hud, vdj Sæedberg 1 løb Smør 1 hud, och 1/2 tdr. Korn, Lund i Quindherit i Omwigdallen 1 løb Smør 1 hud, och fremblagde herom nogle gamle Breffue dermed at beuisse dette fore. Gods hans Odels at were,
- Hertil at suare møtte udj rette, Erlig och welb. Axel Mouat thil Hoffland, och fremblagde ført it Kiøbbreff paa Elssagger aff Lauritz Hansøn vdgiffen thil Sl. Welb. Berhel Lauritzsøn Daterit, Skaale den 17. Marty 1636. Huilchet bette. Anders paa hans Broders wegne haffde sambtalet och beseglit, och bekiende fore. Anders at hand samme thiid oppebaar thj Rixdlr. aff Welbette. Sl. Mand, fore. beuillige same Kiøb mens at Breffuit formeldt om det schulde were Laug bøden det negtit hand, Dog hans Signette stod der vnder, och Laugmanden den thiid war Peder Raffn Sl. och andre gode mend thil Witterlighed det haffde beseglit derom formeldte, Noch fremblagde hand en sedell Daterit Elssagger den 23. July 1633. vnder Anders Hansøns egen Signett, och aff Haagen Tomsøn Klocher paa Tyssness thil Witterlighed vnderschreffuen, Huorudj hand Loffr Jomfru Karen Bildt, som nu er Welb. Axell Mouats, at hun schal were nest Elssagger at kiøbe, Hand kunde iche negte det Joe at were hans Zignette, mens sagde det iche at kunde mindes den at haffue vdgiffen,
2. Anlangendis, Malcheness som er 2 løber Smør och 3 huder, och Sunde 3 Spd. S. och 3 huder,
- 34b derom fremblagde hand it Pandte Breff aff Sl. Offjdall thil hannem vdgiffuen den 29. fbr. 1634. formeldende paa 400 Rdr. hand dennem derpaa forstragt haffr, och siden 100 Rdr. Den 19. Januarj Anno 1635. som paa handschriefften war tegnit, vnder hans haand, och end derom it Negeschriefft, Daterit, Hatteberg den 16. Febr. 1629. huor udj det aff Sl. Bertel Lauritz, er thilschiff bette. Sl. Offj dal bette. Sunde,
3. fremblagde hand Kiøbebreff aff Offue Jensøn i Bergen thil hannem vdgiffen paa Katteness den 8. Januarj 1650,
4. Anlangendis Øckland derom fremblagde hand it Kiøbebreff aff fore. Anders Hansøn och de andre hans Sødschend vdgiffuen vnder Anders ? Dalj Tyssness den 26 Marty 1640 thil Her Abraham Jørgensøn vdgiffuen, huorudj de Skiøder och selger hannem och hans Arffuinger, samme [gods] gaard, och loffr om for alle [falle] och alle for en at holde hannem det Skades løst, och derhoss bette. Hl. Abrahams Skiøde thil hannem derpaa vdgiffen, Daterit Tyssness den 10 gbr. 1647.
5. Anlangendis Nerefitt, da [bleff] fremblagde hand derom it Pandte breff at aff Elste Sl. Her Pouls vdgiffen Daterit Fitt den 23 January 1649. Huor udj hun pandtsetter hans Welb. det,

6. Anlangendis Tued och Sædberg derom fremlagde hand it Skiøde aff Erlig och Welb. mand Jens Bielche til Østraad Norgis Riges Candtxeller vdgiffen, Daterit Christiania den 30. Apr. 1644. Huor udj, hand Skiøder hans Welb. samme Gaarder med mere gods, hand vnder Hatteberg,
- 35a Liggende hand aff Kiøbt haffr, thil den Post Suarede fore. Anders, derudj intit at wilde thale, End thil ydermere beuisning huor ledes hand haffde faaed Elssagger derom fremblagde hand en fuldkommen Skiøde aff Lauritz Rasmusøn Fische och Michel Pedersøn som Jffr Munds fuldmegtig Vdgiffuen paa den och mere, Daterit, Lung gaard den 5. Julj 1650. som Welb. mend Børge Juel thil Lung gaard och Knud Steensøen haffde vnderschreffuen, Huor fore. Elssagger thil hanne. med mere gods affhendes, och derhoss om fuldsmagt aff Welb. gode mand Jffr Mund thil Mæringgaard thil dennem vdgiffuen, om med Welb. Axell Mouat eller en anden om huis Arff hannem udj Norge effter hans Søster Sl. Frue Anne Mund, Sl. Bertel Lauritzsøns war thilholden, och derudj at giøre och lade ligesom hand selff thilstede kunde were, Daterit, Mæringgaard den 8. Maj Anno 1650. och fandtis Skiødet paa Bergen Raadstu til Almindelig Botolpli(?) Laugting at were forkyndt udj meenige thilforordnede Laugrettismends paafore. den 17. Juny Anno 1651 vnder Laugmanden Jacob Hansøns Haand, Dissligeste fuldmagten, och formeendte Laulig thil samme gods at were kom, Anders Hansøn frembuiste Penge huor med hand samme gods wilde indløsse, [och] Bleffue med hinanden effter Lang samtale saaledes forligt, at Welb. Axell Mouat imod Nøyachtig betaling affstod thil Anders Hansøn derudj den Gaard Elssagger En Løb Smør och En hud udj Aarlig Landschuld, med den vnderliggende Øde Gaard Indre tued, som schylder Aarlig 6 s. penge, Dog med slig Condition, at saafrembt den nogen thiid igien thil fremmede schal affseendis, at thilbiude
- 35b hannem eller hans Arffuinger den for nogen anden, Derimod affstod fore. Anders ald hans Odelsret thil Welbette. Welb. Axel Mouat udj alle de andre paasteffende Gaarder, saauel som udj Oppedall, huorom de loffuede hinanden fuldkommen Skiøde, med beløffning sammeledes om noget deraff thil fremmede schulde affhendes da det hannem eller hans Arffuinger at thilbiude,

Den 30 Aprilis Holtis Steffnestue paa Espeuig, udj Onnerimbsogen, offuerwerendis Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Jngebrigt Johansøn Hommeluig Lensmand, udj Oppedals schibred, Johans Teigland, Berrie Wermedal, Lauritz Kattelund, Gregors Lunde och Niels Oppedall Laugrettismend ibm. Huor da for oss udj rette Rasmus Trundsøn och fremblagde en Steffning aff Bergenhus vdsted, den 16. January Anno 1652. Huor med hand haffde ladet udj rette Steffne hans Hustrus Farbroder Suend Hanssøn for 1 løb Smør 1 gsch. i bette. Espeuig, Hand sig aff hendis Fader thilforhandlet haffuer, med foregiffuende at Pengene for Juel schal hannem tilbøden, det bette. Suend iche kunde negte, mens sagde ingen Penge at haffue frembuist eller seet Rasmus beraabte sig paa Berie Wermedall och Jsack Lillie Gierisuig, [Jsack] som haffde sammetiid werit med hannem, Jsack war ick thilstede, och Berie war thilneffuendt at were en Dombs mand, Jligemaade beraabte hand sig paa iche at were Steffendt for Juel, Ellers thilbød och optalde hand endnu her for Retten 40 Rdr. Fore. Rasmus Trundsøn och Suend Hansøn bleff med hinanden saaledes forligt, at hand schulde giffue hannem 43 Rdr. igien bode for huis hand

36a haffde giffuen hans Fader for de 31 mrk. Smør och 1 gsch., hand aff hannem kiøbt haffde, saauelsom for de 5 mrk. Smør hand aff hans Broder Lauritz Hansøn kiøbte bode med Skøtningsøre och alt, och Loffuit derimod at forschaffe hannem den indløst fra Knud Skaden inden St. Olffs Dag som er Landschyld thiiden, Knud Johansøn war thilstede huem Suend och thilbød sine Penge, Dennem hand iche wilde Annamme, mens sagde sig derpaa mere at haffue vdlagt, dennem hand tilfulde wilde haffue, war ey heller Steffendt dertil, Huorfor hand aff Lensmanden Ingebrigt Johansøn war begierendis hand dennem paa en Ret saa lenge wilde Annamme, det hand och gjorde, och Annamede 40 Rdr. de andre 3. loffuede hand med det første at forschaffe hannem,

Den 1. May, Compaserede Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer udj Sundhor Len, Søren Nerhus, Ingebrigt Lønning, Niels Natrestad, JoenHaaug, Halduor Gudall och Joen Museland Ater paa Austeden, Anlangendis den Sag wj nest forleden Den 27. Aprilis thi i dag optog, Huor da ater for oss udj rette møtte Peder Heye paa Jeronimus Auglesteens Børns wegne, och Rasmus Rasmusøn paa Welb. Berendt Ornings wegne, Huilche da først bleff tilspurt om de noget widre haffde udj denne sag at fremblegge, Huortil de suarede ney mens begierede Dom effter de allerede udj rette fremblagde Documenter formeld och anden Sagens beschaffenhed,

Da effter tiltale giensuar och denne Sags Leilighed, och effter [de herom] som Laugen formelder, at hun som wild tale paa sin Odel, udj O. B. 5. och 8. Capt. schal drage thil den Jorden haffr i brug for Juel och thilbiude hannem hans Penge, och

36b och [om hand dennem] steffne hannem thil Dom thil dag nest effter Paasche Vge at møde paa Aasteden, Det Peder Heye och beuiser først med thuende mend som war med hannem paa Orningsgaard [for] som Welb. Berendt Orning haffr hans thilhold, och derudj hans Kiere Moder och Broder Erick Neruerelsse frembøden pengene for Audesteen, och dernest mest wed Welb. gode mands egen haand paa Steffningen thegnet den for Juel at were hannem forkyndt, och O B. 10 Capt. formelder at Søn och Dater maa ryge deris faders kiøb som Wloulig solde Odelsgoods der iche war Loug bøden om det scheede i deris Wmyndig Aar dog det ryges inden 30 Aar, Och her iche beuistes dette gods Jeronimus solde at haffue werit Loug bøden, Da kunde wj iche anderledes kiende end denne Proces Joe aff Peder Heye Loulig er begyndt, och derfor den part udj Audesteen [som] fore. Jeronimus haffr soldt som er effter Kiøbebreffuits formelding, 99 mrk. Smør, Joe bør at komme hannem paa bette. Jeronimus Børn Lauritz Jeronimussøn och Anne Jeronimusdaters wegne thil løsen, for sa mange som [Jer] beuislig giøris derfor at were vdgiffen, Mens Anlangendis den part som 1/2 løb Smør och 1/2 hud, Olle Møchlestu derudj fich hans Broder Johans Dalland derudj soldt haffr, som de iche kand beuisse dennem at were Odels mend thil, bad Welbette. Welb. Berendt Orning for deris thiltale frj at were,

37a Den 4 May Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Torbiørn Stumme, Berie i Wagen, Olle Wage, Erick Dregenness, Olle Roe, Sæbiørn Stumme Laugrettismend udj Fieldberg schibred forsamlede paa Eide udj Aalandsogen, Anlangendis en Sag som til nestforleden den 27. Aprilis aff Sl. Offjdals Arffuinger war udj rette Steffendt, och da formedelst min Loulig forfald aff min Fuldmegtig Morten Matzsøn til i dag bleff optagen, Huor da ater for oss udj rette møtte, Olle Jensøn och Luduig Studsuig, och fremblagde en Skriffblig Steffning aff Bergenhus Vdsted den 1. 9br. Anno 1651. Huorudj de Steffner udj rette Welb. Fru

Karen Mouat och hendes Welb. Sønner, Welb. Berendt, Erick och Christopher Orning, formedelst noget Odelss gods deris Sl. Werfader Offjdall thil Welbette. gode mand Erick Ottesøn Pandtsatt haffde, det de formeendte igien at indløse, och frembfordrit derom thuende mend, nemblig Endre och Giør Lande, som haffde werit med dennem paa Orningsgaard for Juel da [Pe] Steffningen bleff lest och thilbøden Pengene for samme gods, Huilck berette at det scheede udj Welb. Fru Karen Mouat och Berendt Ornings Nerwerelsse mens Welbette. Erick Orning iche thilstede, Da begierte Berendt Orning, at de wilde optelle Pengene, Det de iche wilde førend de fich deris Pandtebreff at see, Det samme Welb. [Berendt] Erick Orning iche kunde negte at were saaledes scheid, och fremlagde der hoss it gammelt Skifftebreff wed Jens Nielsøns Egen hand, Daterit Bergen 1568. Den 30. Augustj huormed de thilfaldt dennem at were

- 37b Odelsmand til samme gods, och burde det igien at indløse effter Laugen, Hertil at suare møtte udj rette Erlig och Welb. mand Erick Orning, som fremblagde først en Kongens Steffning Daterit Bergenhus Den 10 Aprilis Anno 1652. Huormed de haffde ladet udj rette Steffne Laugmanden Weluis Jacob Hansøn thil nu denne berammede Herredage, som angaar den 17. May førstkommendis formedelst en Dom huor udj hand haffr Dømbt Dennem den Gaard Senduigen [thil], thil Løsten, fra Welbette. Welb. Folch, [mens] med formeening ingen endelig Dom burde gaa i Sagen, for der udj aff [hans] Kongl. Maytz. och hans Ma. Høyuiste Raad war Ordeelit(?), med mere, Dernest fremblagde hans Sl. Offjdals Pandtebreff thil Sl. Welb. Erick Ottesøn vdgiffuen paa 650 Rdr. hand hannem schyldig war, huorfor hand haffuer pandtsatt hannem efftere. gods, som er Leggendis udj Aaland sogen och Fieldberg schibred, naffnlig Stor Eggede som Skylder Aarligen, 2 Løber Smør Korn 3 Tdr. Øst Eggede Smør 1 løb huder 1. Lunde Smør 1 løb, Higsdall Smør 1 løb Koren 1 tønne, Klungeland Smør 1/2 løb 1/2 hud, huilchet hand formeendte at niude effter samme Pandte breffs formelding, Huormed Olle Jensøn ingenlunde wilde were fornøyet, mens frembuiste bode hans och fore. Luduig Penge, Huormed de Godsit wilde indløse, och war endelig Dom begierendis,
- 38a Da effter thiltale Giensuar och denne Sags Leilighed, och de herom for oss udj rette lagde Breffuis formelding, huor da iche andet aff Erick Orning er fremblagt en<d> it Pandtebreff, formeldende paa ? Rdr. Sl. Offjdal war Sl. Welb. [Offjdal] Erick Ottesøn Skyldig, Huorfor hand haffr Pandtsat hannem fore. gods, indtil hannem ellers hans Arffuinger, aff fore. Offjdal eller hans Arffuinger hans fore. Summa Penge igien worder erlagt, Da kunde wj iche anderledes wiide herudj at kiende, end dennem io samme gods effter O. B. 8. Cap. igien bør at komme dennem for de derpaa vdlaandte Penge thil løsen, Effter at Dommen war gaaed, optalde de saa mange Penge, som breffuit om formelder nemblig 650 Rdr. med begiering Erick Orning dennem wilde Annamme, Huilchet hand iche wilde, mens begierede de maate beseglis och siden til en tiid hoss dennem forbliffue,

Den 6. May Ware Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Anders Huchefer, Gunder Flyensuer, Christen Bruntued, Rassmus Drange, Mogens Bruntued, och Niels Roelsem, Laugrettismend udj Oppedals Skibred, effter Laulig tilneffnelse forsamlede paa Fereuog udj bette. Skibred, Nerwerendis Ko. Ma. Foget,

Welforstandig mand Jffuer Knudsøn hans Tienner [Mort] Niels Mortensøn, Ingebrigt Johansøn Hommeluig, Lensmand, Anlangendes en sag imellem Sæbiørn Lauritzsøn

- 38b <1652> boendis paa for/schreff/ne Fereuog paa den ene, och Sl: Welb/iurdig/ Erick Ottesøns Arffuinger paa den anden side, Huorom war steffendt til her paa Aasteden at møde den 27 Aprilis nestforleden, och efftersom ieg da formedelst Loulig forfald iche Kunde møde, bleff sagen aff min Tienner och fuldmegtig Lauritz Hansøn til i dag optagen, huor wj da her udj retten er presenterit, Och da for oß udj rette fremkom Sæbiørn Lauritzsøn och fremlagde en Skriffelig Steffning aff Bergenhus vdsted, den 13 Novembr/is/ 1651. Huor med hand paa hans egen och hans Broder Lauritz [Hansøns wegne] Lauritz Lauritzsøns wegne, haffde ladet de Welb/iurdige/ folch Steffne formedelst 1 ½ løb Smør och 1 ½ hud udj Aarlig Landschyld, deris fader Lauritz Fereuog udj be/mel/te Ferreuog liggende, Welb/iurdig/ Sl: Erick Ottesøn udj deris Vmyndig Aar soldt haff/ue/r, det de formeendte, nu effter Lougen igien at indløße, sammeledes formedelst offuerlast Welb/iurdig/ Berendt Orning haffde giort hand med hug och slag den thiid hand war der med tuende mend, Nemblig Hanns Haaland, och Lauritz Anneland for Juel at Thilbiude dennem deris Penge Huorom de och Thil Proff war steffendt, Herom fremæschet hand først be/mel/te Tuende mend, som war med hannem for Juel, den thiid hand frembød Pengene som wed deris æd wandt at de war med hannem och saa Pengene som hand dennem derfor for Juel tilbød, Effter huilchen Leilighed saauel som Lougens wiider indhold, hand formeendte at niude sit odels igien och war dom begierendis, Anseendis det war vden Lougbydelße udj hans Wmynde
- 39a <1652> Affhendt, Thil med er hans Broder enda meget yngre end hand er, och berette derhoß, at hand nu kunde were hen wed en 28 eller 29 Aar g/amme/l och hans Broder Kand nu were Vngefer 16 Aar gammell, det samme bode faderen och Moderen bekiende at hand iche war ellder, och sagde derhoß at Godtzit war soldt nogle Aar førend breffuit war schreffuen, det hand wilde beuise med en Bøxell sedell aff Welb/iurdig/ Fru Karen Mouat til hannem vdgiffuen paa 1 løbs Leye vdj for/schreff/ne Fereuog, Daterit Vatnø den 7 Januarij A/nn/o 1643, som for Reten bleff lest och paa schreffuen, och dersom hand selff paa Aar och Alder iche war saa Vng som Lougen om for melder, den thiid breffuit er schreffuen, som hand formeendte dog huerchen at were Lougbøden effter Lougen, eller til Tinget forkyndt, saa war det dog scheid hannem aldellis uden hans wilschab, och saa war hans Broder Lauritz Lauritzsøn, som til lige med hannem haffuer steffendt, da(?) Aldellis Wmøndig, disligeste hans Søster Karen Lauritz dater, paa huis wegne saauel som sin egen hand war dom begierende, mens Anlange den off/ue/rlast hannem aff Welb/iurdig/ Berendt Orning waar scheid den thiid hand bød dennem Pengene, at kunde berøe til en anden tiid, Hertil at suare, møtte udj Rette paa Welb/iurdige/ godt folches wegne, med Skriffelig fuldmag aff Welb/iurdig/ Berendt Orning, tuende hans Landbønder, nemblig Lauritz och Peder Tuede, som først fremblagde en Skriffelig beschichelße aff Welb/iurdig/ Berendt Orning vnderschreffuen, Daterit Orningsgaard den 4 Decembr/is/ 1651
- 39b <1652> huorudj hand formehner effter Skiødens formelding, at haffue lige saa got gods och saa beleilig igien, som der er, om nogen derpaa wil tale, deris suar der uder formelder, at det war Wloulig soldt, huor de wilde det igien indløße, Herhoß fremblagde dem Lauritz Jacobsøn Fereuog hans vdgiffne Skiøde, Huorudj hand med hans Hustru Marite Sæbiørns daters ia och samtøche haff/ue/r affhendt fra sig och

sine Arffuinger, 1 ½ løb Smør och 1 ½ hud Aarlig Landschylt udj for/schreff/ne Fereuog, for 13 ½ R/ix/d/ale/r med SkøtningsØer, huorudj hand hiempler hannem samme gaard med alle sine Lotter och Lunder, och loffuer dersom hans Welb/iurdighed/ eller hans Arffuinger, formedelst hans Wanhiemmelß brøst bleff affwunden da bepligter hand sig och sine Arffuinger inden Sex Vgers varsell at forschaffe hannem lige saa got gods igien, Daterit Watnøe den 9 Martj Anno 1644. End fandtis tegnit vden paa Kiøbe breffuit, at Welb/iurdig/ gode mand haffuer forærit, til Lauritz Jacobsøn toe R/ix/d/ale/r hans Quinde fire Rixd/ale/r och alle hans Børn femb R/ix/d/ale/r udj [SI] Smede Redschab, Quinden kunde iche negte io at haffue Annamit och faaed de 4 R/ix/d/ale/r huoruel imod hendis willie, mens Børnene negtit høyligen noget at haffue bekommit, med widre, huormed de ingenlunde wilde were fornøyet, mens war endelig dom begierendis, Da effterdj Breffuit iche befandtis thil tinge forkyndt, Godtz ey heller at were Lougbøden, mens vdi Børnens Wmyndig Aar at were affhendt, Bleff det den/nem/ effter Loug/en/ O/dels/ B/alcken/ 5 och 10 Capit/el/ thilkiendt, [och] for saa mange Penge som deris fader, for/schreff/ne Lauritz Fereuog derfor An/n/am/m/it haff/ue/r, och Skiødet omformelder,

- 40a Den 8. May Waare Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, i Sundhor Len, Effuind Lj, Mogens Mehus, Mogens Hegland, Olle Eide, Anders ibm. och Peder Berie, Effter Laulig anfordring forsamblede paa Hateuig i Ous schibred, Anlangendis en Sag imellem Jsack Daudsøn och Olle Leffsøen som nestforleden den 5. Aprilis paa Lunderuig war udj rette, och da formedelst sine Aarsager til i dag bleff opsat, Anlangendis en Baad fore. Jsack haffde leyet aff hanne. til Staffuanger, huilchen effter Reisens fuldendelsse sloges i sønder inde wed sin Gaard, och berette hand at om Løffuerdags Afften kom hand hiem, och om Natten til Onsdagen kom Stormen och slog den sønder, Bleff med hinanden saaledes wener och welforligt, at Jsack schulde giffue hannem for hans Skade 10 Rdr. och en god saugstoch, som hand maa lade schiere paa sin Saug, och Derforuden fly hannem hans Redschab saa meget aff Segel och tau som hand hannem leffuerit, med den vdloffuede fragt, och det at hendte hoss hanne. i dag en maanit thil,

Den 10. May Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus, Sorenschriffuer, Torckeld Løffuig, Johen Sloge, Halduor Taraldsøn, Jffr Lechnes, Jeronimus Axland, Olle Suinland, Laugrettismend effter Lauglig thilneffnelse forsamblede paa Yttreness, Anlangendis en Tuistighed, imellem Joen Wiersøn i Wagen och Johans Olson, Anlangendis en Tuistighed, om en ødeiord Tieldeflott kaldet, som de en thiid lang haffr brugt [udj] vnder fore. Yt.ness, huor udj Presteboet eyer it Spand Smør, och bette. Johans med hans Sødshend den anden halffuepart, huoraff Johans tilkommer 18 mrk. S. 1 s. 2 1/2 ? Penge, och hans thrende Søstrer 17 mrk. S. 2 1/2 ? huilchet hand begierte at bebyge, som Joen formeendte iche kunde schee uden Jorden Y Ness thil fortrensel, Bleff med

- 40b Hinanden saaledes forligt at Johans schulde Wbehindret bebygge det, huorimod hand loffuit at de schulde bruge begge deris hage til Fellitz, effter enhuer Jords Storlighed, ald den stund hannem iche scheede nogen fortred eller for kort, mens saa snart Johans scheede noget forkort schulde det saa hannem frit for at oprette Gierdisgaard naar hand wed, Det samme wilkor haffr Nessits besidere,

Hans Pedersøn paa Koluig, haffde ladet Steffne Hans Tørisson, formedelst hand war ind kommen der paa Gaarden indtil hannem, och faaed halffparten udj den, Anseendis

Ald Gaarden war ichon 1 løb S. som war ichon 1 mands brug effter Recessen, Huortil Johans Tørrissøn Suarede, at hand haffde byttet Jord med Hans Persøns Fader, Peder Koluig som fich den Gaard hand før paabode nembliug Hugstøel som Aarlig schylder 1 løb Smør igien, bleffue med hinanden saaledes forligt, at Hans Pedersøn schulde giffue hannem 8 Rdr. huoraff hand schal giffue hannem den 4 thil Pin<s>dag, och Resten til St. Mortens Dag førstkommendis, Dog schulde hand niude huis hand haffuer saaed i Aar, och derforuden niude Husmands frede med hannem ald den stund hand har det i hans minde, och gjør hannem ingen fortrede,

- 41a Anno 1652 Den 11. Juny, Waare Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Knud Leisem, Peder Axdall, Niels ibm. Tosten Hegland, Olle Hollekien och Berie Wermedal, Laugrettismend i Oppedals schibred, effter Laulig Anfordring forsamblede paa Søreid i bette. Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, med Bunde Lensmanden Ingebrigt Johansøn Hommeluig och andre got Folch flere da Tingsøgte, War Fogden bette. Jffr Knudsøn begierendis it Tingswinde paa huis formue som fandtis effter Torgier Kongesuig som nest forleden Sommer, for hans begangene missgjerninger bleff halsshugen her udj Skibredet, Da for Retten fremkom Johans Teigland och Jacob Høffuischeland, som Proffuit med fuldbogeræed, at de war paa Gaarden fore. Kongsuig hand paa bode, den samme Dag hand bleff Dømbt, med Høybette. Ko. Maytz. Foget fore. Jffuer Knudsøn hans Tiener Morten Matzen och schulde Registere och wordere huis i Boen fandtis, Da war deraldeelis intit huerchen Leffuendis Queg eller andet, uden som mand kunde føde 2. Nød med, Derimod war hand Skyldig thil Sl. Hans Jensøn i Holsenøen Kloster for 1 tønne Korn, saauelsom hans Rettighed, [med] thil Presten och Koeleye thil Kierchen med Tiende och ellers thil mange andre som beløber sig langt offuer, om Boen med haffde werit Dobeldt saa meget, Ellers førde Fogden med
- 41b sig Tinget som war leffuerit hanne. med fore. Torgier Den hand bleff ført fengsteligen til hanne. som wngefær begge kand were werd 1 Rixort, och det i det høyeste, mere fandtis iche, thuende Bøssenaaffuere, och bleff hand der leffrit den 6 Aug. 1651.

Endnu war sammetiid thilstede aff Wagsschibred, Knud Rølland, Knud Tisselleuold, Olle Aarbøe, Mogens Wig, och Lauritz Hoffsta, och aff Opedals schibred Niels Dallen, Da udj affebette. got Folches Nerwerelisse, war Fogden endnu begierendis it Tingswinde, paa Olle Christensøn Snedker, som boede wed Leuog Strøm och Jligemaade forleden Sommer, formedelst hand haffde for nogen thiid siden udj Sundfior huor hand war ægte giffit forlot hans Hustru, och reist herhiid och indgiffuen sig i ægteschab med en anden, bleff Dømbt fra hans halss hans formue, Da for Reten fremkom Lauritz Engeuig och Anders ibm. som wandt wed fuldbogeræed, at det war dennem udj Guds sandhed wel witterligt, at hand haffde aldelis intit, Det Hus hand bode udj haffde hand soldt lunge førend hand bleff Fengsselet, och den Konne hand haffde her gaar med fire Smaa børn och thiger,

- 42a Den 17. Juny Ware Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Knud Skaden, Olle Øffredaland, Johans Teigland, Tomas Hoffdenes, Christen Bruntued, Jørgen Giøuog, Laugrettismend i Opedals schibred effter Laulig thilneffnelse forsamblede paa Søreid Tingstue, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, och Ingebrigt Johansøn Hommeluig Lensmand, Huor da for Retten fremkom Olle [Møchel] Knudsøn Møchlestue, som nestforleden den 12 May herpaa Steden da Waabenting holtis, (Disswer) Wløcheligen

aff Dage thog Olle Leitte fød paa Kongsuig, och fremblagde, Kongl. Maytz. hannem Naadigste meddeeldte beschermelsse breff, thil hans sag at vdføre, indtil Jule - Laugting førstkommende, Daterit Bergen den 22 Maj nest forgangen, huilchet for Retten bleff lest och paaschreffuen, Och efftersom samme [breff] Dags breff formelder at Proffuenene dissmidlertiid udj Laugmanden eller hans fuldmegtiges Nerwerelsse schal tagis, her paa Steden beschreffuen, Da effterdj ingen paa hans wegne war her thilstede, och hand ey heller derom war her thilstede, och hand ey heller derom war anmodet, da thorde wj iche vnderstaa oss [deri] nogen proff denne gang at [møde] thage, Och efftersom derudj och formeldes, at hand schal giøre Ko<n>gens Foget forsichring at intit aff hans Boe dissmidlertiid schal forkommes, Da frembkom hans

- 42b Johans Knudsøn Nerdaland, och Johans Høffuischeland och rangte hannem hand for at were mand for at intit dissmidlertiid deraff schulde forrøches,

Den 18. Juny, ware Wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offr Sundhor Len, Knud Skaden, Tomas Hoffdeness, Johans Hoffuischeland, Hans Sæd, Jørgen Giøuog och Lauritz Ness,
Effter Laulig thilneffnelse forsamlede paa Gaard kaldis Tued i Søreidsuogen och Opdal sogen Liggende, som hiidindtil haffr Aarligen giffuen udj Landschylt 1 løb Smør 1 hud och 6 s. penge, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, och Ingebrigt Johansøn Hommeluig Lensmand, samme Gaard at besigte, huor da Fogden formeendte Gaarden at were bedere end denwar och der nu Aarlig udj Landschylt affgiffuis, at de Sex schilling schulde were 6 s. gammelt, Huorfor wj begaff oss paa marchen och forfor dess underliggende Agger och Eng med yderste fliid, da befandtis den meget wiidtløfftig dog kræklig och houede Dog god thil Eng och bedre end thil Agger, saa den wel kand erachtis bedre end deraff vdgiffis, och efftersom den war bedre thil Eng end Agger da siuntis oss at her effter Aarligen deraff kand vdgiffis 1 løb Smør 1 1/2 hud, huorimod de Sex skl. igien afftages,

- 43a Den 21. Juny Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Peder Haauig, Olle Engeland, Elling Giøs, Suend Quale, Joen Øfstensta och Michel Opsal, Laugrettismend udj Stranduig schibred, effter Laulig thilneffnelse forsamlede paa Berie i Fustesogen, Nerwerendis Formunstig mand Hans Giøn Lensmand dersammesteds och Siffir Lunderuig Laugrettismand udj Ous schibred med flere got Folch, Da for Reten frembkom Johans Effuindsøn paa Seuold, i Ous schibred, som haffde Enchen Litzelle Williams dater paa fore. Berie boende til at thale, for en 1/2 løb Smør och 1/2 huds Leye udj fore. Berie som hannem thilkommer, och effter hans Sl. Farmoder affgangene Karen Olsdat i Haauig Arffuelig tilholden war, det hans Broder Sl. Lasse Effuindsøn hiidindtil Brugt haffde, med foregiffuend at hans Børn Aate den Gaard hand boe po, [huorfor] och hans Moders Odel, huorfor hand och formeendte, sit udj bette. Berie igien at thiltræde, med begiering Dannemend wildedennem imellem kiende om hand iche burde det at niude, och fremblagde derom it Skifftebreff Daterit den 26. Juny 1644 formeldende at bette. Johans sine Fem bøn 2 Sønner och 3 Døttre ware tilholden udj Seuold som er 1 løb Smør och 1 giedschind, Trej Spand S. och 6 1/2 mrk. haffuer saa Faderen 11 1/2 mrk Smør och 1 giedschind derudj, och huor aff Brøderne, 17 mrk. Smør, saa Faderen endnu selff

- 43b er beste mand derudj, iche dissmindre formeendte hand at komme thil hans part udj Berge, som Aarlig Skylder 1 1/2 løb Smør 1/2 hud, Anseendis Enchen enda haffde 1 løb och 1 hud igien som hende och hendes Børn selff thilkommer,

Hertil at suare møtte udj rette fore. Enche Sidtzelle Williams dater, och formeende hendis Enchestede effter Laugen at niude, saauel som Aastedet Effter hendis Sl. mand effter deris Skifftebreffuits formelding Daterit Haaug den 22 January 1634. hun wilde giffue hannem Landschyld och Rettighed aff hans part, Huorimod Johans formeendte, at effterdj hendis Søn Anders Lassesøn haffde en part i Gaarden nemblig 1/2 løb S. och 1/2 hud, saa war hand saa nær at bruge hans eget hand selff Aate som de, effterdj hun iche wilde bruge den selff, Huortil hun suarede at hand aldrig haffde saaed nogit der mens war ichon indschreffuen for vdmarchen, hun Raade endnu selff for Gaarden, om hun wilde vnde hanne. nogit udj den eller ey, Da effter thiltale Giensuar och denne Sags Leilighed, och efftersom Lou L. L. B. 1 Cap. formelder om Jordroten worder Husuild, och hand Trenger at boe paa den Gaard hand haffr leyet thil anden, Da schal hand sige hannem thil [och] for Juel och Sende det med sin æed, etc. Och Johans iche beuiste enten Dom eller Breffue at were Husuild, Da kunde wj herudj ey rettere wiide at kiende,

- 44a end Enchen, io bør beholde hendis Jord ald den stund Johans [b] iche beuiste udj saamaade at threngre, och hun Aarligen udj rette thiide vdgiffr hendis rettighed thil hannem,

Den 25. Juny, War ieg Carsten Dürhus Sorenschrieffr offr Sundhor Len, paa Totland Nerwerendis Hederlig och Wellert mand Her Jens Loss Gudsords tiennere thil Ous Prestegield, Olle Haugland Lensmand i Ousschibred, Effuind Lie och Siffr Lunderuig, sambt Jsack Daudsøn Borger i Bergen med flere, Dog alle interesserede i Sag och ingen Dombs mend thilneffuendt, huorfor ieg ey heller noget derudj kunde giøre,

Den 19. July, Ware wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschrieffuer offuer Sundhor Len, Hans Giøn Lensmand i Stranduig schibred, Lasse Aase, Halduor Særwold, Jacob Reye, Elling Giøn, Peder Holthus och Olle Boelstad, Laugrettismend dersammesteds effter Laulig thilneffnelse forsamlede paa Aar? udj Haalandsdals sogen, Anlangendis en Tuistig och Wenig sag imellem Begge Brødere Halduor och Olle Olsønner derpaa Gaarden Boende, och det om bette. Jord, huorudj deris Forælder och Sødshend, haffuer Aat 3 Spand och 2 mrk. Smør och 1/2 Søsuschind, huoraff Ingebrigt Hommeluig nu følger 5 mrk. Smør och det 1/2 Søsuschind, Aff det Andet beretter Olle at haffue kiøbt aff hans Sl. Fader medens hand loffuede, 20 mrk. Smør, Det offrige som 30 mrk. Smør beuiste Halduor med Breffue derudj at haffe kiøbt, Effter at dette war schreffuen war

- 44b schreffuen kom de fremb och sagde at deris odell war iche mere offuer alt end 3 Spand och 2 mrk. Smør berettendis saaledes at Ald Gaarden war Aarlig 5 Spand Smør, deraf Eyer Johans Sæuold 34 mrk. Det offrige er deris, Deraff følger Ingebrigt Hommeluig 7 mrk. Smør, Det offrige som er 49 mrk. Smør følger begge brødere, huoraff Halduor beretter at haffue kiøbt 30 mrk. Smør det offrige som er 19 mrk. tilkommer Olle som hand siger at haffue kiøbt aff Sl. Fader, Derom bleff de saaledes med hinanden forligt, at Halduor schulde affstaa aff hans part thil Olle, 5 1/2 mrk. Smør saa bliffuer de begge lige gode och eyer huer 24 1/2 mrk. Smør, Derimod

schulde Olle giffue hanne. Penge 9 Rdr. och loffuede hinanden derimod at de och schulde begge indlosse de 7 mrk. Smør fra Ingebrigt Hommeluig, och der sammeledis were lige deelig udj,

Den 21. Augustj, Ware Wj Efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Ingebrigt Johansøn Hommeluig Lensmand, Knud Skaden, Olle Øffredalland, Berie Wermedall, Tomas Hoffdeness och Gregoris Lunde Laugrettismend i Opdals schibr. effter Laulig tilneffnelse forsamlede paa Søreid Nerwerendis, Kongl. Maytz. Foget Erlig och W. mand Jffr Knudsøn, med woris Fromme Her Laugmand, Erlig och Weluiis mand Jacob Hanssøn hans Fuldmegtig E. och W. mand Jacob Busch, [Huor] med andre got Folch flere, Huor da for os udj rette frembkom en mand wed naffn Olle Knudsøn paa Møchlestue, som nest forleden den 12 May da

- 45a Waabenting herpaa Stedet holtis sidissuerts(?) udj hans Druchenschab ihielslog Olle Sebiørnsøn paa Leite, och fremblagde Kongelige Mayesteds Naadigste hannem meddeelste beschermelsse breff, Daterit Bergen den den 22 May nest forleden, thil hans Sags udførelsse, indtil Jule Laugting førstkommende 1653. som haffde ladet hiidsteffne bette. Olle Leite hans effterlatte Hustru Ingeber Lauritz dater, och hans Broder Niels Sebiørnsøn Kongsuig, med derhoss effterfølgende Proff och widne, Først til Wiigliusningswidne frembkom Hans Sæed, och Proffuit wed fuld bogeræed at samme Nat effter Drabet scheede tilforne, war Olle Mochlestue i Hans Hus och bekiende at haffue ihielslagen Olle Leigte, Dernest frembkom Roel Toe och Proffuit sammeledis at hand samme Nat haffde werit i hans Hus och bekiedte, lige som Hans Sæed Proffuit, Noch frembkom for Reten den affaldene mand Olle Leite hans igienleffuende Quinde, Ingeber Lauritz dater, som for Reten bleff tilspurt om hund wilde strebe Draberen nogit effter, huor til hun suarede, at hun intit wilde strebe hannem effter, Hendes Sl. mand war vnderlig i hans leffuit, och bad derhoss ydmygeligen Offrigheden wilde were hannem naadig for hans mange Smaa børns schyld, Jligemaade frembkom den dødis Broder bette. Olle Lettes Broder Niels Kongsuig, som Jligemaade sagde at hans Broder war underlig i Drick, huorfor hand aff første begyndelsse altiit haffde sagt och endnu siger, hand wilde intit strebe hannem effter,
- 45b mens gierne giffue hannem til, och forlade hannem wilde Gud och Øffrigheden tilgiffue och forlade hanne.,

1. Dernest bleff først frembkaldit effter Laulig Steffnemaal Christopher Nielsøn Steeneuig, och Proffuit med fuld bogeræed, at den Dag Waabenting holtis da den thiid det war offuerstaad stod hans och hans Staldbrødere Otto Dybeuig och Olle Enochsøn aff Toftteland, nedere wed Søn och drack, som de saa stod, kom Olle Møchlestue gaaendis neder fra Gaarden Søreid och satte sig hoss nogle andre och drack, som de saa stod, da kom Olle Leite och satte sig bag hoss Olle Møchlestue, [och som hand der stod, k] med det samme drach Olle Møchlestue och drack hans Naboe til som stod nest hanne. och achtit iche Olle Leite som stod bag wed hannem, Da sagde bette. Olle Leite det gjorde du som En Skielm, dit Skarn, saa war din Fader for dig din Skume Kieftt du drager mange Wretferdige Penge, du maate Wel lade den fattige leffue nogit med dig, Da wilde Olle Møchlestue slagen thil hannem med neffuen, mens de thog imod saa hand kom iche til dermed, mens saa gich Olle Leite op, Reff moss och Jord op och kaste med, Bandede och lod Jilde, thog med det samme hans kniff ud och sagde der schulde fare en Dieffuel i Olle Møchlestue, huilchen kniff hand och Otte Dybeuig

thog fra hannem, siden thog de hans Hat som laa paa marchen och satte paa hannem, och lod hannem gaa hiem det hand iche wilde, mens gick bort och satte sig paa marchen strax hoss, dog kunde hand iche mindes rettere end hand stod, och hand och Otte gick nogit opbeder i backen, Da saa de Olle Møchlestue war opreist med en Kueste(?) i haanden, och slog først it Slag thil hannem offr hoffdit och Axellen, Det andet offuer siden [offuer] vnder Armen, och bøssen thog med det samme i Steener

46a med enden och gick aff, mere widste hand iche at Proffue,

2. Frembkom Otte Dybeuig och Proffuit med fuldbogeræed, at hand stod neder med Søen strax hoss Christopher Steeneuig och Olle Enocksen, och sagde at hand iche hørde huoraff deris trætte kom i det første mens saa at Olle Leitte stod paa Marchen Bandet och Skiende, och i det slog Olle Møchlestue thil hannem med handen mens om hand rambte eller iche widste hand iche, mens de thog vnder haanden paa Olle Møchlestue och tog hannem bort, i det drog Olle Leite hans kniff, och sagde der schulde fare en Dieffuel i hannem, saa kom hand som stod nogit offuer for och de andre hans selffschab och thog Kniffuen fra hannem, siden fick de dem tilfreds och hørde intit thil dennem førend de [da] kom paa weyen och wilde gaa til Baaden, de saa de at Olle Møchlestue war opstanden, och Slog Olle Leite tho slag med en Bøsse,
3. Frembkom Sæbiørn Lauritzsøn paa Fereuog, och Proffuit med fuldbogeræed, at i det første da stod Olle Leite i selffschab med med Otte Dybeuig, Christopher Steeneuig och Olle Enocksøn, mens som de iche lenger wilde haffue hannem i selffschab med dem formedelst hand haffde intit at betahle med, gick hand neder och satte sig hoss Olle Møchlestue och hans Sel<ff>schab, med det samme drach Olle och drach hans selffschab til som war i Laug med hannem, Da sagde Olle Leite thil hannem du gjør som du er wan at gjøre, du store gassmo(?) Kiefft och Skam Kiefft, du tager saa mange wretferdige Penge saa gjør din Fader och da wilde Olle Møchlestu slagen hannem med handen mens kom iche til med, saa for Olle Leite bort paa Marchen Reff moos och Jord op och kaste med, saa de maate foruare(?) druchet for hannem,

(Fol. 46b-47a er blanke, saken fortsetter på 47b)

47b <1652> Thog saa hans Kniff vd och sagde de wilde hand betale Olle Møchlestue med, som hand stod med den, saa kom Otte Dybeuig som stod off/ue/nfor hannem och thog hannem Kniffuen fra, dereffter for hand til en Stoer steen, som laa paa Marcken, och wilde tage op och slaa hannem med, mens hand Sæbiørn kom thil och thog paa hannem, bad hannem lade den lige och tenche paa Kniffuen war hannem tilforne fratagen, løb saa och reff paa marchen igien, med Banden och Skenden, saa kom Olle Møchlestue med en Bøbe och wilde slagen hannem, mens Omund Otterøen och en anden mand, som hand kunde mindes war Lauritz Wattdal, de thog hannem tilbage igien, saa hand iche kom thil hannem, den gang, saa gick hand och Jacob Hoffuischeland och Torckeld Kongsuig, derfra op effter Gaarden, och som de gick opeffter da war Olle fremkom/m/en och slog hannem, och slog hannem offuer hoffuedit 2 slag, da kom hand saa hastig thilløbende, at hand tog reden det thredie slag saa hand iche Rambte han/nem/, mens slog borti en Steen och slog Bøben sønder,

<4.> Fremkom Jeromus Heye och Proffuit med fuld bogereid At hand sad langt fra saa hand iche widste huorledes dermed war thilgaaed,

End frembkom Sl: Olle Leite hans Grande Ingebrigt ib/ide/m som sagde nest førend Tinget bleff paa Søreid, [da sagde] sagde Olle saaledes schal der nu bliffue Ting paa Søreid igien, och det bliff/ue/r iche annerledes end det war sidste gang, da bliff/ue/r det it Wløcheting och it Morderting, det sam/m/e bekiende hans egen Quinde be/mel/te Ingebor Lauritz dater at haffue hørt aff hans mund, En ydermere sagde hand, at den samme Morgen de schulde gaa thil Tinget bad hans

- 48a Konne hannem bliffue hiemme, hand kunde nu bruge munden som sidste gang da hand bleff sett, da sagde hand haffde hand da nogit brugt den, da schulde hand nu bruge mer, mens huad hans meening war widste hand iche, huilche Ord Konnen iche kunde negte, Endnu frembdelis beraabte hand sig paa be/mel/te Omund Otterøen och Olle Enocksøn deris Proff, Suend Gierstad som udj Kongsdagen war indført, war formedelst Loulig forfald iche møt, sagdes ellers at hannem intit herom schulde were beuist,

Den 16 /Septem/br/is/ paa Kierland udj Quindherit, betiendtis Retten aff Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r, Jacob Sunde Lensmand, Johans Røßland, Luduig Sanduig, Niels Naterstad, Jens Soeglim, Lauritz Stuland,

Frembkom for Retten Jesper Iff/ue/rsøn paa Effne, och fremblagde woris Gunstige H/er/ Slotzhers fuldmegtig Welb/iurdig/ Iffuer Due hans vdstede Steffning, huormed hand haffde ladet udj rette Steffne hans wermoder Sirj Joesnes, med hendis Lougwerge, Sambt Sl: Lauritz Kierlands Børn och Arffuinger, saauel som Laße Heluig och Lauritz Füsche, formedelst skiffte paa Odels och Kiøbegods dem imellem, Huorom bleff fremblagt en heel andel Breffue iblandt andet formeldene om [13 ½ R/ix/d/ale/r 111 ½ R/ix/d/ale/r] 113 ½ aff fellitz Penge at were udlagt paa Loffthus udj Haranger, som Anne Effne følger thil Odell, [och d] huorimod Sirj Josnes haff/ue/r en Handschriff aff Fru Karen paa 140 R/ix/d/ale/r huorudj er thil off/ue/rs 26 ½ R/ix/d/ale/r. Derimod haff/ue/r hun vdleg paa Habbestad och Neß paa Bremnes, [s] thj Rixdaller, som hun Quiterer och lader Godtzit komme thil lige schiffte, och

- 48b <1652> Anne Effne har oppebaarit 16 R/ix/d/ale/r [iche] for Berie som stod thil pandt, saa det derudj Lignis dem imellem, Er siden at schiffte hende och [de] Sl: Laurs Kierlands Arffuinger och Anne Effne imellem, Habbestad som schylder Aarligen 1 løb 9 /march/ Smør 1 hud och Neße begge paa Bremnes liggende 1 løb S/mør/ 1 hud, som er kiøbt och ½ løb Smør i Møchlebost som er Pandtegods, huor aff dethager halffuepart effter deris Sl: Fader Affgange Samßon Kierland, Huilchit de thage først Neß for, och 4 ½ /march/ Smør udj Habbestad, saauel som 1 Spand Smør udj Nøchlebost, Derom bleff for/schreff/ne Jesper Efne och hans Hustrus Broder Børn saaledes forenit efftersom dem [J] war nogen thuistighed imellem om deris Odels gods thilforne, Huormed det haffde sig saaledes, Kierland schylder effter gamle Breffue 4 løber Smør och 2 huder, deraff følger Sirj Josnes som hende er giff/ue/n hendis Liffstiid 1 løb Smør, de thre løber Smør och thoe Huder følger Sl: Lauritz Kierlands Arffinger, med 1 løb Smør och 1 hud i Sanduig som de haff/ue/r som Odelsgods, Huorimod Jesper Effne haff/ue/r 2 løber Smør och thoe huder udj Loffthus i Haranger, saa hand haff/ue/r ½ hud for megit paa hans Lod, Huorimod Sl: Lauritz Kierlands Børn formeende dennem burde wedderlaug. Derimod Kreffuede Jesper først paa hans Hustrus wegne, hendis part aff 115 R/ix/d/ale/r som war udlaant paa den Gaard i Haranger som bleff forbrut en Søster part, 38 R/ix/d/ale/r 2 /marcher/. Noch Kreffuer hand for noget gods udj Sogen nemblig 2 løber Smør och 8 Meler

Korn udj en Gaard kaldis Slinde, som Lauritz Kierland schal haffue soldt med Thuende hans

49a Farbrødere och En Søster, nemblig Jacob Opdall, Lauritz Skage och Endre Leewog sin Moder, huoraff hun paa hendis lod iche haffde faaed mere end 6 Rdr. huilche hun haffde laandt Sl. Lauritz Kierland igien,
Derimod Kreffr Sl. Lauritz sin Børn, først wedderlaug for den halffue hud, som Jesper har i Loffthus, der nest deris lod aff 16 Rixdl. hand opbar for Berie som stod thil pandt, huoraff Dom thilkom, Penge 10 Rdr. 4 Sletremrk. Jligemaade thalde de paa en Sølschaal hun haffde faaed for meget, Om huilchet alsammen de bleffue saaledes wenner och welforligt, at det schulde were imellem dem en død och afftaldt sag, saa huer schulde beholde som de haffde, Jesper efftergaff huis hand kreffuede bode aff de forbrute penge och for det gods udj sagen, Huorimod Sl. Lauritz Kierlands Arffuinger effterlod hannem den 1/2 lod huer i Loffthus, med den Sølshat och och de 10 Rdr. 4 mrk. aff de penge for Berie, Rechendis hinanden Henderne paa dermed at were och welforligt, Saa bette. Sl. Lauritz Kierlands Arffuinger, beholdt de 3 løber Smør 2 huder, Och aff det gods paa Bremnes udj Ness fich Børnen 2 pd. S. 2/3 hud, och Jesper 1 pd. S. 1/3 hud, och de 4 1/2 mrk. udj Habbestad thager de 2 Aar och Jesper det thredie Aar, och udj Møchlebøst de 12 mrk. Smør och hand 6 mrk. S. Er saa at schifft effter deris Moder bette. Sirj Josnes hendis Død naar Herren kalder hende, fore. imellem dem och Jesper 1 løb Smør udj Kierland huor aff de thager 2 pund och hand 11 pund, huilchet de har loffuit hannem da at bekomme udj det gods paa Bremnes, Siden er aff schiffte bode

49b och de andre tho Sødshend nemblig Elj Heluig och Biritte paa Fusche imellem udj Hatlestad 1 løb 4 1/2 mrk Smør, 1 hud, i Røsseland pandte gods som Sirj har kiøbt siden Sl. Samsøn Kierland døde 1 Spand Smør, och udj Møchlebost it Spand Smør Pandtegods, Deraff komer paa bette. Sl. Lauritz Kierlands Børn, aldt vdj Smør anslagen, udj Habbestad och Røsseland, 2 pd. 4 mrk. Smør, och paa huer aff de thre Søsterer udj samme gaarde, 1 pd. 2 mrk. S. saa flyder offr aldt 1/2 mrk. Smør, och udj det Pandtegods i Møchlebost paa Broders Børn 7 mrk. Smør och huer aff de 3 Søsterer 3 1/2 mrk. Smør flyder saa deroch ? mrk. S.

Den 18 9br. Paa Flessie i Skaaneuig schibred, war wj efftere. Carsten Dürhus Sorenschriffr offr Sundhor Len, Torckel Løffuig, Joen Slaage, Halffuor Tareldsøen, Olle Suinland, Jeronimus Axland och Jacob Seffereid, Laugrettismend dersammesteds, Anlangendis en Tuistighed imellem Tieldeflod och bette. Flessie, Huorom Landretten thil fore. Flessie, Johans Molnes haffde med Lensmandens Steffning, ladet udj rette Citere fore. Tieldeflottes egere, Nemblig E. O. W. mand Hl. Elias Andersøn Sogneprest thil Skaaneuig Prestegield, Joen Wiersøn i Waagen paa hans Børns wegne, och Johans Olsøn bode lodseigere och boende paa bette. Tieldeflott, och frembæschet derom efftere. Proff och widnisbiurd, och frembkom først effter Loulig Steffnemaal Jffr Lecknes som at for offr en 20

50a siden den thiid Sl. Peder Tostensøn bode paa Ytrenes och brugte Tieldeflot der under, war hand och Endre Tielde hoss hannem udj Jt Borsel, och de thiid haffde fore. Endre først faaed Fleissie da iblant andit de kom thiltols om, spurde Endre Peder huor langt Tieldeflot Aate ind mod Flessie, huortil hand suarede at hand iche Brugte lenger end i den beck udj Waagedalen, och iche Kaanit(?) hand sig heller lenger,

Dernest frembkom en mand wed naffn Trond Offuerdallen aff Wads sogen som er føed udj Tungesuig, och proffuit med fuld Bogeræed, at for offr en 40 Aar siden war hand hiemme til hans Fader Gunder i Tungesuig, som den thiid brugte Flessie, och da brugte hand udj den bech i Waagedallen, och saa høgt i Brynen som mand seer fra Sør, och da war ingen som formeendte hannem det, andit widste hand iche derom,

Noch frembkom Siffr i Biørgen som haffde Tiendt Gunder i Tungesuig for en 20 Aar siden da hørde hand Gunder sige At Flesse Aate i Bechen i Waagedall

Noch frembkom Karj Wangnes, och Proffuit at for 20 Aar siden Tiendte hun paa Tungesuig hoss Sl. Gunder, da berette de Vd om bechen i Wagedallen, mens hun wiste iche andit huor Skiffit war,

Noch war steffendt paa hans wegne som iche møtte, [Olle Saug] Mens Saugmester hoss hl. Elias, och Tungesuig mend Niels och Gunder huilche ingen møtte, Dernest frembkaldte Joen Wierstes paa den anden side, først Effuind Støbe som haffde

- 50b Aat Flessie thilforne och for Vnge 14 Aar siden haffde soldt Endre Tielde det, som Proffuit at hans Fader haffde iche beden hannem hugge lenger end thil Steengaarden inden for Bechen, mens hand thalde iche om schiffte war der eller iche, Dog uden for war intit, och det er lenge siden, hand bode her intit, huorfor hand meendte de som bode her widste det bedre end hand,
- Dernest frembkom Anfind Tued fore. Gunder Tu<n>gesuig hans Søn och Trund Offrdallen hans Broder, som Proffuit at hand saa en Steengaard inden for Bechen, den thiid hand war En liden Gielledreng hieme hoss hans Fader, mens widste iche huad den betyde ey heller huem den oplagde, hand kunde ey heller mindes huor langt hans Fader brugte,
- Effter forindforte Proffuis forhør, Siundtis os fore. Johans Molness hans frembførte proff Retist at were huorfor de frembkom en effter Anden, nemblig Jffuer Lechnes, Trond Offuerdallen, Siffr [Offredallen] Biørgen och Karj Wangnes och gjorde fuldbogeræed paa huis de Proffuit haffde, Dereffter begaff wj oss paa Aastederne och forfor først den Storegaard de om thalde ligendis i en dall imellem thuende Hauge, som huerchen neden wed Søen eller oppe i Fieldet gaff nogen widre fra sig, siden gick wj thil Bechen och for for Ald Leiligheden opeffter, mens fand ingen Morchesteene, Huorfor os iche anderledes Siunes, end det rette schiffte Joe bor were och begynde wed Søen udj Bechen, och udj

- 51a Sysyduest op udj Dallen uden for Storesalshaugen, Effter Wj kom aff marchen kom Niels och Gunder Tungesuig, som Proffuit lige detsamme Trond haffde wunden effter fore. Gunder Tungesuig,

Den 2 8bris Holtis Almindelig Ting paa Moberg med Liuse Klosters Landbønder, Nerwerendis Erlig och Welagt mand Paul Let Kongl. Maytz. Foget dersammesteds Carsten Dürhus Sorenschriffuer offuer Sundhor Len, Ingebrigt Hommeluig Lensmand udj Oppedals schibred,

Anders Huchefer, Johans Høffueschelend, Olle Epland, Morten Helland, Gunder Flynesuer, Christen Bruntued, Rasmus Drange, Ørian Giøuog, Anders Øckland, Hans Sæed, Lauritz Ness, och Mons Bruntued,

Laugrettismend dersammesteds, Huor da for os udj Rette møtte bette. Paul Let som fremblagde en Skriffelig Steffning aff Bergenhus, vdsted och haffde dermed Ladet udj

Rette Citere Anders Eide och Lauritz Hauge, formedelst Arbeid thil Liuse Kloster, De effter Laugmandens Dom och Kongl. Confirmats iche haffde effterkommen, Huorfor hand formeendte de burde lide effter Laugen och Recessen, Breffbrut och Dombroff saauelsom och for Wlydighed, med deris Hosbond paa deris første bøxell, Meenige Almue som thilstede war bleff thilspurt, om de war Steffendt thil at suare udj Rette thil denne Sag huor til de Suarede ney, ingen at haffue widst der aff och ey heller at were Steffendt, Huorfor wj iche Torde vnderstaa oss her udj at kiende,

- 51b Effter at dette war scheid frembkom Almuen saamange som aff Ous och Fane sogner thilstede war och forligtes med Paul Lett, loffuendes enhuer at giffue hannem for deris forseelsse och hans Omkostning 2 Rdr. och siden thilkommende Aar fuldgjøre deris Arbeid, som det sig bør, Aff Samanger iche thilstede vden en thoe eller thre mend som sagde, at huis de andre affgick maatte de och følge, huilche war Hellie och Rasmus Husdall,

Dereffter kom til Bordit efftere. Closters egne Mend Jørgen Moberg och Peder Heye Lensmend, Andrs Eide, Joen Hucheland, Tøris Moberg, Johans Tued, Lauritz Strønen, Lauritz Hauge, Michel Moberg, Per Søffteland, Tosten Vlfføen, Mons ibm. Niels Bøe, Eidis ibm.

Rasmus Tøsdall haffde ladet Olle ibm. Steffne formedelst hand haffde Skyldt ham for at haffue vdbrut hans Agger paa hans Eng, Olle Møtte kunde iche negte Joe det at haffue søgt och meente de war och scheid, Huorfor hand bleff thilspurd huor med hand det kunde beuisse, Huortil hand suarit Peder, Eidis och Niels i Bøe, Tøris Moberg, Paul Lysøen, och Jffr Jelde, haffde werit der och Skifft dem imellem de haffde seet schaden, Mendene war thilstede och sagde de haffde werit der och kunde iche see nogen schade at haffue

- 52a werit giort, thilmed haffde de maaldt Aggerne, saa dem endnu iche war anderledes, end den bleff hannem thilmaaldt, bleff forligt,

Knud Drange war Steffendt och iche møt, Tosten Vlffen bekiende at haffue steffendt ham och haffde Niels Søuig med sig, Huorfor hand kiendis thil steffnefald 1 mrk. Sølf,

Den 5 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Kuffen udj Ouskibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Paul Lett, Forwalter offuer Liuse Klosters Len, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend,

Mogens Mehus, Lauritz Sørstrønnen, Mogens Hegland, Olle ibm., Paul Lysøen, Effuind Lij, Niels Aaland, Anders Sambøen, Jffuer Jelle, Bord Røtningen, Mogens Langeland, Siffr Lunderuig,

Fogden Jffr Knudsøn haffde ladet Steffne Johans Øffredall, Jsach Roelsuog, Niels Jndre Tøsse, Fabians ibm. Aschel Tuederaas, Oluff Sanduig, och Johans Seuold for de iche møtte med deris ware paa Waabenting bleff kiendt thil bøder, och Rasmus Gaupholm war Loulig Steffendt och møt iche dog kiendt i bøder,

Niels Mortensøn paa Henrick Mogers wegne haffde ladet Steffne Marite Stensland for 4 Sdr. 2 mrk. 4 s. hendis Søn Anphin ibm. møtte och kunde iche negte Skylden, bleff thilkiendt at betale inden 14 dag eller lide wordering i hendis boe, och giffue wedderparten Kost och Tæring,

52b Jsach Daudsøn Borger udj Bergen haffde med Slotzsteffning ladet Steffne Olle Tued for 4 Rdr. 2 smrk. hand war ham schyldig, møtte, kunde iche negte Skylden, Huorfor hand bleff thilkiendt inden 14 Dage at betale eller lide wordering i hans boe, och giffue hannem Kost och Tæring,

Noch haffde hand ladet Steffne Johans Røen for Wlaulig Skouhug Johans møtte och bekiende at haffue hugen Jt hal hundrit Band och iche mere,

Noch war Steffendt Olle Kleppe for Wlaulig Skouhug, med foregiffuende at Rasmus Gaupholm haffde tagen hannem hans Aarer fra, huorom bette. Rasmus och Endre Gaupholm war Steffendt thil proff och Rasmus møtte iche, mens Eyner kom fremb och proffuit med fuldbogeræd at hand aldrig haffde seet hannem udj Tøste Skou, och ey heller widste at hand haffde hugen der, ellers frembforde hans Aschel Tun och Mons Totland som en fiorten dage de effter Rasmus haffde tagen Baaden fra hannem war de effter Jsachs begiering i Skouen och fandt offr halff fierde hundrit Bandstuffuer hugen, mens om hand haffde giort dett widste de iche, ellers bekiender hand at den thiid Rasmus thog baaden fra hannem, hug hand 10 baand i Gaupholm schou, mens iche i Tøsse schou, och som hand for Retten baanden och seer, lod Jsach ham iche bande saalenge hand leffuit, saa de schulde Røme enten paa mig eller dig,

Noch war Steffendt Olle Tøsse, som hand foregaff at haffue hugen Band paa hans bøe, Olle møtte

53a som iche kunde negte mens bekiende at hand haffde hugen en 30 baand med Broen i Barmen,
Fabians Tøsse war och Steffendt for band at haffue hugen bekiende at haffue hugen som en 13 band i hans marck inden for Laadhammer,
Olle Quernes war Steffendt och bekiende at haffue hugen i Jsach sin Skou for om 3 Aar siden hand kiørde Tømmer der for Jsach, en 4 eller 5 band,
Mogens Quernes war och Steffendt, som negtit aldrig at haffue hugen der vden for en 3 Aar siden hand hug wed for Jsach, kunde hand haffue Kuistet aff som en 6 eller 7 band,
Noch haffde hand ladet Steffne Peder Hage, som negtit noget at haffue hugen i hans Skou,
Efftersom Skouschaden iche war worderit, bleff intit herom kiendt førend det forderligst er scheid, saa schal hannem effter Laulig Steffnemaal wederfaris huis ret er,

Den 8. 8bris Holtis Almindelig Høsteting paa Aachre udj Stranduig schibred,
Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn,
Carsten Dürhus Sorenschriffuer och efftere. Laugrettismend,
Hans Engelsøn Giøn Lensmand, Jsack Øffuerstestue, Peder Balleseenn, Christopher Wiig, Olle Hiertagger, Suend Børndall, Lauritz Liøtun, Lasse Wanduig, Suend Quale, Joen Østenstad, Halduor Seruold, Torchel Boelstad, Joen Haaug, Abraham Windenes, Samuel Kleppe,

53b Tomas Øffstestue war steffendt for Wlydighed, formedelst hand iche wilde føre Fogden Jffuer Knudsøns Tienner, hand kunde iche negte Joe at were thilsagt mens ichon aff Skafferns Tøes, och det kom hannem iche til at føre, dog mote Fogdens

Tienner Lige en mand i hans Sted thil frembnes, huilchen vndschyldning oss iche kunde finnes Laulig at were, Huorfor hand bleff thilkiendt at bøde effter Laugen 2 mrk. Sølf och betale, Hoffmanden hans Penge igien,

Jens Skotlebrot haffde Ladet steffne Jens Teige for hand haffde Skioldt hannem, och frembfordrit derom efftere. proff och widnisbiurd, som war Rasmus Asslacksøn paa Sundwarholmen och Ander Lauritzsøn Hiertagger, Jens Teige kom fremb for Retten och Erklerit Jens Skotlebrot iche andet at wiide med hannem end ære och got, huis hand haffde sagt war scheid udj Hastighed, Huor med de bleff forligt, och affsonit med Fogden for 1 Rdr. Dog saa at de her effter schal leffue fredelig, och ingen wont(?) giøre hinanden,

Niels Sørtued haffde ladet steffne Jacob Baartued Jacob møtte iche, mens berettis at ligge Siug, Mattis Jensøn haffde och ladet hannem Steffne for Skyld och Gield, Jacob Frans Søn Olle Baartued war thilstede, bleff thilkiendt inden halff maanits dag at giøre klart eller liide wordering i hans boe,

Hans Dalland haffde Ladet Steffne Johans Abrahamsøn Windenes formedelst hand schulde haffue sagt hand wilde brende hans Nøst aff och Skiude hans Queg ihiel, Huorom hand haffde ladet Steffne thil proff Vng Rasmus Skotun,

- 54a Niels Siffrsøn ibm. och Niels Halduorsøn Seruold, Och frembkom da først for Retten Vng Rasmus Skaatun och proffuit med fuldbogered, at vngefer for en Maanit siden de war thilsammen paa Fischeklachen, hørde hand at Johans Spurde Hans Dalland om nogle Bucher hannem tilhörig huorledes hand haffde Stiel dem, Da suarede Hans hand haffde iche med dem at stije(?), saa kom dem mange Ord och Trætte imellem som de iche alle kunde høre, mens blandt andit sagde Hans thil Johans du Rapper och Snapper som en Tiuff aff mit Nøst der for Diefflen i dig, Da suarede Johans, det war for werre det war opbrendt, som Erlig Folch schulde schieles for Tiuff for det, din Suin gaar altiid och Roder i wor Hage de war werd at schiudes ihiel, De samme Ord proffuit Niels Siffrsøn Skotun med fuldbogered,

Noch frembkom Niels Seruold som Jligemaade proffuit med fuld bogered, at for Vngefer 14 dage siden, effter Predichen war holden, war hand hoss Matis Jenssøn da hørde hand blandt andit Johans Sige, at førend nogen schulde Skendis for at Rappe och snappe war Hans sit Nøst wed at were nedreffuen och opbrendt bort for Søen for en Dieffuel,

Huilche Ord fore. Johans bekiende at haffue sagt, Hans Dalland negtit at haffue sagt som de Proffuit, mens bekiende at haffue sagt du wilt thrætte med mig, Det war bedre du klippet først for fingerne dine, Och beraabte sig endnu paa mere proff, Ragte hinanden dereffter haand for Retten at de schulde were en død och affholdt sag och ingen schulde andet sige om dem anden end huis ære och got war, och huis som

- 54b er sagt war scheid i Hastighed, da schulde hereffter forliges wel,

Einer Øffueruoge haffde ladet steffne Halduor Aare for 1 1/2 Rdr. schyld, den en Pr. paa Ingebrigt Bionnedals wegne, och 1/2 Rdr. paa Olle Aares wegne, den 1/2 Rd. loffuede hand at betale mens den 1 Rd. schal hand Steffne Ingebrigt for,

Niels Sørtued lod lesse it Kiøbebreff aff Suend Gundersøn paa Soelaas til hannem vdgiffen paa Jt Spand Smør och Jt Giedschind Aarlig Landschyld i Sørtued vdgiffen, Daterit Stranduig den 11 7br. 1652.

Hans Giøn loed lesse it Kiøbebreff aff, Endre Henanger, Lauritz Berland och Peder Haaland til hammen vdgiffuen paa 1 Spand Smør och 1 giedschind udj Øffre bolstad, Daterit Aare den 10 July 1652.

Anders Nerhoffd lod lesse it Kiøbebreff aff hans Broder Knud Thion thil ham vdgiffuen paa 3 1/4 mrk. Smør och 6 mrk. ware i fore. Nerhoffd, Daterit Stranduig den 14. May nest forleden,

Ingebrigt Fore, lod lesse it Pandtebreff paa 21 Rdr. Sl. Daniel Quale war hanne. schyldig, huorfor hand haffde pandsat hannem, Aarlig Landschyld udj fore. Fore, 21 mrk. Smør, och 28 s. ware, Dat. Windenes den 15 Apr. 1648.

Suend Opsal frembkom for Reten och Amaget paa 1/2 løb Smør och 1/2 huds Landschyld udj Fore som hans Sl. Fader Halduor Joensøn, haffde sold thil Lasse Røe, Det Johans Røe nu følger,

- 55a Den 12. Octobr. holtis Almindelig Høsteting paa Hommeluig i Opdals Skibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Jacob Busch Kongl. Maytz. Tolder dersammesteds, [med] och Carsten Dürhus Sorenschriffuer med efftere. Laugrettismend, Ingebrigt Johansøn Hommeluig Lensmand, Knud Skaden, Johans Teigland, Rasmus Grimslund, Lauritz Kattelund, Gregors Lunde, Morten Helland, Olle Epland, Mons Bruntued, Christen Bruntued, Johans Hoffuischeland, Niels Rolsem, Anders Huchefer, Christopher Malchenes, Olle Kollekiem, Peder Opdall, Hans Haaland, Kongl. Maytz. Foget Jffuer Knudsøn, Lod udj rette føre en fange wed naffn Lauritz Clausøn, Barnfød paa Ringe Riige udj Aggershus Len, som som nu nest forleden den 1 Octob. formedelst Tyffuerj aff Lensmanden Lauritz Totland och Fogdens Tienner Jacob Mortensøn, paa hans nu sist paaboende Gaard Segleuig war Fengstelig angreben, och da med efftere. koster befunden, som war først nogle støcher Nøde Kiød och en sort brogit Quihud, wmerchet huilchen Gietrud i Stachen som da war hoss dem paa steden bekiende hendis at were, Manden bleff tilspurt huor hand haffde faaed den hud, huortil hand suarede den war kommen hannem Wuidendis i hans Hus, saauel som det Kiød, udj hans frauerelsse, Hans Konne kom fremb och sagde en wed naffn Olle haffde ført det i hendis Hus, Dog kunde de iche negte at de io selff haffde lagt huden i Liime och hengd(?) Kiødet i Røeg,
- 55b Noch lades udj rette 2 Graasøuschind och it Giedschind, som Halduor Settere kiendes wed med Kiødet aff tho Smaler, huilche hand bekiende aff haffue staalen, och hafft en med sig aff Byen wed naffn Anders, Noch bleff frembuist for Reten, en Sort Klede Trøye som Knud Skaden kiendes wed at were hanne. frastaalen med 19 Sølknapper udj, huoraff kund frembuist thre Sølknapper at were aff samme slag, huilche wag 3 ?, [Noch] Knappene sagde hand fore. Anders som war med hannem och thog Smalene, hand war med ham hoss Knud Skaden, dem fich hand, Noch Fremblagdes en Røe fløyels Barnhue med Guldgaluner, och thoe Aakleder, 1 Quindschørt aff noget thøy som Bannersiden(?) war seet Suertit,

huilche hand bekiende aff haffue werit it Sperlagen(?) Guldfarffuit, Noch 1 Par Høegars lagen, Dette Alsammen kiende Knud sig wed det Lauritz ey heller negtit Joe at were hans och samme thiid hannem fra Tagen, Noch it grofft lex. Noch sauffnede hand 2 Aaklede som war borte dertil suarede hand iche at haffue seet vden it thil det fich bette. Anders, 3 hoffuit dyner berette hand och Anders haffde faad, 1 Komlatis hud brun med Sølsnorer paa, 1 Pude med Hollandsch wev och Brandgul silche for, haffde bette. Anders, En Mellemgryde, sagde hand iche at haffue seet, Jt Par lagen med 18 Allen lerit udj, som war thre breder udj huert, huilche war de offn foresiges, mens der war en Brede tagen aff huert, de widste hand iche huor war bleffuen mens hans Konne maate wide det, 1 par hampe lagen, huor aff it war thilstede, det andit sagde hand iche at affwiide, och dit som war thilstede sagde hand at haffue hafft ?, Hans Konne bekiende at haffue giort et handklede

- 56a aff som laa hiemme udj it Skrin, Jt Dyb Tinfad, haffde fore. Anders, Den barnehuffue som war thilstede haffde weret tho Sølspender udj Dem haffde Anders med, 1 par blaa Strix strømper, 4 Allen med graa Koffte wadmél, en Ny Skindry, Det haffde fore. Anders, 6 huide bereed schind, haffde Anders de 5 aff denne haffde hand och haffde Skoren handsche aff samme fore. Anders formeendt hand at haffue Tiendt Byfogden thilforne,

Noch frembførdis it støche blomit Fipschafft paa 2 Allen Det sagde hand at haffue kiøbt i Byen for 4 mrk. allen, mens widste iche hoss huem det war kiøbt, Dog widste hand iche enten det war inden eller uden Muren Dog sagde hand det haffde werit saa megit mere som thil en Quindfolch huffue,

Noch fremblagdes it Strylerits lagen som Welb. Fru Karen haffde kiendt sig wed och fremsende it med Lensmanden Lauritz Totland och hans følge som de kunde kiende det wed bode paa en brede och ligsom de war schaaren aff it støche,

Noch fremsende hendis Welb. en Missive thil Fogden huorudj hun beklager sig at were hende frastaalen och thror hannem til, 2 par lagen som bleff borte forgangen Aar, den ene med en Søm 4 fingre bred, Det andit it med Smaa Hamburger Jul, begge aff fiendt lerit, 2 Støcher Lerit, huert 6 allen, i Aar 1 par Høegarns lagen, fra Welb. Berendt Orning, forgangen Aars 1 par Ny Skiorter, aldt vdj hagen at were bort kommen, Noch nogle Bord wed Saugen som hand haffde loffit hende 4 Rdr. for forgangen Aar, Dem sagde hand selff war 4 ?.

Noch er hende fra Staaalen Bord i Aar, Dette negtit hand alt at haffue faad uden de Bord forgangen Aar, och ey heller kom nogit fremb deraff uden it støche wbleget lærit, paa fire Allene om det kunde

- 56b were hendis Noch war fundens hannem 4. støcher Tau udj en Vre och 1 ? Saldt som hand bekiende at haffue tagen paa it Skotteschib som Hollendere Jagde Folchen fra udj Sauguog,

Christen udj Gidsesund, kom fremb och beklagde sig, at were hannem frastaalen forgangen Høst, som wed en wag Vld, 2 tb. Sope, 2 dusin Røestellercher, 1 Drøttetrau och Leder thil 3 part Skoe, Vlden bekiender hand at haffue kiøbt, aff fore. Anders som war med hannem paa Skaden, mens det andit widste hand iche aff, hand haffde och mist Snører och Angler for en march, Denn samme Anders war en feed thych vng Karl med lidet Gul scheg, fore. Christen sagde aldrig at haffue seet den Karl, mens

Lauritz sagde hand war wel kiendt udj hans hus, och haffde thilforne leyet hoss hannem thil Herberge paa fischerie, Ellers berette Jorgen Jacobsøn och Arne Meehus, at hand haffde spurt hans Konne om hand schulde bekiende om samme Vld, huortil hun sagde io men schaldt du saa mand,

Kongl. Maytz. Foget Jffr Knudsøn haffde effter Woris Gunstige Her Slotzheris Befaling ladet udj Rette Steffne Hans Haaland, formedelst en Sag som war udj rette paa Søreid den 26 Sbr. 1650, Anlandis noget gods hans schulde haffue tagen [hannem] fra Gilbert Beltestad, Huorom nu udj rette lagdes Jt Tingsminde(?) sammetiid udj sted, formeldende at Gilbert goduilligen haffde affsonit med Welb. Berendt Orning, for 12 Rdr. och 3 Kiør, och at

- 57a och hand selff goduillig haffde fuld Hans och Tagen det vd, Noch Fremblagde Hans Haaland Welb. gode mand Berendt Ornings Skrifftlig Befahling at hand schulde vdtage samme vdloffuede bøder hoss Gilbert, Effter huilchen Leilighed herudj iche Anderledes kunde kiende, End Gilbert Joe effter 1. EB 8 Capt. bør at holde den foræning hand udj Dannemends Neruerelsse med Berendt Orning indgaad haffr, och Hans Haaland som effter hans Hossbunds schrifftlig befahling haffe det vdsøgt, och effter Gilberts egen anwising annammit for hans thiltale frj at were,

Lensmanden Ingebrigt Hommeluig haff ladet Steffne Knud Øckland for slagsmaal med Peder Gudøen, Proffuene war iche Steffendt huorfor wj intit denne gang wiidere kunde giøre der wed,

Knud Johansøn Skaden haffde ladet Steffne Suend Hansøn formedelst it Pandtbreff hand thil hanne. haffde Vdgiffuen [for] paa 60 Rdr. 1 txne. Korn och Tørfisch for 1 ort, Huorfor hand haffde sat hannem 1/2 løb Smør och 1 giedschind i pandt, udj Espeuig, och efftersom hannem Gaarden aff Odels manden Var fraløst, formeendte hand, hand burde haffue sine fulde penge och war Dom begierendis Hertil at suare møtte fore. Suend udj rette och berette at hand haffde betaldt hannem 40 Rdr. om den offrige Sum bleff de forligt at hand schulde giffue hannem 12 Rdr. och 1/2 txne. Macheril och dem at betale thil St. Mortens dag,

- 57b Her Peder Mogensøn haffde ladet Steffne Olle Epland formedelst it Skiffestræ hand schulde haffue hugen imellem Fladderagger och Epland, saauelsom for en Sexering Kiøl hand schal haffue hugen udj hans march Huorom hand haffde ladet Steffne thil proff Michel Epland och Christopher Tued, Christopher møtte iche, och Michel widste iche enten det war schiffes træ eller iche, Den sag wil aff Dannemend paa Aasteden besigtis, Mens den Kiøl negtit hand at haffue soldt aff beslag, Det hand iche kunde negte, huorfor hand haffr hans Hossbund Welb. Axell Mouat at stille thilfreds,

Sl. Jacob Jensøn førige Kongl. Maytz. Tolder her udj Sundhor Len, hans Søn Jørgen Jacobsøn frembkom for Retten och Amaglit paa den Gaard Reisem som hans Forældre haffde Soldt udj hans och hans Sødshends Wmyndig Aar

Knud Skaden lod lesse it Kiøbebreff paa En løb Smør och En hud udj Nerehuchefer, aff Ossmund Alffsøn paa Waage och Oluff Hauge Vdgiffuen Daterit den 16 May 1649.

Ingebrigt Johansøn paa Hommeluig kom for Retten och paa hans Hustru och Barns wegne Amagit paa samme gods,

Johans Hoffuischeland lod lesse it Kiøbebreff aff Olle Johansøn i Engeuig thil hannem vdgiffuen, paa 16 1/2 mrk. Smør med tilhörig ware udj Kleppe i Opdals sogen Dat. den 11 8br. 1652

58a Den 15 Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Hiortaas udj Strandebarmschibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, och efftere. Laugrettismend, Lauritz Hiortaas Lensmand, Niels Ness, Anders Waage, Siffr Omme, Herloff Skielnes, Johans Aackre, Erick Aackre, Olle Giere, Hagtor Omme, Knud Munden, Joen Aaruig, Roel Omme, Knud Nerhus, Joen Engedall, Anders Aarsand, Olle Riise, Engell Pedersøn paa Giere war Steffuendt formedelst it Quindfolch wed naffn Helge Gilbertsdater som schulde haffue sagt at hand haffde hafft Leyemlig omgengelse med hende, huorfor de begge war sat fra Alteres Sacramente, de møtte begge udj rette, och hun negtit, høyligen nogen thiid det at haffue sagt, och langt mindre at were sceed ey heller frembkom nogen denne gang som derom war beuist, eller haffde hort saadane Ord aff hende, Effter huilchen Leilighed, och efftersom hun selff kiender hannem wschuldig wj iche kunde kiende hannem nogen sag thil, mens dersom hereffter befindes, och foross beuisses saadant aff hende at were sagt, bør hun billigen derfor at lide,

58b Magne Lij war steffendt for 2 1/2 Rdr. 4 s. hand war Bergschriffueren Christen Bertelsøn schuldig, Hand beraabte sig paa nogen wed at haffue hugen, som Tomas Hiorteland haffde affkiørt, kunde dog iche sige enten at haffue betaldt Christen eller nogen thil kiendt at betale inden 14 dage eller liide wordering, och om hand haffde nogit aff Tomas at klage, da thiltale hannem der for med Lou och ret,

Johans Haagensøn paa Kierckhus for 1 R.ort, kunde iche negte schylden, Olle Gullicksøn Husmand i Grønneuig, for 2 Rdr. 1 Smrk. 10 s. Kunde iche negte schylden, och haffde intit at betale med, bleff thilkiendt at Arbeide derfor effter K. B. 5. Capt.

Joen Baulandswog 1 Rdr. 4 mrk. 5 s. war iche thilstede er før gaad Dom offr, thil Arbeit, Matis Husmand paa Huchenes 1 Rdr. 1 mrk. 10 s. Siffr Huche møtte for hannem, och bekiende schylden,

Dagfin Øffsthus, Gotschalch och Sirj ibm. Ingebrigt Dybsland, Orm och Ossmund Tued, Gotschalch Giere, Gutorm och Joen Suinland, Samson Heloff och Suend Skielness Berie och Siffr Nereuoge, Guldbrand Traa, Hans Kiereuig, Per Bertun Marete Skaar, Jnges Grønneuig, Bleff alle thilkiendt inden 14 dage at komme thil hannem och giøre Regenschab, Huorom hand hoss Anders Woge schal lade dem wiide om wiss dag, och huis de da bliffuer hannem schuldig, stille hanne. thilfreds for inden Maanitz Dag eller liide wordering i deris Boe,

59a Jørgen Faar Haffde Ladet Steffne Johan Ennes for 1/2 løb Smør och 1/2 hud udj Tued paa Reffnestrand, Willom Skilbred haffde pandt satt hannem, som hand formeendte igien at indløsse Anseendis hand war der Odels baaren thil, och Willom haffde Laugbøden det thil neste frender, och frembuist nu penge for Retten huor med hand

det wilde indløsse, Johan wilde iche Annamme Pengene, Huorfor Sagen bleff wiist thil Aasteden,

Noe Bro war steffendt for 1 Rdr. hand war Anders Enes schyldig, bekiende schylden thilkiendt inden 14 Dage at betale eller liide wordering i hans boe, Anders Enes haffde Ladet steffne Ingebrigt Broe for 6 mrk. Smør och Jt Søsuschind som hans Morfader Niels Bersem for en Rum thiid siden, haffde pandtsatt hannem, for 6 1/2 Rdr. hand schulde were hannem schyldig, och begierte hand enten wilde giffue hannem hans penge igien eller Breff och beschen paa godtzit, bette. Ingebrigt, møtte, och meendte Pengene war iche saa mange, Niels Ness och Hans Bersem proffuit at det war dem witterligt det war Sex Rixdaller, Anders sagde i det war Sex først, mens hand laandte hannem siden 1/2 Rdr. paa Aakersting, Da suarede Ingebrigt hand kunde beholde det indtil hand fick hans penge,

59b Fogden haffde Ladet steffne Almuen, for de iche møtte paa Waabenting, thil huilchen sag at forføre, war thilneffnit efftere. Laugrettismend aff [Strandebarmschibred] Stranduig schibred som war, Jørgen Lygere, Niels Sørtued, Torgier Hiertnes, Lauritz Hiertagger Halduor Reffne och Joen ibm.

Meenige Almue war Steffendt for Waabenting de møtte iche thil paa Onderim den 12 May nestforleden den thilstede werende Almue begierte opsettelsse udj sagen, indtil de kunde schaffe thilstede dem som war Aarsag der udj, Sagen bleff optagen thil den 26 9b. først kommende, som er 6 Vgers Dag,

Dereffter kom fremb for Reten Jacob och Gunder Berie som nu forgangen Sommer war udj Selschab med deris Grande Tormoe ibm. som paa weyen imellem Tordsnes och fore Berie, bort kom udj Søen dagen for Marie besøgelsses Dag, Huorom thil Proff først for Retten bleff frembført en wed Steen Olsøn paa Storehosse som proffuit med fuldbogered, at nu forleden Sommer Lauritz Torsness holdt Slaatedune(?), war der iblandt andre fore. Sl. Tormo, Jacob och Gunder Berie Da om Afften de schulde hiem, kom Tormo først med paa Saugen, och satte sig der nogit stund, saa lenge at thuende Andre Baade Roede aff fra Landet som war i Selschab med dem,

60a Dereffter gick hand neder och slog(?) en Saughunne med sig, thil Søen, som hand kom ned bleff hand och bette. thende der noget lenge, saa de andre tho baade war kommen it got støche bort for udj weyen, Huor offuer hand thenchte wed sig selff huad monne de bestille, gick saa fremb paa Bachen och saa effter dem, Da war de kommen udj baaden och sad alle thre, Tormo paa hamble Tofften och de andre tho paa frembtofftten, som de saa sad, reiste Tormo sig op udj baaden med it støche fiel, och hømte med lige som hand wilde slaa, mens slog dog intit, satte sig saa neder igien och Roede 3 eller 4 Aaredrag lige som hand wilde Sønder Riffue baaden, Reiste sig saa op igien med bare henderne, lige som hand wilde slaa skag dog intit mens satte sig neder och Roede igien, it støche, saa gick hand ind paa Saugen och giorde huis hand haffde at bestille, nogit Stund, gick saa ud igien och saa effter dem da laa de nede i det samme sted, mens som det begyndte noget hart at graa haff gule, Roede de først ind effter fiorden it got støche, och siden Vd effter igien, indtil de kom i Solen som de saa ner war neder - gaad, saa hand iche kunde see dem, och som hand da haffde staad nogit stund och thømte de bleff stille ligende, gick hand ind paa Saugen igien, och thenche iche mere effter dem, førend om en liden stund da kom fore. Gunder och Jacob igien, och Tormo war borte, Da sagde Gunder Gud bedere oss wj Roede 3 bort och kommer ichon thoe igien, saa gick de op i Gaarden och gaff det thil kiende, widre, widste hand iche deraff,

- 60b Andre proff haffde de iche, och ey heller widste de nogen anden som saadant haffde seet,
 Dereffter frembkom en aff bette. thuende mend nemblig Gunder Berie, som effter at wj haffde vduist dem anden berette Sagen saaledes, at om Afftenen den thiid de schulde drage hiem war fore. Tormo først paa Saugen som fore. Steen Proffuit, och dissmidlertiid thøffuede hand och Jacob wed Søen, der hand da kom thil dem, drog hand en Saug hune med sig, och som de da kom udj Baaden, satte fore. Tormo sig bag paa hamble tofften, och de andre tho paa frambtofften, Gunder paa Styrbordet och Jacob paa bagbordit som war windbordit, Da sagde Tormo med det samme ieg sagde Galdten i dag at Presten och mig er kommen en Trætte imellem, och hand suarede mig intit der thil, Sorsaa(?) en stor æd och sagde iche at schulde begiffue det førend hand kom for Kongen aff Danmark, Da Suarede Jacob hannem som er bette. Tormos Suoger och haffier hans Søster thilægte, der kommer iche saa megit paa du har behoff at komme for Kongen det kand ringere bliffue giort, Da suarede Tormo io du holder med saadant det gode haffuer ieg thil dig for du har min Moder thil Budeye vnder dig, Jacob Suarede hand kunde iche Bedre det hun war der wilde hand iche hun schulde were hoss hannem da kunde hand haffue hende selff, Da suarde Tormo hun schal were udj Heluede och iche hoss dig, Reiste saa op vdj baaden med it støche bord udj Haanden, och hømte at Jacob med och wilde slagen hannem mens begaff det dog igien, saate sig neder och Roede 3 eller 4 Aare drag, Reiste sig siden
- 61a op igien med bare hender och hømte hannem, slog enda intit, satte sig ater neder och Roede it støche, saa thog hand dem Aare Vd paa det bord Jacob Roede, och slog thil hannem, och rambte paa den Høyere Axell, och som hand gaff sig med det samme vnder slagit kom Aaren med det samme neder paa Essingen och gick aff, Reiste sig saa op och satte Knene frem paa mit thofften, och thog med haanden frem, mens som hand iche gierne wilde lade sig falde, thog hand Aarene fremb for Gunder, saa holdt begge baglengs frem i baaden, som hand saa sad offr dem, thog hand kniffuen udj haanden och hømte udj weyerit med, bedendis hannem thale i ord der for en Dieffuel i hannem, mens Jacob suarede hannem intit andit, end bad hannem lade sige were med fred och det med gredende taare, huor offuer hand da begeff hanne. igien saatte sig neder paa Tofften igien, och thog den anden Aare som da war falden i Søen op igien, och hamblet med paa det bord Jacob Rode, som war windbordit, bandit Jdelig mens de suarede hannem intit och Jacob Gred, som de saa haffde Roed it got støche Reiste Tormo sig op i baaden om thil Styrbordet, som war fra winden, och som Hanne. siuntis, thømchte hannem hand wilde thage effter den hun hand fick med sig fra Torsnes, mens med det samme hand wilde buche sig neder, Styrte hand rett vd paa Hoffuedit udj Søen, och baaden for frem, saa de strax det snariste de kunde hamblet Baaden thilbage igien och Gunder
- 61b sprang thilbage, Da kunde hand iche see aff hanne. uden fødere dog langt neder i Søen, siden bleff de ligende noget stund och meendt hand schulde kommen op igien mens, som hand iche kom saa Rode de strax thilbage igien thil Torsnes och gaff thil kiende huorledes thil war gaad, Effter at hand denne bekiendelse haffde giort, bleff hand vd wiist, saa bekiende Jacob lige samme Ord, och saaledes at were thilgaard som fore. Gunder beret haffr, och Aldt dette udj fore. Tormo hans effterlatte Hustru Magdele Torgiersdater hendes paa hør, som och bleff thilspurd, om hun wilde Strebe dennem effter widere udj nogen maade som war udj hans følge, eller om hun haffde nogen anden Proff at frembføre huortil hun suarde ingen anden Proff at haffue, och ey

heller kunde hun strebe dem effter mens wilde sette hendes sag udj Guds haand, huorledes de war schildtis wed hannem, sagen optagen thil Dombs thil den 24 9bris førstkommendis paa Berie at møde,

Anders Hanssøn i Waage war Steffendt, for en Diurhud som war kommen thil Byen och optagen paa Slottit, huilchen hand haffde kiendt sig wed, och frembførde derom, efftere. Proff och widnisbiurd som war først Samson Skielnes, som proffuit med fuldboger<æd>, at hand war med hannem Ret paa Berteullemedag nest forleden Aar 1651. Da fandt de en Hiort udj Hiisdaalen som er Anders Hanssøn Odels iord under Sanduig, och den anden dagen der effter fandt de dem och førde den hiem, Det samme

- 62a Johans Sanduig med fuldbogeræed, och det war den samme hud som hand sende thil Byen med Berie Nerwaage och Joen Suinland, och thil Tegen da war de nogle Haar aff Rygen, paa dem dog bette. Johans war iche med at schyde den, mens saa dem siden hand kom hiem med den,

Bleff Lest och forkyndt efftere. Breffue først it Breff aff Sl. Brynilde Benchestoch thil Her Hans Bugge Sogneprest i Etne vdgiffen paa den Gaard Torgierstued, i Mundenesdalen, Daterit Enge den 18 7br. och 13 8br. 1627.

Lest it Gaffuebreff aff Knud Johansøn paa Skaden thil Hans Hustru Lisbett Hansdater Vdgiffuen, paa den Gaard Hammeraas som Aarlig schylder 1/2 løb Smør och 1/2 hud, Daterit Sørhuglen den 17. July Anno 1643.

Lest it Pandtebreff aff Peder Østensøn paa Skaar thil Anders Hanssøn paa Waage vdgiffuen paa 20 Rdr. hand er hannem schyldig, huorfor hand har satt hannem bette. hans paaboende Gaard Skaar, som schylder Aarligen 1/2 løb Smør och Jt Giedschind til Vnderpandt Dat. den 17 Febr. Ao 1652.

Lest it Breff thil Olle Kiem Vdgiffuen, paa 1 1/2 Spd. Smør, och 1 1/2 giedschind udj Berie, hand haffr udj pandt, aff Sl. Tormo Beries Arffuinger, Daterit den 11 7bris Anno 1652.

Noch Lest it Kiøbebreff thil fore. Olle Hollekiem Vdgiffuen, aff Siffr Jffuersøn paa Jelteness, och Jacob Baardsøn paa Berie Vdgiffuen paa 1/2 løb 9 mrk. Smør 1/2 hud och 9 mrk. ware [thil] udj bette. Berie, Daterit den 15 7br. Anno 1652.

- 62b Morten Matzsøn haffde ladet Steffne Olle Braatun for en Wedder hand schulde haffue werit Sl. Jørgen Clemitzen forige Sorenschriffuer, hand møtte iche selff, mens hans Søn Berie wed naffn møtte och sagde hand wilde iche betale den førend hand fich en Dom hand schulde haffue hoss hannem, Morten beraabte sig paa at hand iche haffde kreffuit Dom mens den Sl. mands Hustru, war her thilstede, mens loffuit at betale den, huor offuer hand haffde betaldt hende ?, Niels Ness war thilstede och sagde hand haffde werit wed Moren hoss ?, da loffuede hand at betale moderen och neffuende ingen Dom, Lauritz Høstaas berette ligeruis at haffue hørt hannem loffue betale den, bleff thilkiendt inden 14 Dage at betale eller lide wordering i hans boe,

Den 19 Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Sunde i Quindherit schibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandig mand Jffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff, och efftere. Laugrettismend,

Jacob Sunde Lensmand,
Johans Røsseland, Lauritz Fusche, Giør Møchelbost, Knud Gudall, Jngemar Taaug,
Christopher Møchelbost, Torbiørn Omuig, Jens Seglem, Fredrich Riple, Hans Asch,
Halduor Gudall, Søren Nerhus, Tosten Øye, Anders Bringedall,

- 63a Niels Øffrefitt war steffendt for 1/2 Rdr. hand er Peder Hansøn schyldig, och Enchen Myre for 2 Rdr. 5 mrk. 5s. hun er Christen Bertelsøn schyldig, møtte huerchen, er Axel Mouats Landbønder, huer kiendt til 1/2 Rdr. i Steffnefald thil deris Hossbund, Gunder i Kalffuen for 2 Rdr. 1 mrk. 9 mrk. møtte ey heller er sammeledes Axel Mouats Vgedags bonde, kiendt thil 1/2 Rdr. Steffnefald thil hanne.,
Noch haffde hand ladet steffne Luduig Sanduig for 2 Rdr. 5 s. møtte och war Skylden gestendig, loffuede at betale hanne. med betaling for 3 Aars Rendt, 1 1/2 ort, inden 8. Dage,
Poul Omuig war steffendt for 1 1/2 Rdr. møtte iche, beretis ey heller at were steffendt, Tord Skaale war steffendt for Skyld thil Henrich Mogers Møtte iche, er Laugmandens Landbonde kiendt thil Steffnefald 1/2 Rdr.
Jacob och Olle Skee war steffendt for Skyld thil Henrich Mogers Møtte iche, er Axel Mouats Vgedags Tienner, Johans Husmand paa Semb, Niels Øffrefitt, Alle Vgedagsbønder, kiendt huer til Steffnefald 1/2 Rdr. thil Welb. Axell Mouat, Hans Møchelbost war steffendt for 13 mrk. hand war schyldig Beritte Jacobsdater i Løen, møtte iche mens sagdes at were Siug, hans Grandes loffuede at thilsige hannem at giøre klart med hende,
Willom Nerfitt haffde ladet Steffne Torgier Fusches Quinde, Marite ibm. for 1 Rdr. for 1/2 td. Reen Korn, Lensmanden Jacob Sunde sagde hand haffde bekiendt schylden for hannem, Quinden møtte, och kunde iche negte Skylden, mens sagde hand haffde faad neffuer hoss hendis mand, Det hand høyligen negtit, hun bleff thilkiendt at
63b betale huis hun war hannem schyldig, och dersom hun siden kunde beuisse hannem at haffue faad nogen neffuer, saa kand hun søge hanne. der for ?,

Lauritz Sandersøn paa Fitt [haffde ladet Steffne] Var steffendt aff, Lauritz i Gudall, for en Koe hand haffde leyet hannem forgangen Sommer 1651. Vngefer en 14 dage for St. Hans dag, och Wanseet de haffde betaldt hannem 1 wag Korn i leye aff den, thog hand den igien nu nest forleden war halffand Vge effter Korsniss(?) som hand selff bekiende som kunde were 2 1/2 Vge for thiiden, huorfor hand bleff tilkiendt at legge hanne. 18 mrk. korn thilbage igien,

Lauritz Jossnes war steffendt aff Welfornehme mand Offue Jenssøn Raadmand i Bergen for 30 Rdr. hand war hannem schyldig for første bøxell aff hans paaboende Gaard Josnes, som hand hannem for nogen thiid leyet haffde, effter hans derom Vdgiffne Bøxel sedels widre formeld, Lauritz møtte och haffde iche bette. Bøxelsedell med sig, mens kunde iche negte io at haffue leyet den aff hannem, och schulde giffen hannem i første bøxell 72 Rdr. huoraff hand haffde betaldt de 42 Rdr. thil hanne. och endnu Resterit de 30. huorfor hand formeendte hans Jtzige Ombudsmand, och fremblagde derom hans Bøxelsedell paa hoffueparten Daterit Graffdall den 8 9b. Anno 1651. och sagde derhoss at Gaarden iche war opsagt for hannem den gang hand Leyede aff Offue Jenssøn, huilchet Lauritz Fusche som Enchens Suoger den for hannem opsagde, bleff thilsagt at hendte Bøxell sedellen inden Morgen den 20 8br.

64a Kongl. Maytz. Foget haffde Ladet Steffne en deel aff Almuen formedelst iche war møtt nest forleden Sommer thil Waabenting paa Onderim, huortil at suare de møtte de møtte en heel deel, och beraabte dennem paa at Tingbudet war forandret, huorfor de gaff schylden paa Lauritz Fusche, som det schulde haffue giort, och berette at Søndagen nest for som de schulde haffue møt paa Tinget om Onsdag dereffter, bleff Fogdens breff oplest, da den thiid det war oplest kom bette. Lauritz Fusche frem, och sagde 8 Dannemend her er kommen Bud paa ny igien, De schal iche møde førend i Morgen kommer 8 Dage, som Mandagen nest effter Breffuit omformelder, huilchet bette. Lauritz iche heller selff nechtit io at haffue sagt, mens sagde derhoss at hans Grande Aschel Fusch haffde sagt det for hannem Aschel war iche thilstede mens i Byen, Dog war hans Konne thilstede och kunde iche negte det hand io haffde giort det, mens det bu gick iche lenger end thil Røsseland saa bleff det ret omwendt igien, Anlangendis dem vdj Ølffuis soken som sad hiemme da berette de at Jens Seglem haffde Sagt dem det at Tinget war opsat, huilchet hand iche kunde nechte Joe at haffue sagt thil hans Stiffader Joen Hug, mens anden bud haffde hand iche giort,

Tosten Øye, Johans Røsseland, Hans Asch, Jacob Weduig, Frans Ness, Gunder Lund, Gunder Røglebarm, Hans Giere, Halduor Pille, Lauritz och Aschel Fusch, kiendt thil at bøde er Tingf. B. 12. Capt. er der saa nogen aff dem som før nogen derom thil at thale saa kand de søge dem med Lou och Rett, dog formedelst deris fattigdom bøde huer ichon 1 Rdr.

64b Bleff Lest it Breff thil Lauritz Stueland aff Sigfus Monsøn vdgiffuen paa Odelsrette thil Lande udj Omwigdallen, Daterit den 11 Apr. 1652.
Noch bleff it Kiøbebreff aff Jacob Døsselands Sødshend thil hannem vdgiffen paa 9 mrk. Smørs leye udj Neredøsseland Daterit 8 Octobr. 1652.
Noch Lest Copie aff en sedel, som schal were en beuilling aff Rasmus Lauritzsøn paa Wespestad thil Welb. Frue Karen Mouat vdgiffen, paa 1 løb Smør och 1 giedschind paa Fusch, Dat. den 26 Apr. Anno 1646.
Jacob Sunde Loed fredliusse hans Skoue, at ingen schulde sig thilfordriste enten hans Stiffønner som boer paa Gaarden med hannem eller andre der udj at huge aff deris Lod och oprettede Loulig schiffte vnder den poren(?) som Lougen siger,
Noch lod hand thage hans schudmaal aff meenige Almue som alle gaff hannem it got,

Den 22 Octobris. Holtis Almindelig Høsteting paa Wollen i Skaaneuig schibred, Nerwerendis Kongl. Maytz. Foget Erlig och Welforstandis mand Jffuer Knudson, Carsten Dürhus Sorenschrieff och efftere. Laugrettismend, Lauritz Johanson Wallen Lensmand,
Jesper Ettne, Joen Slaage, Peder Storhug, Halduor Taralsøen, Gudmond Øffarnes, Johans Seffereid, Omund Vdagger, Matz Teigland, Toleff Fotland,

65a Lauritz Tued och Olle Biørnsøn paa Suinland war endnu steffendt for den sag som, de nest forleden Waarting, som holtis paa Ettne den 24. Marty war udj rette for, och Bleff fore. Olle end thilspurt huor med hand kunde beuisse huis Ord hand haffde thillagt hannem, om hand nogen thiid haffde Staaen noget fra hannem, eller nogen anden, huor til hand suarede, hand widste intit andet med hannem end ald ære och got, och huis hand haffde sagt war scheid i hans Druchenschab huorpaa de ragte hinanden haand hereffter at were wener och welforligt,
Joen Olsøn paa Øffrebøe Laugbød at selge thil neste Odelsmand 1/2 løb Smør i Fotland,

Bleff Lest Jt Breff aff Her Elas Andersøn Sogneprest thil Skaaneuigs Prestegield, thil Hederlig och Wellert mand H. Samuel Bugge, Sogneprest thil Eidsfiords prestegield, och Proust offr [Sundhor] Nordfiord, paa 1/2 løb Smør och 7 1/2 Spand Korn udj Millie Daterit den 4 Apr. 1651.

Noch bleff Lest it Kiøbebreff aff Joen Olsøn paa Øffrebøe vdigiffen paa 1/2 løb Smør vdj Fotland, thil Toloff Halduorsøn paa fore. Fotland boende, Daterit her paa Steden i dag,

- 65b <1652> Den 6 Octobris holtis Almindelig høsteting paa Støle udj Etne schibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/tz Foget Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r och Effter/schreff/ne Laugrettismend, Alffuold(?) Birchenes Lensmand, Niels Skiellall, Peder Øffrenes, Tord Nerneß, Hellie Ramsuig, Peder Skiellall, Tord Tuede, Lauritz Wenie, Lauritz Fitt,

Lauritz Østrim haffde ladet steffne Roer Haaland och Tore Grønnestad formedelst noget Odelsgoods, som be/mel/te Roer haffde schulde haffue soldt hannem, och for noget Tord schulde haffue loffuit hannem och derpaa oppebaaren penge och siden sat det thil Ingebrigt Hommeluig. [Lauret] Huorenn saaledis er, at naar Ingebrigt som godsit haffuer i hende, War(?) Loulig steffnis, paa Aasteden effter Lougenn saa gaes derom huis ont(?) er, Anlangendis det hand siger at haffue Kiøbt aff Roer, derpaa haffde hand ing/en/ beuis, [ingen] mens beraabte sig paa Peder Skildall, Colben Kambe och Jens Wae, men ingen wat steffnet, Huorfor intit derudj Kunde giøris forend det bliff/ue/r effterkommen.

Bleff Lest it Kiøbebreff aff Axel Samsonsøn vdgiffuen thil Olle Ormsøn paa ½ løb Smør udj Ramme, Daterit den 23 /Novem/b/e/r 1651.

- 66a <1652> Den 29 Octobris Holtis Almindelig Høsteting paa Lunde i Fieldberg schibred Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/tts Foget Erlig och W/elforstandig/ mand Iff/ue/r Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r och effter/schreff/ne Laugrettismend, Tøris Lunde Lensmand, Olle Arneuig, Hellie Nerim, hans Øffrebøe, Kolbeen Dallen, Berie i Waagen, Peder Sæbøe, Niels ib/ide/m, Omund Hammersland,

Raßmus Raßmusøn fremkom for Reten och Indlagde en schriftlig Steffning aff Bergenhus vdsted, huor med Welb/yrdig/ Fru Karen Mouat, och hendes med Arffuinger haffde ladet udj rette Steffne, Reinert Suendsøn paa Ramsøen, først for en Summa penge nemblig 50 R/ix/d/aler/ hand schulde were Jens Ibsen schyldig effter en Haandschiffths indhold, saauel som for en Halff lest Koren hand for nogen Thiid siden aff Welb/yrdig/ Frue bekommit haff/ue/r. Huortil at suare, møtte for/schreff/ne Reinert Suenndsøn och foregaff først at haffue Regenschab med Jens Ibsøn, Huorenn hand fremblagde en Misive aff Jens Ibsøn hannem Thilschreffuen, Daterit Bergen den 12 Apr/ilis/ 1641, saauel som och en entegnillße vnder hans hand som schal were en Vdtag aff hans Regenschabbog, Sammeledes lagde hand frem en beuis aff den Welb/yrdige/ frus Thil h/an/d(?) vdgiffuen paa nogit hand haffde betalt paa det Korn hand hoß hende bekommit haffuer, och erbød sig huis Resten Kunde were at betale med megit mere deris A/n/giffuende,

Da efftersom først aff for/schreff/ne Raßmus Raßmuß/en/ udj Rette legges en Handschiff Daterit Staffanger den 2 Augustj 1635 huorudj [han]

66b <1652> Reinert Suendsøn Thilforpligter sig inden S/anc/t Michels dag dernest effter, at betale Jenns Ibsøn som hand er hannem schyldig 60 R/ix/d/ale/r, Huorpaa findes Thegnit at hand derpaa haff/ue/r betalt 10 R/ix/d/ale/r den 4 Februari 1637. Huorimod Reinertt udj Rette legger en Missive aff Jens Ibsøn hannem Thilschreff/ue/n Daterit Bergen den 12 Apr/ilis/ 1641 huorudj hand bekiender at Reinert haff/ue/r ladet leffuere nogle Egebord thil Henrik Lud paa hans wegne, huilche loffues, med den omkostning hand haff/ue/r gjort med hans Jegt, saauel som huis andet hand hoß hannem bekommit haff/ue/r, at schal komme Reinert Thil gode paa hans vdgiffne Handschrift, da Kunde wj iche annerledes Kiende end Reinerit Joe inden Sex [vgde] Vgers dag bør drage thil Jens Ibsøn och giøre Rigtig Regenschab med hannem, och effter K: 2 Capit/el/ schaffe Rigtig beuis Thilbage igien saafrembt hand iche effter handschriefften Thilfulde wil betale,
Mens Anlangendis den Anden fordring paa ½ lest Korn hand aff Welb/yrdig/e gode frue haff/ue/r bekommit, da bør hand huis derpaa endnu Kand Restere ind/en/ 14 dage at betale eller lide wordering i hans Boe, och giffue hans wederpant en billig Kost och Tæring.

Bleff Lest it Kiøbebreff, Aff Olle Nielsøn paa Huchaas Thil Tøris Lunde vdgiff/ue/n paa ½ s(!) pund Smør i be/mel/te Lunde, Daterit Effne den 24 Martj A/nn/o 1648.

Noch Lest it Kiøbebreff aff Sl: Offj Dalls Arffuinger, Thil for/schreff/ne Tøris Lunde vdgiffen

67a <1652> paa En Løb Smør udj for/schreff/ne Lunde Daterit den 1 July 1652.

Noch Lest it Kiøbebreff aff for/schreff/ne Sl: Offj Dals Arffuinger Thil Knud Higsdall vdgiffen paa En Løb Smør och En Tønde Korn udj for/schreff/ne Higsdall, Daterit Neruig den 1 July 1652.

Olle Moensøn paa Nere Stangeland Kom fremfor Reten och beklagde sig at der belff fordrit mere Rettighed aff den part udj Gaard hand och hans Moder paa boer udj Rettighed, end effter Landschyldens storheed, huorfor hand war hans Naboers widnisbiurd vnder forseglig derpo begierendis, mens efftersom hand iche haffde steffnedt hans Jordrotter der Thil, Kunde det iche Thilstedes hannem.

Den 3 /Novem/bris holtis Almindelig Høsteting paa Houland udj Fiere schibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Foget Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschrieff/ue/r och effter/schreff/ne Laugretismend Niels Houland Lensmand, Olle Huckaas, Elling Westuig, Baard Sween, Daud Vlfueragger, Peder Erichsuog, Niels Øckland, Reer Førde, Størcher Wiehoffde, Endre Tuede, Joen Emmerland,

Kom udj Retten Daniel Raßmusøn Hapneß, som paa Torgier Nielsøn Melland udj Skiolds sogen hans wegne, haffde ladet udj Rette steffne Olle Nielß/en/ paa Huckaas, for ½ løb Smør ½ hud, i Huckaas, be/mel/te Torgier sin fader Sl: Niels Olsen paa Torsuold

67b <1652> hannem pandtsat haffde udj hans leffuindis liffe for 30 R/ix/d/ale/r. Det hand formeendt nu igien at indløse, Huorom de bleffue saaledes [for] bleff(!!) forligt at Olle Huchaas schulde endnu vdlegge thil for/schreff/ne Torgier Melland thil Paasche

først kommende. 30 R/ix/d/ale/r saa schal det følge hannem for it fuldkiøb och dersom hand da iche betaler samme 30 R/ix/d/ale/r saa schal hand Annamme hans forig derpaa vdliuste(?) penge igien,

Ingebrigt Allmedall haffde ladet steffne Sl: Karen Endrisdater paa Øckland hendes Arffuinger, for en Gaard wed naffn Hoppe, hand formeendte sig at were Odelsmand thil, Sagen bleff henuist thil Aasteeden thil førstkommende wchetiisdag(?),

Kongl/ig/ May/este/ts [Foget] Tolder Jacob Busch haffde paa Fedde Jansøns wegne ladet steffne Niels Samuelsøn for 21 Sl/ette/d/ale/r 3 /march/ 6 /schilling/ Sl: Bertel Hansen paa Øckland hannem haffde schyldig werit, be/mel/te Niels møtte och Kunde iche negte schylden, mens erbød sig at were i hans minde derfor och betale schylden med penge och anden god Kiøbmandsware, thil S/anc/t Michels dag førstkommende 1653, och det effter Marchisgang, Huor med Jacob war fornøyet.

- 68a <1652> Den 5 Novemb/e/r Holtis Almindelig Høsteting paa Totland udj Fiøn schibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Foget Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och effter/schreff/ne Laugrettismend Lauritz Christensøn Totland Lensmand, Peder Aaland, Raßmus Berie, Haldor Degernes, Arne Wiche, Gregoris Hobberstad, Peder Løning, Hans Hetlesetter, Joen Staffland, Ommund Øckland, och Arne Haauig, Joen Folchisneß, Joen Steensuog, Arne Mehus, Steffen Spidsnes(?), Olle Saxeid, Olle Staffland, Olle Hobberstad, Aschil Langeland, Joenn Albuog, Endre Berøen,

Kongl/ig/ May/este/ts +Foget+ Lod udj rette føre en fange wed naffn Lauritz Clausøn, som nest forleden den 12 /Octo/b/e/r war udj rette paa Hommeluig, formedelst Tyfferj, och bleff da oplest for hannem den bekiendelße hand samme tiid giorde, Huilchen hand iche Kunde imod staa och blant andet bleff boret at d...stue(??) som war funden hoß hannem war 80 faffne(?) och Thycht som it Saugtroß, Huilchet Lensmanden och Knud Nøtteland berette vngefer at Kunde haffue werit wed 2 sletedaller, och war nu thilstede 3 Aakleder, 2 hørgeres(?) lagen, 2 groff lagen, 1 støche horgens(?) le?it? fire allen, 1 støche wende le?it? 5 allen, en sort stach er giort aff Knud Skadens sperlagen(?), En sort Trøy med 19 salknapper, 1 Røefløyels Baren huffue, 21 støche Blomit fischafft, En quiehus, 2 Søsuschind och 21 Giedschind och nogle støcher(?) Kiød som Thilforne ertegnit, Ellers befandtis megit mere at were borte aff det hand iche Kunde negte Knud Skaden haffde mist, Thilmed er hand och berøgtit for Lenge at haffue brugt ?amme werch, och er derfor Kiendt Thil Gallis och Overch, anstendis det effter hans egegn bekiendelße iche er den første eller anden gang hand haa? mens det er offte scheid Thilfornes, dog

- 68b <1652> naar ald Loulig schyld och Gield er betalt, och de got folch har faaed igien huis dem er enhuer thilkommen, det øffrige at Thilkomme den som har halß och haand off/ue/r hannem,
Paa samme thiid och sted war och thilstede Welb/yrdig/ Erick Orning, Kongl/ig/ May/este/ts Tolder Jacob Busch, Peder Saxe paa Kaarhus, och Poul Let Kongl/ig/ May/este/ts fogit off/ue/r Liuse Kloster om(!) Ombudsmand off/ue/r Rosenkrantz gods som nu følger Kongl/ig/ May/este/ts, som formeendte Boen paa hans herris wegne at komme hannem Thil, och war derfor begierendis at hans Quinde, som haffde werit med [thil] widere med hannem i hans Tyffuerj, iche lenger burde bliffue paa hans Herris stuffue, Huorfor Kongl/ig/ May/este/ts fogit forbød nogen at huse

eller heche(?) hende effter denne dag, och hun at Rømme Bergenhus Len inden 3 Soelmercher,

Poul Lett haffde Ladet steffne Gunder Melling formedelst en Skib baad hand nogenn thiid haffde opholden hoß sig, och iche wilde lade Kongl/ig/ May/este/ts fogit følge, Huorom for Retten frembkom Joen och Olle Staffland och Anders Øckland som berette at nu forgangen waar it Aar siden, haffde Gunder Mellings drenge funden en en(!) Skibbaad +paa+ Ouchlands grund och der belagt med it støche bastetoug(?), nogen stund dereffter med Afftis kom de der och fandt den nesten fuld med wand, Huorfor de formedelst den der Kunde staaet sønderslagen slette(?) den paa ladet, noget der effter Kom Lensmanden Lauritz Totland der du, och efftersom hand forfar den war funden paa Lehnens gods, befal hand dem at føre den udj Ochlandswog, som och saa scheede, siden drog Lensmanden thil fogden och gaff han det

- 69a <1652> Thilkiende, som befal hannem forschaffe den ind thil fogdegaarden, den thiid der da kom bud effter den, da haffde Gunder Melling fundet den, och førdt den hiem thil sig, och haffde enda siden hafft bud effter den igien, mens hand wilde iche lade den følge, mens sagde wel at wilde forsuare huad den schulde tilkomme, Huilchit for/schreff/ne Gunder selff wedstod och bekiende,

for/schreff/ne Poul Lett haffde med en slodtzsteffning ladet udj Rette Citere Samuel Hørhuglen formedelst hand forleden Aar iche haffde [haffde] betaldt hans Landschyld, och thredie Aars thage, be/mel/te Samuel møtte och kunde iche negte for saa ledes at were, mens sagde sig at haffue frembbøden den forgangen høst, hand werit wed hans dør och thaldt med hans Pige mens Poul war iche hiemme, Huorfor hand iche wilde [Annamme den] gaa ind med den, siden war hand der igien udj nest forgangene Herre dags och frembød den, thil Poul selff, huortil Poul suarede at effterdj hand iche haffde den thilfulde da wilde hand iche Annamme den, ellers haffde och werit der siden, och nu forgangen sommer leff/ue/rit Sour(?) thil Poul sin Tienner udj hans frauereße, och thil med haffde hand och faaed enn Quie hoß hannem for 3 R/ix/d/ale/r 1 ort, Bleff thil kiendt at were udj hans hoßbonds minde och stille hannem tilfreds inden Juel, eller Lide derfor effter lougen L: B: 1 Capit/el/ widere formelding,

Fremb kom for Retten Erlig och Welagt Karl Jens Matzsøn Barnfød i Odense i Fyen, och fremblagde thuende fuldmagter, den Ene aff hans Stiffader Niels Hansøn vdgiffuen, Daterit først Odense den 10 July 1652 och siden

- 69b <1652> fuldkommen stadfest paa Odense Byting den 12 dito, den anden it Tingwinde aff Dalumb Bircheting vdsted den 16 dito Huor udj hans farbroder Anders Jensøn Raffneberg giff/ue/r hannem affkald for den arff effter Sl: Hans Jensøn Faaborg forig Ombudsmand off/ue/r [All] Halsnøs Kloster, och efftersom hann/em/ udj begge Breffue giffuis fuldmagt be/mel/te Sl: Mands effterleffuersche Mette Pouls dater at quitere, frembkom hand for Retten thillige med den dannequinde hindis fuldmegtig E/rlig/ och W/elagt/ Christen Jacobsøn, thog hannem udj haand och sagde sig aff hende at were betaldt for ald den arff dennem effter be/mel/te Sl: mand kunde thilfalde, Huorfor hand wilde haffue hende fuldkommen och wrøggelig affkald giffuen,

Lauritz Kanne Lønning haffde ladet steffne Johanes Lundemandswerch formedelst hand nu forgangen Sommer udj slaatedune(?) haffde slagenn hannem it hol udj hoffdit

med en Liusestage, och fremkom derom och proffuit for Reten med fuld bogered, [at] Halduor Nielßen, paa Leeruig, at hand haffde werit hoß och hørde paa allehaande snach dem kom imellem, Huor off/ue/r Lauritz slog effter Johanes med haanden, saa fich Johanes hannem i haarit, och slog hannem nogle slag, siden gich hand vd, kom saa ind igien och saate sig nogit lengere nede wed bordit, och effter Nogle ord dem imell/em/ faldt thog hand en Liusestage och Kast thil

- 70a <1652> Hannem med och slog hannem it hol udj hoffuedit, det samme Proffuit Raßmus Gundersøn, Thiennendis Mette Sl: Hans Jensens. Wed fuld bogered, Huilchit be/mel/te Johanes iche kunde negte Joe at haffue giort, mens sagde sig at haffue nogen thiltale thil hannem igien, Huorfor hand haffuer hannem thil at thale, och for hans forbeelße giffue Kongen Tho march sølff effter M: B: 22 Capit/el/.

Welb/yrdig/ Berendt Orning haffde med Skriffthlig steffning Ladet steffne Vincents Dalle, G/ammel/ Lauritz Totland och Arne Lundemandswerch, formedelst deris sandhed at proffue, om it støche skou och March Zacharias Neß thilholder sig som schulde were Kommen fra Valuaten, och thil samme proff at paahøre, war warsell giff/ue/n Velforstandig mand Valcherd Broderß/øn/ Ombudsmand off/ue/r Halsenø Kloster, som be/mel/te Neß thilhører, och for/schreff/ne Zacharias Neß, mens efftersom der for Retten bleff angiffuen thilforne at haffue werit Sex mand paa Aasteden, och tagenn det støche fra Waluaten, Huilchit Welb/yrdig/ gode mands fuldmegtiger Raßmus Rasmusen och Lauritz Waluatn, med mer thilstede werende iche kunde negte, Huorfor wj iche thorde vnderstaa os nogit derudj at giøre mend det sex mands werch staa wed magt mens om de haff/ue/r der nogit paa at betale, da at steffne sagen for Laugmanden,

Sl: H/e/r Raßmus Michelsøn i Suldall hans effterleffuersche haffde med Slotzsteffning ladet udj rette steffne, Bendix Ryning(?) och hans hustru Anne Anders dater, for 32 R/ix/d/ale/r Sl: Hans Jørgen be/mel/te Bendix Michelsøns formand hoß hannem

- 70b <1652> Laandt haffde, effter en fuldkommen haandskriffts formelding, Hertil at suare be/mel/te Bendix møtte och kunde iche negte for at den sl: mand samme bekommit haff/ue/r, huorom hand fremblagde en antegnillße paa nogit Allhonde(?) sl: her Raßmus hoß hannem bekommit haffde, dog ingen beuis derhoß, derfor saadant at were leffuit, megit mindre paa samme schyld at were betaldt. Thj Kunde wi Ey anderledes Kiende end Bendix Michelsøn och hans Hustru io samme 32 R/ix/d/ale/r bør betale, och det inden halff maanitzdag eller liide wordering i hans +boe+, och dersom hand siden haff/ue/r be/mel/te Sl: H/e/r Raßmus Arffuinger nogit thil at thale, da dem derfor for deris thilbørlige dommer wed loug och Ret at søge,

Fogden Iffuer Knudsøn thilspurde Almuen for Reten om det war nogen Kunde mindes at dette bleff wforwardendis indført, och iche widre wed giort,

Peder Hansøn Slotzschriff/ue/r paa Bergenhus lod wed Morten Matzsøn udj rette fordre, Gabriel udj Sørhuglen for 8 R/ix/d/ale/r Sagefald mens hand war fogit, Hand møtte och Kunde iche negte schylden, mens berette at haffue betaldt 1 ½ lest Kalch derpaa, Loffuede inden Juel at drage thil hannem och giøre Rigtighed med hannem,

- 71a <1652> Den 9 Novembr/is/ holtis Almindeligh Høsteting paa Sørfunden udj Wogs schibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Fogit Erlig och Welforstandig mand

Iff/ue/r Knudsøn, hans Tiennere fuldmegtig/er/ Morten Madtzsøn och Niels Mortensøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och effter/schreff/ne Lougrettismend, Claus Christensøn Becheruig Lensmand, Johanes Skaar, Mogens Huchenes, Lauritz Tofftland, Albert Melling, Olle Finndes(?), Niels i Wiig, Hanns Walhammer, Niels Steneuig, Mons Hilde, Lauritz Engeuig, Niels ib/ide/m, Niels Rabben,

Albert och Raßmus Melling haffde Ladet steffne Traalands besidere, formedelst en Øe Staaløe kaldet, som Mellings besiidere formeendte dem at thilkomme, som be/mel/te Traalandsmend med deris willie haffde brugt, och wilde derom ført Proff och widnisbiurd, mens efftersom Jordeigerne ich war steffnidt Kunde wj iche giøre der noget wed,

Lauritz Hoffstad haffde Ladet steffne Knud Tißeluold formedelst en hest som hand nest forleden vaarting paa Leuog war beschylt for at schulde haffue merchet sig ich thilhørig, thil huilchen thiid Knud [be/mel/te] beraabte sig paa Hans Røland och hans søn Samson deris proff, Huorom da nu først for Rete, effter Loulig steffnemaal frembkom for/schreff/ne Hans Rølland och Prouit med fuld bogerord, at for vngefær en 5 Aar siden war hand med hans søn beden aff Knud Tißeluold at were med hannem i marchen och thage fat paa tho foller [och] hannem thilhørde som, som

- 71b <1652> de och giörde udj Stochen march, och gick der sammetiid en Sortbrun fole, som Lauritz Hoffstad Kiende sig wed och merchet, mens som hand det wilde giøre, bad Knud hannem see thil huad hand giörde, der war och en fole Borte for hannem hand Kunde saa snart merche for hannem som en anden, Huilchit Lauritz iche wilde Achte mens merchet des ligeuel, och det formedelst it Øskel(?) hand haffde paa den enne bagfod, huilchit hand sammetiid saa, som it stort Eble off/ue/r for det ene Knæ, mens mindes iche rettelig enten det war paa det høyre eller wenstre Laaer, Hans søn be/mel/te Samson som war Loulig steffnedt møtte iche, Huorfor hand bleff kiendt til Steffnefald, Dog kunde Lauritz iche nechte huis Proffuit Jo saaledes at were thilgaaed, Sammeledes frembkom Jacob Persøn paa Sunde, som wandt at for vngefær en 4 Aar siden kom hand herud och sigte(?) effter hand Øger, da sagde Knud thil hann/em/ at Lauritz Hoffstad haffde merchet en fole, mens det war iche hans eller aff hans Øger, mens sagde saaledes hand er aff dine Øger, enten aff det du gaffst(?) Lauritz Monsøn eller aff den andre, Huilche Ord for/schreff/ne Knud herfor Reten selff friuilligen bekiende at haffue sagt thil Jacob, och nechte endnu iche det samme, mens sagde den war aff desamme Øeg, thj ingen war som kiende dem bedre end hand, sam/m/e

- 72a <1652> Lauritz Mogensøn war och steffnedt mens møtte iche, huorfor sagen bleff opsat indtil forderligst de bliffuer alle steffnedt, och hesten kommer thilstede med, at da kand bliffue thilneffnit saa mange Vuillige(?) mend behoff giøris at dømme, Anstendis her nu iche war Tolff Vuilge mend,

Bleff Lest och for Kyndt It Kiøbebreff, aff Johanes Knudsøn paa Backe, Peder Nielsøn paa Haauig, Anders Eye och Lauritz Strønne vdgiffuen, paa 13 ½ /march/ Smør och 18 /schilling/ Penge Aarlig Landschylt i Windenes, Daterit Windenes den 1 /Octo/br/is/ 1651.

Noch Bleff Lest It gaffuebreff aff Hans Erichsøn paa Sandtor thil hans Hustru Anne Torbiørns dater haffde vdgiffuen paa Tiende och fierdingsgaff/u/e effter hans dødelig

Affgang, vnder hans egen [haand] Zignette, och thil widnisbiurd aff Sognepresten Hederlig och wellert mand Her Anphin Johansøn och Klocheren Jens Ibsøn vnderschreffuen, och aff Johans Skaar beseglet,

Suend Olsøn Borger udj Bergen war steffnedt formedelst nogen thiltale fogden haffde thil hannem effter woris gunstige Velb/yrdig/ Her Slotzherris befaling, paa en Quinde wed naffn Lisbett Jensdaters wegne, Anlangendis noget Gods Wlaffuit schulde haffue hende fratagen, Huortil at suare for/schreff/ne Suend møtte udi rette, och fremlagde it Beseglit Tingswinde, vdsted paa Windenes nestforleden Høsteting den 1 /Octo/br/is/ 1651, formeldende at de da for Reten thog hinanden i hond at were wenner och welforligt, saa hun intit andit widste endten meed han/nem/ eller hans hustru med(?) al.???..ch got,

72b <1652> Den 17 Novembr/is/ paa Audesteen, waar effter Loulig anfordring, Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Johans Norhuglen, Haldor Deggenes, Omund Øckland, Olle Norhuglen, Aschell Langeland och Baard Bielland Laugrettismend i Fiøn schibred, for Retten war schicket, Erlig och Welbiurdig mand Berendt Orning til Watnø hans fuldmegtig Peder Nielsøn, som først fremblagde hans schriffblig fuldmacht aff Velb/iurdig/ gode mand thil hannem vdgiffuen Dat/erit/ Orningsgaard den 2 /Septem/br/is/ 1652 som for Reten bleff lest och paaschreffuen, Iligemaade fremblagde woris Gunstige H/er/ Slotzherres fuldmegtig Welb/iurdig/ Iff/ue/r Dues befaling thil hannem paa welb/iurdig/ gode mand i saa maade indtil anderledis thilsiges at betiene, och fremblagde derhoß en schriffblig steffning aff Bergenus vdsted den Augustj(!) nest forleden, huormed hand haffde ladit wdj Rette steffne Jeronimus Audesteen, formedelst i Kiøbebreff hand thil Sl: Erich Otteson vdgiffuen haff/ue/r, Dat/erit/ Watnø den 4 /Octo/bris Anno 1639 huor udj hand selger hannem och hans Arffuinger hans part udj be/mel/te Audesten som Aarligen schylder 66 /march/ Smør och ware thil 33 /march/ Smør, och löff/ue/r der udj for sig och sine arffuinger om det hannem wed nogen Rettergang formedelst hans wen.....??....brøst schyld

73a <1652> Kunde werde(?) affwunden inden 6 vgers dag nest effter det warder(?) hannem thil kiende giff/ue/n at wedderlegge dennem med lige saa got och welbeyleyigt gods, och alle holde dem schades løß i alle maader, och efftersom hans Børn nu wed deres fuldmegtig Peder Heye(?), haff/ue/r wed dom frawunden denn samme gods, for mehner de hand bør at wedderlegge hannem med lige saa got gods effter breffuits formelding med widere des indhold som for Retten bleff lest och paaschreffuen, och derhoß en beschichelße thil for/schreff/ne Jeronimus Audesten aff welb/iurdig/ Berendt Orning om samme gods, Dat/erit/ Orningsgaard den 8 /Octo/br/is/ Anno 1651 som Iligemaade for Rete bleff lest och paaschreffuen, med derhoß dennem Alterit 27 Apr/ilis/ nestforleden, och derhoß hans schriffblig indleg huoreffter hand war dom begierendis, Huortil at suare be/mel/te Jeronus møtte udj rette, och sagde iche nogen thiid at haffue thaldt paa nogen Kiøb, mens de Kunde thale Peder Heije(?) thil, som der haffde paataldt med meget mere deris foregiffuende, Da Effter thiltale giensuar och denne Sags Leilighed, och efftersom Lougen O/dels/ B/alcken/ 7 Cap/itel/ formelder at om nogen winder Odel fra andre, da schal hand igien fra sig andtvorde samme Jord hand aff han/nem/ bekommit haff/ue/r, och haffue sine penge igien effter sex mends sigelße, thil med

- 73b <1652> Kiøbs B/alcken/ 10 det Kiøbe [er] bliff/ue/r magtisløs saa som mand kiøbte aff dem de iche Kunde hiemle, och den som Kiøbte bør sit werd igien, huor udj iche neffnis nogit Jeffn got gods igien, och det gods Jeronimus har sold aldrig er loug bøden, Ey heller formelder det anderledis enn alle andre Kiøbe breffue, och derom frembleggis enn dem som thilforne er dømbt i samme sag, da Kunde wj iche anderledis kiende en de io bør dennem effter samme dom at rette ald den stund den staaer wed sin fuldmagt aff offuer de mer(?) ?? Casserit, thj den dom kunde wj iche imod sige,

Den 19 Novembr/is/ Ware Wj effter/schreff/ne Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Tomas Hoffdeneß, Niels Gielland, Olle Epland, Raßmus Drange, Mons Bruntued och Hans Sæd Laugrettismend i Oppedals schibred, effter Loulig thil neffnelße forsamlede paa Fereuog Reten at betienne Nerwerendis Ingebrigt Johanß/en/ Hommeluig Lensmand och Anders Stølle Laugrettismand, Huor da for os udj rette frembkom, Med schriffblig fuldmagt paa Welb/iurdig/ Berendt Ornings wegne, hans fuldmegtig Peder Nielson och vdrett lagde en schriffblig steffning huor med hand haffde ladet Citere Lauritz Jacobsøn paa Fereuog formedelst hand for nogle Aar siden haffuer

- 74a <1652> Soldt hans Sl: fader Affgangen Welb/iurdig/ Erick Otteson 1 ½ løb Smør och 1 ½ hud i be/mel/te Fereuog, huilchit hans Børn nu wed dom igien war thilkiendt, [och] da effterdj udj hans vdgiffne Kiøbebreff formeldis at om samme gods formedelst hans eller hans Hustru eller Arffuingers wanhiemel schyld kunde bliff/u/e Welb/iurdig/e gode mand aff wunden, eller derfor i omkostning bragt, da bepligter hand sig och sine Arffuinger inden Sex Vgers dag nest effter det dem thilkiende giffuis, at forschaffe dennem lige saa got gods och welbeyleyigt som det er, och eller hede(?) dennem shadesløß med widre deß indhold, Huor om och udj Rette legges en beschichelße aff Welb/iurdig/e Berendt Orning thil dennem paa det sam/m/e, saa och fremblegges dommen det er hans Børn thildømbt med, derfor setter for/schreff/ne Peder Nielß/øn/ paa hans Gunstig hoßbonds wegne i Rette, om hand samme hand vdgiff/n/e Kiøbe breff iche bør at effterkomme och war dom begierendis, Hertil at suare møtte udj rette for/schreff/ne Lauritz Jacobsøn Fereuog, och sagde ingen kiøb at haffue ryggit, och ey heller paa taldt, huorfor hand intit formeente widre at suare dertil, mens de kunde thale thil denn som solde det, Effter Steffning at suare møtte och udj rette [fo] Sæbiørn Fereuog paa hans egen och hans Broders wegne, och formeendte om nogen Kiøb schulde were scheid burde det were giort Loulig wed Loubydelse och Breffuis forkyndelse thil

- 74b <1652> Tinge, huilchit iche waar scheid, dog schulde hand giffue de Welb/iurdig/e folch saadanne Penge som hans fader for Godsit Annammit haffuer, Iligemaade sagde Lauritz intit gods, aff de Welb/iurdige/ folch at haffue bekommit, mens saadant som hand haffde faaed for hans gods [wilde hand] schulde de faa igien, med megit mere deris foregiffuende, Da efftersom O/dels/ B/alcken/ 7 Cap/itel/ formelder, winder nog/en/ Odels Jord fra [nogen] anden, da schal hand igien fra sig andworde dem samme jord hand aff hans bekommit haffuer, d/i/to och den som mister sine Penge igien effter [Lougen] Sex Mends sigelße, huilchit och wtløfftiger udj det 4 och 5 Cap/itel/ formeldis, her och for oß udj Rette leggis en Casserit dom, huorudj Lauritz Fereuogs Børn Godsit imod saa mange Pengis erleggelße som derpaa er vdgiffuen igien bør atfølge dem wj iche kand imod sige, Anseendis udj for/schreff/ne Cap/i/t/el/ ind/et/steds formeldis dem

som mister at schal haffue gods, mens hans Penge, igien, det och ey heller aff nogenn anden, med Rette Odelsmand effter Lougen er indløst, Thj er herom saaledis for Retten aff sagt at de bør at Rette den/ne/m effter den førige dom, ald den stund den som Wtuiffelachtig formodis, aff offuen dommer staar er Casserit,

- 75a <1652> Den 20 Novembr/is/ Paa Amland i Oppedals schibred, ware Wj effter/schreff/ne Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r off/ue/r Sundhor Len, Tosten Reisem, Peder Opdall, Johans Høffuischeland, Olle Epland, Hans Sæd och Lauritz Neß Laugrettismand dersammesteds, effter Loulig thilneffnelße Retten at betienne, Nerwerendis Bunde Lensmanden Fornumstig mand Ingebrigt Johansøn, Huor dafor oß udj rette frembkom, Joen Ericksøn Branduig och Peder Ericksøn paa Aaland, Paa deris egen och deris Sødschind och med arffuingers Vegne, som fremblagde en schrifftlig steffning aff Bergenhus vdsted, den 20 Aug/ustj/ nest forleden 1652 som fandtis paa thegnit at were forkyndt bode paa Orningsgaard och Watnøe, mens formeldtis iche udi ar den war forkyndt for Welb/iurdig/ Erick Orning, ey heller haffde Nogen lest den for Welb/iurdig/ Axell Mouat uden Joen Ericksøn selff och Sæbiørn Hysingstad, Huorfor Peder Nielsøn som paa de Welb/iurdig/e folches wegne udj rette, iche wilde suare i Rette mens formeendte for denne Steffnemaal frj at were, Effter huichen(!) Leilighed wj ey heller Torde vnderstaa oß nogit herudj at dømme førend igien Loulig Steffnis,
- 75b <1652> Den 22 Novembr/is/ paa Nedre Gierestad, waare Wj Effter/schreff/ne Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r off/ue/r Sundhor Len, Johans Teigland, Raßmus Grinneland, Lauritz Kaleland, Tosten Hegland, Gregors Landroch, Niels Opdall Laugrettismend i Oppedals schibred, effter Loulig Thilneffnelße forsamlede paa Nere Gierestad, Retten at betiene, Anlangendis en Sag och Tuist imellem Erlig och Welb/iurdig/ mand Axell Mouatt thil Hoffland paa den ene, och Wenniche Simensdater udj Bergen paa den anden side, som thil nest forleden den 20 /Octo/br/is/ war her udj rette steffnit, och formedelst ieg udj Tingreisen war forhindret, wed min fuldmegtig Morten Matzsøn thil i dag Sagen optagen, och er nu først forkyndt Steffningen med des widløftig indhold, med andre mere Documenter, om den sags beschaffenhed, Iligemaade bleff effter Steffning thilspurt Gaardens besiidere, huem de haffde betalt Landschyld thil for den part hende thilkommer i Gaarden, Huor til de suare de thil Welb/iurdig/ Axell Mouat haffde de betaldt Landschyld och Rettighed aff Ald Gaarden, Huortil at suare paa Welbe/mel/te gode mand Axell Mouats wegne, møtte udj Rette Simen Willomsøn i Woge, som och udj for/schreff/ne Winiche Simensdaters fuldmegtig Hans Mattiesøn procurator udj Bergen hans Neruelße(!) fremlagde nogle Documenter, och spurdes
- 76a <1652> endaa Gierrestads besiidere om de haffde nogen schrifftlig beuis fra Welb/iurdig/ Axell Mouat, paa de haffde betaldt ald Landschyld thil hannem, huor thil suarede intit skriffelig at haffue, mens eller war det noch huer mand witterligt, Welb/iurdig/e gode mands fuldmegtig Kunde ey heller nechte at det io war beuist det de haffde betaldt thil hannem med megit mere parterne imellem løb, Da effter thiltale Giensuar och denne Sags Leilighed, och efftersom Wenniche Simens dater, wed hendis fuldmegtig iblandt andre Documenter haff/ue/r ladet udj rette legge en Velbeseglit Laugmandsdom, Daterit den 13 Apr/ilis/ A/nn/o 1637 Huor udj hand thil kiender hende en Søsterpart i den Gaard Gierestad, som effter den Confirmerede SorenSchriff/ue/r och Sex mends dom, schal were en Thiidende part, wanseet hun

med it beschichelße widne formehner det [ichon at] were en siettepart, huilchit wi iche kand er achte at sueche samme dom, Huorimod Welb/iurdig/ Axel Mouat frembligger it Pandtebreff Dat/erit/ den 10 Nov/embris/ 1644 formeldende paa 200 R/ix/d/ale/r Gabriel Pollsen er Welb/iurdig/ Axell Mouat schyldig bleffuen, huorfor hand haff/ue/r thil brugelig satt hannem hans paa Boende Gaard Gierestad som Aarlig schylder 2 Løber Smør och 2 huder, Huoreffter hand Welb/iurdighed/ och haff/ue/r thilfalden sig Gaarden, [sa] da effterdj Lougen formelder K/iøbe/ B/alcken/ 13 Cap/itel/ der er forgieffuis kiøbt, at kiøbe det den iche thilhørde det sold/it/, vden de scheede med hans wille det solde, Item 18 Cap/itel/ [der] och 19 derom, hand

76b <1652> hand Maa Kreffue sit aff huilchen hand wil, och det war Gabriell Pollsøn noch som witterligt den thiid hand [solde] pandtsatte Welb/iurdig/ Axell Mouat gaarden at hun Aatte en Søsterpart derudj, Thj Kunde wj iche Anderledis herudj wiidre at Kiende end hende io hereffter effter Laugmandens dom formelding samme Søsterlods paaløbende Landschyld bør følge, och Welb/iurdig/ Axel Mouat thil hende at betale huis Landschyld hand siden den thiid hand det udj pandt bekommit haff/ue/r, imod, huis hand derfor dißmidlertiid haff/ue/r vdlagt aff den part i Roßtienniste och Odelß schatt, Mens Anlangendis den vdstening hun i hendes steffning begierer, imod L/ands Leje/ B/alcken/ 1 Cap/itel/ som vtrøchelich formeler at beste mand Bygger, Kan wj ey heller imod Lougen Giøre, mens hans Welb/iurdighed/ ald den stund hand følger godsit och at følge Bøgsell,

Leilendingerne angaaende hun thiltaler for Julemarch(?) med Resterende Landschyld och med Rettighed, som ichon en Kort thiid haff/ue/r boed paa Gaarden och widst aff det hende noget der udj thilkom, [mens] huorfor de Aarlig haff/ue/r betaldt Welb/iurdig/ Axel Mouat, for hendis thiltalle bør frj at were,

77a <1652> Den 24 Novembr/is/ paa Berie udj Strandebarm ware Wj effter/schreff/ne Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r, Lauritz Hiortaas Lensmand, Anders Waage, Siff/ue/r Netteland, Samson Skielnes, Herloff ib/ide/m, Olle Riise, Knud Mundem, Joen ib/ide/m, Roel Omme, Hagtor ib/ide/m, Olle Giere och Knud Nerhus, Laugrettismend vdj Strandebarm schibred, forsamlede paa Berie i be/mel/te skibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts E/rlig/ och W/elacht/ Iff/ue/r Knudsøn hans Tien/n/er Morten Matzsøn, och Ingebrigt Johansøn Hom/m/eluig Lensmand i Oppedals schibred, Anlangendis en Sag om [som] Sl: Tormo Berie, som nu nest forleden Sommer, udj Jacob och Gunder ib/ide/m deris følge bortkom, Huor \om/ war steffent Thil nest forleden høsteting, som holtis paa Hørtaas den 15 Octobr/is/ nest forschinet, och sagen da for sine Aarsager thil i dag herpaasteden at møde bleff optagen, Huorda be/mel/te Iff/ue/r Knudsøns Tienner efftersom hans hoßbond war i Loulig forfald och iche kunde møde, begieret sagen maatte beberoe(!) thil den 4 /Decem/br/is/ førstkommende paa Elsagger, huilchet de och som udj sagen war begieret, och erbød sig der at møde,

Dereffter frembkom for Reten Hans Berresonn, som haffde steffnedt hans werbroder Ingemund Knudß/øn/ formeedelst hand wilde indtrente sig paa den Gaard Bersen som hand haffde wnnidt hans Grande Olle fra, Huorom de saaledes bleff forligt, och enn for Retten foraffscheediget, at aff

77b <1652> den part Olle haffde opsagt, som war 1 løb Smør och ½ hud, schulde Hans haffue den ½ løb och ½ hud aff, och Ingemund den ½ løb Smør, dog med den Condition at dersom hand bliff/ue/r saa forarmt och iche kand betale Kongen sin schatt, da schal hand ????? hans bøxell effter dannemends sigelße erleggilße, Quitere

Gaarden igien, och derþom de paa enten sider lader sig befinde med Vforlilgelße mod hinanden schal de lide derfor, Ingemund om hand giff/ue/r Aarsag dertil hans Jordepart, och om hand(!) giff/ue/r Aarsag saa stor part i hans Gaard som [han] Ingemund haff/ue/r, och derforuden, foruden Kongs sigten(?) 1 tønne(?) Meel thil de fattige,

Den 4 /Decem/bris holtis Almindelig feringsting paa Elsagger, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Foget Erlig och W/elacht/ Iff/ue/r Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r och effter/schreff/ne Laugrettismend, och bleff da først fortagen en Sag med Jacob och Gunder Berie, och thilforne haffuer werit prociberit, nerwerendis Lauritz Hiortaas Lensmand, Anders Vaage, Siff/ue/r Netteland, Samson Skielneß, Heloff Skielneß, Olle Riise, Knud Mundem, Jon ib/ide/m, Roel Omme, Hagtor ib/ide/m, Anders Haffneraas och Joen Aaruig, Huor da først for Reten bleff frembført, Jacob och Gunder Berie, for den sag

78a <1652> som nogle gange thilforne haff/ue/r werit prosiderit Anlangendis Sl: Tormoe Knudsøn, som nest forleden sommmer udj deris følge bortkom, huorom wiidre thil høstetinget,

Da effter wtløfftig angiffuende och denne sags Leilighed, och efftersom de iche war vden thuende mend hos da drabit scheid sched(?), som iche kunde Proffue med hinanden, hor de billigen, effter M/andhelge/ B/alcken/ 10 Cap/itel/ huem(?) Lougwerge sig selff 12. och det inden 10 Vgers dag effter L/ands Leje/ B/alcken/ 26 Cap/itel/ och dißmidler(?) thiid sagen(?) off?????es om de dem anderledis wil benaade, och enten steffne(?) Boegen eller were boeg,

Dereffter Kom thilbords, effter/schreff/ne Lensmend,

Claus Christensøn Becheruig aff Wogs schib/red/

Hans Giøn aff Stranduig schib/red/

Ingebrigt Johansøn Hom/m/eluig aff Oppdals scib/red/

Lauritz Johansøn Wallen aff Skaaneuig schib/red/

Lauritz Hiortaas aff Strandebarm schib/red/

Alffwold Birchenes aff Etne schib/red/

Tøris Lunde aff Fieldberg schibred

Niels Hougland aff Fiere schib/red/

Lauritz Totland aff Fiøn schib/red/

Johans Røßland paa Jacob Sundt aff Quindherit hans wegne,

Michel Moberg och Niels Halgiem paa Olle Hougland aff Ous schibred hans wegne, huer(?) med(?) sex(?) mend(?), Huorda først bleff lest en Congelig Missive, thil woris Gunstige H/er/ Sllotzherre(!), med derhoß en schrifftlig ober(?) befaling, om H/er/ Corfitz Vlfelds Nedweriigelße(?) aff Danmarch, dernest om ...??is Hans Hanß/øn/ Laugmands bestalling(?), ...???... ..??. bleff lest och paa schreffuen,

78b <1653> Den 13 Januarj paa Bergen Raadstue, war Carsten Dürhus Sorenschriffuer i Sundhor Len, Olle Hegland, Fabians Kuff/ue/n, Paul Lyße, Anders Øckland, Raßmus Drange, Olle Epland, Lauritz Kattelund, Ørien Giøuog, Anders Huchefer, Laugrettismend i Oppedals och Ous schibred, Anlangendis en Sag, med Olle Møchlestue [och] som forgangen war, de da waabenting holtis paa Søreid ihielslog Olle Sæbiørnsøn paa Leite, Nerwerendis woris Kiere H/er/ Laugmand, Erlig och W/eluise/ M/and/ Hans Hansøn, Jens Matß/øn/ Fogit, och Jørgen Pos Sorenschriffuer i Sundfior, huor da for oß udj rette kom, E/rlig/ och W/elacht/ mand Iff/ue/r Knudsøn, Ko/nglig/ Ma/yestets/ fogit hans Tienner Niels Mortenßøn, som fremblagde huis Proff

i samme sag war forhuerffuit paa Søreid, i Laugmandens fuldmegtiges Nerwerelße den 21 Aug/ustj/ nestforleden, och begierte der effter dom, Huor paa [den] be/mel/te Olle Knudßøns wegne møtte Niels Torbensøn paa Gielland, som fremblagde hans forhuerffuede Kongsdag, mens [det] Olle møtte iche, hans sagde hans kone haffde leffuerit hannem samme Breffue och widste iche huor hand war, huor wed be/mel/te Niels Mortensøn, paa hans Kongl/ig/ Ma/yestet/ och hans Hoßbonds wegne iche wilde were fornøyet, mens formeendte, effterdj hand iche war møtt selff i Rette, saa gaff [??ffst] Rosig(?) til at hand fr??it saa

- 79a <1653> at hand derfor burde liide paa hans liff och war dom begierendes, Da effter foranførte Leilighed, och de thilforne forhuerffuede och herindførte Proff och Widnisbiurds formelding deß flittige offuerweyelse, Huoraff iche udj nogen maade Kand erfares, At Olle Knudsøn nog/en/ nødwerge paa med Olle Sæbiørnsøn har gjort som hand ihiel slog, at hand deroffuer Kunde beholde Loffuis och Kiendis thil bod, mens med effter de første gang er adschildt, ater opstanden och søgt hannem med en Bøse, slagen hannem dermed offuer hans Hoffuit Thil døde, Thj er nu herom saaledes aff med woris Her Laugmands Raadføring udj hans Weluisheds Nerwerelße aff oß for Retten affsagt, at hand bør fare fredløß Anstendis hand iche effter hans Kongsdags formelding selff er udj rette møtt, dødende och draben werd huor hand findis, och bøde Liff for Liff, miste hans hals och hans Boeslod, effter ald Loulig schyld och Gield er betalt, were forbrut vnder hans Kongl/ige/ May/este/t effter M/andhelge/ Balcken 11 Capit/el/.

Den 9 Februarj paa Heluig i Quindherit schibred War effter/schreff/ne Retten at betienne Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r, Jacob Sunde Lensmand, Johanis Roßeland, Gotschalch Tued, Giør Møchlebost, <Hans ib/ide/m>, Torgier Røruig och Joen Mußeland Laugrettismend, Huor da for oß udj rette frembkom Erlig och Wellacht mand Anders Axelsøn, som haffde ladet udj Rette steffne Ellen Lauritz dater paa be/mel/te Heluig boende paa hans Gods, som hand haffde

- 79b <1653> ladet thilsiige for Juel selff at threngte thil sin Gaard och ladet hende thil i dag steffne, at dem kunde derom gaaes imellem huis dannemend Kunde kiende Ret at were, och berette at hand haffde [ladet] mindet hendis Grande aff Gaarden som brugte 1 ½ løb Smør och 1 ½ hud, Huormed hand iche kunde lade sig nøye, mens som en Vng mand endelig behøffuede den part hun brugte de 1 ½ løb 1 ½ hud thil, och war derfor dom begierende, Anseende hun och hendis Sl: mand haffde brugt den saa lenge som hen wed en 40 Aar siden hand leyede den, och hun haffde boed med hannem i 33 Aar, och war thilfreds huad dannemend dem imellem gjorde, Hertil at suare møtte be/mel/te Ellen i rette och kunde iche nechte io at haffue werit adwarit for Jul, [och s] at hand war husuild, och steffnedt siden thil i dag at møde hannem udj rette, och war begierendis hun maatte side med fred, dette Aar, huilchit hand iche wilde nøyes med, mens begierede Endelig dom, dog begierede hand iche at sette hende vd paa en Borhaug mens hun maatte wel niude nogit dette Aar, inddog hand haffde adwarit hende for Juel, och bøed hende derhoß thil, wilde affstaa den ene løb for hannem i Aar, saa schulde hun niude de thoe løb enda udj thoe Aar, at hun kunde were sig om anden Raad Huorom de da omsiir effter lang Raadføring bleff saaledes med hinanden forligt, at hun schulde strax affstaa [det] den ene løb for hannem, som er den thredie part i det hun bruger, huilchen hand med dannemend schulde lade vdbytte, saa schulde hun beholde de tho løber med det lillie Kalffuetrær imellem Heluig och Thued udj thoe Aar, och dersom hun

80a <1653> da iche med gode kand forenis med hannem om lenger der at bliff/u/e, saa schal hun uden widere Rettergang giøre Gaarden Rødelig for hannem, och saa schal hun naar hun drager derfra haffue frij loff at thage den lillie Røgstue med sig som hun thilholder udj, huilchen hun och hendis mand haffuer bygt paa øde thofft, och derpaa Rachte de hinanden henderne her for Rette,

Den 11 Februarj holtis feringsting paa Bielland udj Quindherit schibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts foget, Erlig och welacht mand Iff/ue/r Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r, Lauritz Hiortaas Lensmand, Anders Waage, Siff/ue/r Netteland, Olle Riise, Samson Skielneß, Herloff ib/ide/m, Knud Mundem, Joen Mundem, Roel Omme, Hagtor ib/ide/m, Olle Giere, Joen Aaruig, Laurettismend i Strandebarm schibred, huor da for oß udj Rette frembkom, Jacob Baardsøn och Gunder Gullickß/øn/ Berie, som nest forleden den 4 Decembr/is/ paa Elsagger ware thil [neffuendt] dømbt at giøre deris Loug huer selff 12. for Sl. Tormo Knudsøn som kom bort i deris selschab imellem Tordsneß och be/mel/te Berie och schulde nu giøre deris døll, mens efftersom der war iche fyldeste mend thil at suare med dennem bleff den dog forlagt, thil den 19 Februarj først kom/m/ende.

Den 19 Februarj er effter forbe/mel/te Opsettelse, Wj effter/schreff/ne Carsten Dürhus Sorenschriffuer, Lauritz Hiortaas Lensmand, Anders Waage, Olle Riise, Samson Skielneß, Herloff ib/ide/m, Knud Mundem, Joen ib/ide/m, Roel Omme, Hagtor ib/ide/m, Olle Giere, Joen Aaruig och Knud Øye, Laugrettismend i Strandebarm schibred, forsamblede paa be/mel/te Berie, Nerwerendis Erlig och Welforeschune(?)

80b <1653> Lauritz Johansøn Tordsneß, Huor da ater for oß udj rette møtte Jacob och Gunder Berie, om forbe/mel/te Sag, om sl: Tormo Knudsøns bortbliffuelße och frembkom da først Jacob Baardsøn Berie, och [Proffuit] sor effter for staaffuede æed, at were wschuldig, och vden Aarsag i sl: Tormo Knudsøns død, och det saa sandt hielpe hannem Gud och hans hellige Euangelium, dog effter Aluorlig formahning och ædens opleßning, effter hannem kom først fremb Joen Engedall, och sandet hans æed effter laugen, effter hannem Greb Fuße, Lauritz Riise, Peder Tordall, Hans Berresem, Olle Breum, Niels Breum, Joen Samsonß/øn/ Houge, Daudid Lommedall, Lauritz Nerus och Brynild Houge, som alle med fuld bogeræed och oprechte fingere, weedt(?) iche Rettere at wiide, end det Jo sandt at were hans sorit haffde, Dernest frembkom Gunder Gullicksøn paa Berie, som Iligemaade med fuld bogeræed effter Loug/en/ sor at were Vschuldig och ingen Aarsag i sl: Tormo Knudsøns død, och det saa sandt hielpe hannem Gud och hans hellige Ewangelium, Thil hans Eeds stadfestning, frembkom, Arne Brue, Torcheld Tuingmaas(?), Tobias Mehus, Joen Halduorß/øn/ Bache, Peder Krogen, Øerie Nerwoge, Johans Hougland, Ingus Grøneuig, Halduor Traa, Iff/ue/ Dybsland och Henrich ib/ide/m som alle med fuld æed och oprachtte fingere, stadfeste iche Rettere at wide end hand sorit haffde Jo Ret at were.

Den 5 Martij Paa Hysingstad udj Fiøns schibred, betientis reten aff Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r, Peder Hysingstad, Johans ib/ide/m, Omund Øckland, Aschel Langeland, Baard Bielland och Halduor Langeland,

81a <1653> for Retten war schichet, Niels Poulsøn aff Bergen, som fremlagde en schrifftlig Steffning aff Bergenhus vdsted den 1 Febr/uarj/ 1653 off/ue/r Welb/iurdig/

Berendt Orning hans kiere Moder och \med/ Arffuinger, til i dag her paa steden at møde, for en Summa penge nemblig 127 s/lette/d/a/l/er/ en Borger i Kiøbenhaff/ue/n wed naffn Jørgen Slecter(?) forhuerffuet haff/ue/r, Huilchen efftersom den ingen war forkyndt for vden Welb/iurdig/ Berendt Orning allene, Welb/iurdig/ Erich Orinch(!) saauel som welbe/mel/te gode mand Berendt Ornings fuldmegtige iche wilde suare widre thil førend Loulig steffnis, Huilchet och derued faar beroe,

Dernest fremblagde hand en Steffning, aff Bergenhus vdsted den samme dato, off/ue/r Welb/iurdig/ Fru Karen Mouat och hendis Welb/iurdig/e kiere Børn och med Arffuinger, mens efftersom den iche war for Welb/iurdig/ Erich Orning wilde hand iche suare førend loulig Steffnis, Ellers møtte paa Welb/iurdig/ Fru Karen och Berendt Ornings wegne deris fuldmegtig Peder Nielsøn, som formeendte at haffue Kost och tæring formedelst de haffde forsømet loulig at steffne, da efftersom steffningen iche Loulig war forkyndt, kunde wj derudj intit at dømme førend det scheer,

Den 28 Martj holtis Almindelig Waarting paa Søreid med Wogs och Oppedals schibreder, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Foget E/rlig/ och V/elacht/ Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r och effter/schreff/ne Laugrettismend, Claus Christensøn Becheruig Lensmand, Salmon Windenes, Olle Funden, Johans Skaar, Mons Huchenes, Albert Meling, Joen Sanduig, Lauritz Toffteland, Niels Hilde, Niels i Wiig, Mons Wiig, Lauritz Engeuig, Olle Remmereid, Simen Remmereid,

Lauritz Mogensen i Quernisøen war steffnedt for 4 Steffnefald hand tilforne war thilkiendt, nemblig 2 R/ix/d/ale/r och haffde intit at betale med, huorfor hand bleff thilkiendt at Arbeide paa Robberbergit indtil det betales,

For/schreff/ne Mogens war steffnedt for en hest som Lauritz Hoffstad haffde merchet for nogle Aar siden, som schulde thilkomme Mogens, huilchen Mogens herfor Retten nu sagde hans at were for Gud och Herren, det war en Mørchbrun hest med En Sort Aal effter Ryggen, bleff sagens opsat thil den 9 May at møde paa Hoffstad, der at føre och haffue deris Proff paa bode sider thilstede,

- 81b <1653> Lauritz Engeuig och Elling Sætterbøe [och Elling Sætterbøe], war steffnt for Arbeid thil Skardzem forgangen sommer, huorom de haffde thoe [gange] gange haffde werit steffnit, och thilsagt der at were mens ingegang thilsagt, och war steffnet thil forleden høsteting, och dog forlagt thil nu at forschaffe bescheen, efftersom de da beraabte sig paa at haffue Arbeidet, det iche er scheid, derfor nu thilkiendt huer at bøde och foringschabs fald /Landeværn/ B/alcken/ 15 Cap/itel/ 2 march sølff och ligeuel giøre deris Arbeid, Enchen Tuette beraabte sig Welb/iurdig/ Børge Juel at haffue giff/ue/n hende frj, bleff dog forelag thil den 9 May paa Haffsøe,

Dernest frembkom Retten at betienne af Opdals schibred, Ingebrigt Jhansøn Hommeluig Lensmand, Knud Skaden, Tomas Hammerhaug, Anders Støele, Tomas Hoffdeneß, Mons Bruntued, Knud Reisem, Gunder Flyensuer, Gregors Lunde, Tosten Reisem, Johans Teigland, Peder Opdall, Hans Sæd, Morten Helland, Øerie Wermedall, Johans Hoffuischeland, Tosten Hegland,

Niels och Anders Huchefer, Velb/iurdig/ Axel Mouats Landbønder, war steffnedt for de iche wilde føre slacht herrem(?) huer thildømbt at bøde 1 R/ix/d/ale/r thil deris

Hoßbond, thil med gaff Anders fogden mange onde Ord bode med banden(?) och andet,

Raßmus Trundsøn haffde ladet steffne hans Landbonde Jacob Espeuig formedelst hand war husuuld, och threngde selff thil at boe paa dend, huorom hand war thilsagt for Juel, det hun(!) iche Kunde nechte, ellers haffde hun(!) boed der usj 10 Aar, och giff/ue/r der aff i førstebøxell 14 R/ix/d/ale/r. Bleff thilkiendt at giffue hannem igien 9 R/ix/d/ale/r och dem inden Paasche at betale eller Jacob holder Jorden i dette Aar, och naar det scheer, schal [hun] Jacob giøre Gaarden Rødelig,

Gilbert Beltestad och Haans Beldseter kaam frem for Retten och berette at de war forligt om den Tuistighed dennem hiid indthil haffde werit imellem, saa Hans endnu schulde giffue Gilbert 7 R/ix/d/ale/r off/ue/r huis hand thilforne haffde giff/ue/n hannem i opsegen, och dermed [haffde] sagde Gilbert intit mere at haffue med Hans andet end got,

Laugmanden Weluis Hans Hanbøn haffde ladet steffne Sl: Jacob Jensøns Arffuinger for noget de war hannem schyldig paa Bøxell, den en Broder naffnlig Jørgen Jacobß/øn/ møtte och loffuit at stille hannem thilfreds inden 14 dage effter Paaschen

82a <1653> Bleff Lest it Kiøbebreff paa 6 /march/ Smør i Hillisuig, aff Olle Funden och Johans Neßbøe thil Niels Funden vdgiff/ue/n, daterit Funden den 10 /Novem/br/is/ Anno 1652.

Den 30 Martj holtis Almindelig Waarting paa Reffne udj Strandwig schibred, med for/schreff/ne Stranduig och Ous schibreder, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Fogit E/rlig/ och W/elacht/ mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och effter/schreff/ne Laugrettismend, Effuind Lij, Olle Hegland, Mons ib/ide/m, Anders Samøen, Poul Lødtzen, Fabians Kuff/ue/n, Peder Berie, Peder Reffsuold, Lauritz Storem, Joen Høysetter, Mons Langeland, Rasmus Noruig,

Isach Daudsøn paa Tøse haffde Ladet steffne effter/schreff/ne for Wloulig skauhug i sin march, nemblig Mogens N/ere/ Quernes, Olle Øffre Quernes, Peder Hage, Fabian Tøße, och Olle Kleppe huorom de nest forgang waarting som holtis paa Kuffuen, och frembkom da Rasmus Gaupholm, som da war steffendt for at Proffue om huis Olle Kleppe haffde giort, och iche møttte, huorfor hand nu Proffuit med fuld boggeræed, at nu forleden høst it Aar siden, kom hand fra Tøße och haffde der inde hoß Josach(!) nod(?) som hand da kom wed Middags bol vd om Ladhammer, for Gaupholm Teimol, da fand hand Olle Kleppe sin baad, som hand thog Aarerne, saa laa Baaden der intil solen gich thil fieldet da kom Olle aff Skauen, och haffde med sig thi Bandstagger och nogle widier, mens om hand haffde hugen dem i Isach skau eller i Gaupholms wiste hand, dette nechet Olle iche, mens sagde at hand haffde hugenn dem i Gaupholm march,

Deretter frembkom Effuind Lj, Poul Løtzen, Per Berie, Anders Samøen och Peder Reffsuold, som med Lauritz Houge haffde werit der i marchen och beseet huis schade Isach kunde haffue Liit, da sagde de ar saauit de haffde werit i marchen haffde de funden hugen 1616 Band stager, och Isach ??ingen?? folch war med dennem, Efftersom de samme thiid iche Kunde nechte Joe at haffue werit der i Skauen, mens den thiid var der thoe thil, nemblig Johans Røen och Olle Tøß som nu haffde forligt sig med hannem, derfor burde den echun aff diß 5 betale hannem paa deris part 30

/schilling/ for schad, och 30 i Landmaal, och huer 1 R/ix/d/ale/r i kost och Tering, effter L/andsleje/ B/alcken/ 18 Cap/itel/ eller Lougwerge sig effter same B/alck/ 19 Cap/i/t/el/ och den inden 10 Vger,

- 82b effter L/andsleje/ B/alcken/ 26 Cap/itel/, scheer det iche da samme Penge at Vduorderis aff deris boe, Huor med Kongen Auler sigt,

Noch haffde hand ladet steffne effter/schreff/ne for skyld och Gield, først Rasmus Tuen for 25 s/lette/d/ale/r 1 /march/ hand haffde werit hannem schyldig, Herimod beuise hand derpaa at haffue betaldt siden den 4 /Decem/bris/ A/nn/o 1649 som beløb thil penge 8 s/lette/d/ale/r 3 /march/ och derforuden berette hand at haffue betaldt hannem førend hand gjorde Regenschab 4 Thylder 12 allen bielcher, [det] och sagde at Hans Frøland war hoß hand leffuerede ham dem, det Hans bekiende mens sagde derhoß at leffuerede h/annem/ samme thiid 5 thyltder der haffde hand faad betaling for, mens Isach sagde ingen Bielcher at haffue faad vden de war betaldt, och samme thiid de gjorde Regenschab neffuende hand dem intet, mens haffde vnderschreff/ue/n Regenschabet med hans boe merche med egen hand, det hand endnu wedstod, Mens efftersom hand iche haffde nogen beuis paa de Bielcher at were wbetaldt, mens selff bekiendt skylden med hans Boemerche, da bleff hand thilkiendt at betale hannem de Resterende 8 s/lette/d/ale/r och 1 /march/ inden 14 dage eller lide wordering i hans, och giffue Isach billig Kost och Tering,

Noch war steffnedt Jacob Fredrichsøn Bauge, for huis hand war hannem schyldig, hand møtte iche, mens efftersom befindes det at were den 4 gang hand har werit steffendt och iche møtt, da bleff hand thilkiendt inden 14 dage effter dommens forkyndelße eller derfor at lide wordering i hans boe, och findes ey middell dem at betale, da derfor at Arbeide effter K/iøbe/ B/alcken/ 4 Cap/i/t/el/.

Joen Haauig haffde ladet steffne hans Landbonde Olle Frøland for 2 Aars Landschyld hand war hannem schyldig ½ løb Smør och ½ giedschind, aff hans paaboende Jordepart, det Olle selff bekiende at were schyldig och derforuden 4 R/ix/d/ale/r hand er hannem schyldig i anden schyld, Huilchit Olle selff bekiende, mens sagde at haffue hafft det forleden Aar med hans minde, det Joen iche selff Kunde negte, och dette Aar er endnu iche ko/mmen/ thil sommermaal, Huorfor hand bleff thilkiendt, inden første sommermaal dag den 14 Apr/ilis/ at stille han/nem/ thilfreds for samme Resterende Landschyld eller miste Gaarden, och de andre 4 R/ix/d/ale/r hand bleffuen han/nem/ schyldig at betale inden 14 dage eller lide wordering i hans boe, och kand den iche thilstreche, da Arbeide derfor e/ffter/ K/iøbe/ B/alcken/ 4 Cap/i/t/el/.

- 83a <1653> Den 31 Martj holtis Ting paa for/schreff/ne Reffne med Almuen aff Stranduig schibred, Nerwerende effter/schreff/ne Laugrettismend, Hans Giøn Lensmand, Peder Ballesem, Niels Skougseid, Morten Nortued, Willich Eide, Elias Ballesem, Arne Leiland, Suend Biørndal, Niels Tofft, Niels Sortued, Hans Daland, Olle Boelstad, Asbiør Henanger,

Morten Nortued haffde ladet steffne hans Broder Willom, formedelst nogen Tuistighed dennem war imellem paa deris Agger, Huorom dem thilneffuendt effter/schreff/ne men dem derom at imellem ligne, som war Peder Ballesem, Olle Hiertagger, Willich Eide och Elias Ballesem, och det schulde nu strax effterkommis,

Elling Hoffue haffde ladet steffne Ingebrigt Biørndal, for huis hand war hannem schyldig som Elling foregaff at schulde were 9 R/ix/d/ale/r Ingebrigt møtte iche, mens hans Broder nemblig møtte och sagde at det var ichon 8 R/ix/d/ale/r. bleff thilkiendt, inden 14 dage at betale huis hand effter Rigtig affregning och Loulig beuisning bliffuer hannem schyldig eller lide vordering i hans Boe,

Christopher Pedersøn Sognedegen i Ous Prestegield haffde ladet steffne hans Tuende Landbønder Olle Biørnsøn och Knud Lauritzsøn, formedelst Vlydighed imod hannem, effter hans Steffnings wtløfftig indhold, Huortil de suarede iche at haffue nechtit hannem noget hand haffde begierit aff dem, Huormed hand iche wide war fornøyet mens sagde at de neder Raadnit hannem gaarden, derfor wilde haffue dem derfra och selff bruge den, Herom bleff saaledes Kiendt och affsagt, at de hereffter schal were hannem hørig och lydig, och vdgiffue thil hannem som and/re/ Leilendinger giff/u/e deris Eyer, och thil hans Meß: efftersom gaarden er hannem paa hans bestilling wegne frj forvndt, och dersom hand endelig wil bruge den selff, da naar hand lader dem udj Rette thiide for Juel thilsige, och de da iche wil Rette dem dereffter, schal hand naar hand der paa steffner och kalder wederfaris huis Lou och Ret er, diß forinden haff/ue/r hand Gaarden at lade besichte, och husene at lade wordere huis Aaboed derpaa kand komme,

Anders Ragnilstued haffde ladet steffne Torchled Boelstad, for nogle Penge hand haffde loffuit hannem och(?) optagen aff hans Gaard Boelstad, Huorpaa endnu Rester nogit, som effter affregning beløb thill 4 R/ix/d/ale/r och derforuden berette Anders at haffue slot en Boe paa Ødetofft, som hand haffde faat(?) fra Biørndal, huilchen hand bad Torchild thil om hand wilde Kiele(?) den, den hand iche wilde, Thj bleff herom for Retten kiendt och affsagt at Thorchel schal betale hannem de 4 R/ix/d/ale/r inden 14 dage, eller lide wordering i hans boe, och huis den bod anlanger Anders hør(?) til bode Torchild som hand iche wil beholde, den schal hand haffue loff at afføre, dog det at schee inden førstkommende kostning(?),

83b <1653> Ingebrigt Johansøn Hommelug haffde ladet steffne hans Broder Torchild Boelstad, for 2 ½ lester Nøder hand haffde soldt hann och iche holden, bleff forligt med hinanden, saa Torchild loffuede hannem for huis schade deroff/ue/r kunde haffue liidt, 2 R/ix/d/ale/r och dem at betale inden Kostings(?) førstkommendis,

Bleff lest It Kiøbebreff, aff Johans Ellingsøn paa Lygere thil hans Broder Endre Ellingsøn paa Sundwor vdgiff/ue/n paa 5 /march/ Smør och 5 /march/ i wor hafre udj for/schreff/ne Lygere, Daterit, Stranduig 14 Junj 1641

<2> bleff lest It Kiøbebreff aff Sl: Ellings Tofftis Arffuinger thil Niels Tostensøn paa Tofft vdgiff/ue/n paa 3 Spand S/mør/ och 3 Giedschind i Øffre Boelstad, daterit Stranduig den 19 Martj 1653, Huilchit Halduor Aar for Retten fremkom och Amagtit paa, siigendis sig at were sig at were det nest,

<3> bleff lest it Kiøbebreff aff Jørgen Simenß/øn/ Berlandstued, Daniel Matias Råsons(?) po hans Hustru Marite Simensdaters wegne, och Sachrias Trondsøn po hans Hustru Karj Simensdaters vegne, thil Niels Johansøn paa Sørtued vdgiffuen paa ½ pund Smør med thilhørig ware, i Reffne, Dat/erit/ her paa steden, 30 Martj 1653

<4> lest Iit Pandtebreff aff Sl: Anders Willomsøn paa L/ille/ Ballesem hans efftersleffuersche vdgiff/ue/n, thil Morten Olß/øn/ paa Nortued vdgiffuen paa ½ løb Smør och ½ hud i be/mel/te Nortued, for 60 R/ix/d/ale/r hun er hannem schyldig, Dat/erit/ her paa steden i dag,

Den 1 Aprilis holtis Almindelig Waarting paa Haffneraas i Strandebarm schibred, med Quindherit och for/schreff/ne Strandebarm schibreder, Nerwerendis Ko/nglig/ Ma/yestets/ Foget Erlig och V/elacht/ mand Iffuer Knudsøn, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r, och effter/schreff/ne Laugrettismend, Jacob Sunde Lensmand i Quindherit schib/red/, Lauritz Fusche, Niels Noterestad, Ingebrigt Løning, Søren Nerhus, Jacob [Sunde] Bielland, Joen Presthus, Jens Seglem, Halduor Gudall, Joen Haauig,

Endre Lauritzsøn Gudall war steffendt formedelst It Quindfolch wed Ollog Hans dater, hand haffde beleyet, huilchit hand selff møtte och Kunde iche nechte Jo det at haffue giort, bad ellers fogden wilde were hannem god och iche strebe for høyt med han/nem/. Sonit aff med fogden effter hans Høyeste formue for 6 R/ix/d/ale/r, de 3 betale hand strax, och de 3 schal betales thil Høsten, Quindfolchit gaar daglig och thigger, och haff/ue/r intit,

Herbor Tords dater paa Skaale, war steffendt for Kierche koe

84a <1653> Aff Sl: Brynjeld Eckeberg(?) Arffuinger, paa huis wegne Siff/ue/r Netteland møtte, Thil Sagen at suare frembkom Quinden selff, och sagde at den war bleffuen død for hende och laa død i Marchen och mere Kiør haffde hun iche med den samme, och beraabte sig paa en wed naffn Erich Tomsøn paa Wang, Gunder Joensøn, Gyrj Monsdater och mere hendis Grander, bleff optagen intil proffuen bliff/ue/r steffendt,

Christopher Sualesøn lod Amagle paa Døßland i Juschedallen, nemblig Nere Døßeland,

Den 2 Aprilis Holtis Ting med Strandebarm schibred, Nerwerendis Lauritz Hiortaas Lensmand, Niels Neß, Anders Waage, Herloff Skielneß, Siff/ue/r Omme, Olle Giere, Hachtor Omme, Joen Aaruig, Roel Omme, Knud Mundem, Knud Øye, Knud Nerhus, Anders Hamb,

Haldor och Olle Beresem war steffuendt formedelst it Quindfolch wed naffn Britte Ingemunds dater, som berettis at schulde were fød før udj Sueinsagen, \och/ døde hoß be/mel/te Olle, och formeendtis at hun ingen Arffuing schulde haffue effter sig, som de haffde Optagen hendis Kiste effter død och deraff udtagen huis hun haffde effterlat sig, Huorfor de nu war steffuendt och haffue med sig huis formue effter hende haffde werit, først En wadmils stach god for 3 s/lette/ /march/, 1 wadmilstach 1 ½ s/lett/ /march/, 1 Smørliff 12 /schilling/, wadmels Trøye 1 s/lett/ /march/, 1(?) serch 1 /march/, 1 forklede och 1 hals[kle]dug 20 /schilling/, 1 groff forklede och 2 halskleder 1 /march/, noch berette de at der war en gied hoß Johans Kaldtued, noch berette de hand schulde were hende schyldig derforuden 4 ½ /march/ 4 /schilling/, Johans Linge ½ R/ix/d/ale/r, Ingebrit Brou ½ R/ix/d/ale/r 6 /schilling/. Noch berette Hans Bersem, at hun schulde haffue haffue sagt, dagen førend hun død, at hun haffde 11 /march/ och 1 Rixort, som haffde ætlet Presten, och berettedis derhos at det war vngefer 5(?? v. el. l.), Hans Beresem berette at hans kone haffde faaed en gammel

serch aff hendis, som Olle sin kone haffde leffuerit hende och det imod 20 /schilling/
hand schulde werit hannem schyldig, end sagdes at der war en liden Kiste hoß Hans
Beresem, huilchen hand bleff befalt at føre udj thil Lensmanden, hoß huem det
schulde staa i forwaring indtil der bliff/ue/r foederligst effterffuert om hun haff/ue/r
nogen Arffuinger i Liffue, eller ey,

Niels Skougseid haffde ladet steffne Anders Furhoffde, formedelst nogit gods
nemblig 1 spand Smør och 1 giedsch/ind/ i Giere i Moranger, Anders møtte och
formeendte at hand intit haffde hannem at suare forend hand Loulig steffende, ey
heller haffde Niels nogen Proff med thilstede, Hans Odelsret med at beuise, Huorfor
for Reten bleff affsagt, at Naar hand effter O/dels/ B/alcken/ 5 Capit/el/ Loulig
steffner dem thilige(?) Eyer Jorden følger, och da beuiser hans Odels widne, saa schal
hannem wedderfares huis Lou och Ret er,

Engel Giere haffde Ladet steffne, Joen Bache for it vng Horß, hand

- 84b <1653> haffde thilsagt hans Sl: Fader affgangene Peder Giere, for huis hand war
hannem schyldig, den thiid schiffte war paa Bache effter Joen sin kone, Huilchen Øeg
hand siden haffde bort soldt och Peder intit bekommit, Niels Neß Lensmand den thiid
berette at samme Øeg den thiid kunde haffue werit 1 ½ R/ix/d/ale/r werd, Thil Sagen
at suare møtte for/schreff/ne Joen, och sagde at haffue leffuerit hannem Koe i steden
for Øgen, och war den thiid saa affgiort om hand iche fich Koen, da schulde hand
haffue Øgen, Huortil be/mel/te Niels Neß suarede at hannem war thilsagt bode koen
och horset, det samme kunde de andre mend widne som war med han/nem/ der paa
schiffet, huilche hand nu iche kunde mindes, Huorfor Sagen bleff opsat thil de
bliff/ue/r steffendt och thil første Ting holdes,

Niels Bryneldsøn frembstod for Reten, och Lougfeste hans Skou, bode udj Neß
Skouge och Ørhaffn march saauit hannem thilkom, Huorfor Kongl/ig/ May/este/ts
Foget paa Retens wegne, forbød nogen der udj at huge eller huge lade, enten marche
Skou eller andet vnder Lougs faldsmaal,

Anders Hanßøn paa Waage Fredliuste Iligemaade hans schouffue baade Veelsnes(?),
Nernes och Furhoffde march huor det de laa, vnder samme bøder som foremeldes,

Bleff Lest it Mageschifftebreff imellem Anders Hansøn paa Waage, och hans thrende
børn, nemblig Johans Andersøn, Rosemonde och Anne Andersdøttre Indeholdende
at hand haff/ue/r giffuen dem for 3 sp/and/ S/mør/ och 3 giedsch/ind/ dem effter deris
Sl: Moder war thilfalden i Offrewoge, En Løb Smør och 1 hud i Aarlig Landschyld,
udj Kiereuig, Daterit Hiortaas den 15 /Octo/br/is/ 1652.

Bleff forkyndt it Pandtebreff aff Styr Jacobsøn, och Antons Erichß/øn/ begge
indwoner udj Bergenn udgiffuen, thil Tomas Monß/øn/ paa Hammerhoug vdgiffuen
paa 100 R/ix/d/ale/r Huorfor de haff/ue/r pandtsat hannem deris Odels Jordepart i
Indre Omme, som Aarlig schylder En Løb Smør 1 hud, 3 laadne faarschind och 1 Ost,
Daterit Bergen den 14 Decembr/is/ Anno 1652. Och paa Bergen Raadstue publicerit
och i Byens bog indført den 15 dito, effter den paategnilßes vduising,

Knud Skaden lod Lese thrende Breffue Anlangendis Haffneraas och Kualen, det
første, aff Hans Jørgenß/øn/ paa Biørgen, Mons Gundersøn ib/ide/m och Jens paa

Haaland i Etne schib/red/ och Anders Olb/øn/ paa Nerhuchefer i Opdals schib/red/ vdgiff/ue/n, Dat/erit/ Skaden den 31 Octob/ris/ 1652. det andet aff hans Broder Hellie Johans/øn/ Sletteschouff vdgiffuen, Dat/erit/ Skaden den 8 /Novem/br/is/ 1638. det thredie aff Ellen Johansen Nernes(?)

85a <1653> vdgiff/ue/n Dat/erit/ Skaden den 20 Jan/uarj/ 1638.

Be/mel/te Knud Johansøn Skaden, frembkom for Retten paa hans Landbonde Anders Haffneraas hans wegne, och opsagde den Ringe saug der laa vnder Haffneraas, at hand iche wilde bruge den lengere,

Noch bleff Lest och forkyndt, en Sl: Veluis Jacob Hansøn, forige Laumand udj Bergen, hans vdstede dom, Dat/erit/ Bergen den 24 Febr/uarj/ Anno 1652 Anlang/en/dis 2 ½ løber Smør i Ome, Hagtor Torbiørnson och hans med consorter samme thiid war thildømbt,

Den 14 Aprilis Holtis Almindelig Waarting paa Woge udj Fieldberg schibred, med be/mel/te Fieldberg, Skaaneuig och Etne schibreder, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Foget Erlig och Welforstandig mand Iffuer Knudson, Carsten Dürhus Sorenschriff/ue/r och effter/schreff/ne Laugrettismend, Lauritz Johansøn Wallen Lensmand i Skaaneuig schibred, Halduor Taralsøen, Joen Slaage, Matz Teigland, Mons Tungesuig, Iff/ue/r Lechneß, Erich Øffstebøe, Tøris Lunde Lensmand i Fieldberg schibred, Colben Dallen, Erich Deggerneß, Omund Hammersland, Knud Higsdall, Joen Øffrebøe,

Samuel Ellingsøn Sørhuglen, haffde med Woris Gunstige Her Slotzherris schrifftlig steffning, ladet steffne Joen Wiersøn i Waagen, her til dette Waarting, formedelst nogle Ord hand schulde haffue taldt hannem fornaar, Joen møtte iche ey heller nogen med fuldmagt paa hans wegne, vden en wed naffn Torchild Berstøel, som fremblagde en Sedel, Huilchen hand sagde sig aff Haagen Wiche at vere leffuerit, dog foruden nogen fuldmagt, eller Offrighedens befahling effter Recessen, Sedellens indhold war iche andet, end hand haffde iche hans proff steffndt och formehnte ey heller her at vere hand werneting, wanseet, herholdis it Almindelig vaarting med thrende skibreder, Huorfor fogden satte i Rette om hand iche burder Steffnefald, da effterdj Joen iche møder, ey helder nogen Loulig fuldmegtig paa hans wegne som dertil aff Offrighed kunde were befahlet, effter Recessen, Kunde wi ey anderledis kiende hand Joe bør bøde steffnefald effter T/ingfare/ B/alcken/ 9 Capit/el/ och giffue Samuel Loulig kost och Tæring,

Welb/iurdig/ Fru Karen Mouat och hendis Welb/iurdige/ medarffuinger, haffde med en schrifftlig Slotzsteffning Ladet steffne Reinert Suendsøn paa Romsøn, formedelst en dom Dat/erit/ Lunde den 29 /Octo/br/is/ 1652 Anlangendis en Handschrifft Jens Ibsøn thil de Welb/iurdige/ folch schulde

85b <1653> Offuerdraget, och derforsamme thiid war steffendt, mens efftersom Reinert samme thiid beraabte sig paa Regenschab derimod bleff hannem dog forelagt inden 6 Vgers dag at giøre Regenschab imod Jens, mens efftersom de formeendte, hand dem iche haffde effter Kommit, formeendte de Welb/iurdige/ folch hand handschriiften endnu burde fyldestegiøre, da fremblagde Reinert derom en affregning dem war imellem giort i Thuende dannemends Neruerelße nemblig Niels Matzen och Hans

Tomaß/øn/(?), Dat/erit/ Bergen den 13 Jan/uarj/ 1653, formeldende at Jens effter affregning bleff Reinert schyldig, som nu thil Paasche schulde betales 10 R/ix/d/ale/r med huilchen affregning, Welb/iurdig/ Erick Orning, och Welb/iurdig/ Fru Karens fuldmechtig Rasmus Rasmusøn lod sig nøye, foruden dom, dog de begierte en Copie aff samme Regenschab,

Noch haffde de Lensmandens Steffning lade steffne hannem for nogit Egetømmer och Kromholdt, hand haffde ført fra Indbiue, och spurde huad hiemmel hand haffde dertil, derom fremblagde hand en Sedell aff Welb/iurdig/ Fru Karen Mouat vdgiffuen, aff Watnøe den 11 May 1645 med befahling thil Torchel och Johans Indbiue, at de wd(?) leffuere hannem huis huis(!) Eege Kromholdt der kand findes, och sette huis de kand were wenlig, Huilchen hand lod lese och paa schriffue, och erbød sig at betale naar hand aff samme mand fich Priisen at wide,

Welb/iurdig/ Erick Orning haffde med woris Gunstige Her Slotzheris steffning ladet steffne Tøris Lunde, for Landschyld aff en løb S/mør/ i Lunde, hand iche haffde betaldt, mens endnu indestod med, och formeendte derfor, Tøris Lunde burde haffue forbrut samme 1 løb S/mør/ 1 hud i [Gaarden] der i Gaarden Lunde, och Leye den igien, Tøris møtte i Rette och formeendte [och formeendte] ingen Landschyld at were hannem schyldig, mens haffde kiøbt 1 løb S/mør/ for hans Penge, och møtte i Rette Olle Jensøn [i Rette] som hiemplet hannem Gaarden, och sagde at hand wilde hiemle hannem det hand haffde soldt hannem, sagde derhoß at den Contract som dem war imellem gaait, gjorde den sag klar, och sagde derhoß at Welb/iurdig/ Erich Orning war Landschylden bøden, paa Eide, och det beuiste hans Hustru Karen Dall med Olle och Hellie Nerim, som sagde at de wegde den paa Eide och den war richtig noch, Karen sagde at hun haffde bøden hannem den, den hand iche kunde negte mens sagde at haffue sagt [dem] naar de førde den thil Orninggaard, saa wilde hand Annamme den, Mens huden haffde hand betaldt hannem, ydermehre sagde Olle Jensøn, at de haffde loffuit hannem Landschylden, for forgangen Aar, mens efftersom de haffde soldt Tøris Gaarden, burde de betale den, och den(?)

- 86a <1653> wilde holde hannem frj. Erich sagde at hand wilde haffue Bøxell med, mens Olle sagde ney det war hannem intit loffuit, och Parterne war dom Begierendis, Da Effter thiltale giensuar och dennes sags Leilighed och efftersom Welb/iurdig/ Erick Orning selff bekiender, at Karen Dall, haffuer bøden hannem Landschyld for 1 løb Smør i Lunde, hendis mand haffde soldt Tøris Anbiørnsøn, mens den iche haff/ue/r wild Annamme med mindre den bleff ført, thil [Eidega] Orningsgaard, Thj er herom for Retten saaledis kiendt och affsagt, at effterdj Landschylden udj rette thiide paa den gode mands Gaard hand schriff/ue/r sig thil er frembbøden, [at Tøre] och iche mod Lougen motuilligen forholdt at Tøris Lunde derfor bør beholde hans Gaard wollesterit, Anstendis hand den haff/ue/r kiøbt och betaldt, och Welb/iurdig/ Erich Orning Annamme [saa] den landschyld hannem war loffuit nor den hannem igien tilbiudes, Welb/iurdig/ Erich Orning for Reten iblandt mange Ord derfaldt mellem hannem Karen och Hendis mand Olle Jensøn, kaldte hende en sladertasche, och Karen suarede hand haffde horer noch, da suarede hans Welb/iurdighed/ hun schulde were den første, der thil suarede hun hand schulde bliffue schallenn indtil hand beuiste hende det off/ue/r,

Dereffter betiendtis Retten udj Etne schibred, aff Lensmanden Alffuor Birchenes, Jens Østrim, Hellie Ramsuig, Størcher Heyland, Abraham Fiøbene, Ablach Kaldem, Haagen Birchenes, Olle Brendeland, Lauritz Østrem, at Etne, Olle Arneuig, Johans Berie, Tierand Tued, Erich Deggerneß, Omund Hammersland,

Peder Pedersøn paa Skildal, haffde Ladet steff Størcher Tofften, formedelst en schaade hand haffde thilføyet hannem udj hans Ansicht och den winstre Axell, hand war schaaren offuer Nesen och det winstre Kind, och stochen och schaaren hannem i Axellen, och frembförde derom effter/schreff/ne Proff och frembkom først Tore Grønnestad, som Proffuit med fuldbogeræd, at nu forgangen windter effter Kyndelßmæß, war hand udj Samquem paa Haaland hoß Roer, Huor Peder Skildall och Størch och war op bøden, [da det første Peder kom war Størch der thilforne, da s??] da den thiid de haffde sett de nogen stund, om Naten och der faldt dem mange Ord imellem, hørde hand Peder sige thil Størch, du tager din ??? i Fieldet du, mens ieg faar min i Bøgden, och med mere som hand iche kunde mindes, med det samme thog Størcher en Bordsche och kaste effter Peder med mens hand widste iche andet end hand sambt boe i vegen(?) och med det samme thog hand Peder i Haarit, som sad off/ue/r for Bordet, och Størch saa for, do de fich dennem den gang atschildt,

- 86b <1653> och fich Størch frem paa Gulffuit fra hannem, siden kom Størch ater igien thil Peder och thog Peder i Haaret, och da schar Peder hannem off/ue/r den wenstre hand, dereffter bleff de schildt ad och Størcher gich vd och widste iche hand haffde faaed schadde, mens som hand haffde fornommen det kom hand igien, ind i stuff/ue/n sette sig paa forsedet och widste schaden, da sagde Peder haffde hand giort hannem schade, saa wilde hand forliges med hannem och lade hans dreng Arbeit for hannem, saa sad de nogen stund, midlertid wiste Størch sin kniffslire paa Bordit da saa de ingen kniff der i, mens som de saa sad och gaff sin ingen widere thanche derom, saa Reiste Størcher och skar Peder off/ue/r Ansichtit det saa hand haffde, och som hand da faldt ned paa Klocheren som sad hoß hannem, gjorde hand han/nem/ och den schade hand haffde i den wenster axell, saa war effter som det Siunligen aff ham her bleff frembuist, It skaar och 1 sting i Axellen,
- Dernest frembkom Jens Haaland och Proffuit fuldbogered, at hand war iche inde med det føyte, mens den thiid hand kom ind da haffde Størch schade, da hørde hand Peder sige haffde hand giort [nogen] det da wilde hand giffue hannem gode Ord och Penge, och forliges med hannem, nogit dereffter saa hand Størcher tage hans kniffslir och legge den paa bordet da saa de ingen Kniff i den, huor de gaff sig ingen Tanche derom, forend Størcher schar hannem, huormed thil giches som Tore Grønnestad wandt,
- Noch frembkom Tore Tuede och Proffuit med bogered, at det første der kom dem klamme mellem, da gieff(?) Peder for døren, och som hand kom inde, Ragte hand hannem haanden, och med det samme Ragte hand Peder offerneß den som stod hoß, mens som hand iche saa det, saa Ragte Størch hand fremb, mens Peder Skildal thog hand thil sig och sagde iche at will fly hannem huad, huorfor will du iche fly mig huad er den min skiden, da sagde Peder ieg siger huerchen den er schiden eller Reen, mens ieg flyer dig iche hand, dereffter hørde hand iche widre thil deris thale førend Størcher kaste en Bordsche effter Peder, med det gich hand Tor for døren, och midler thiid haffde de werit sammen, och haffde Størcher faad schade, der effter som Tore kom ind igien, hørde hans Størch sigte Per for(?) schaden, mens Peder sagde hand wilde iche thro hand haffde giort det, dog sagde hand beuiser du ieg har giort det saa faar ieg oprette dig det igien, gich saa derfra och hørde der iche mere thi(?) mens gick

hiem, det samme Proffuit for/schreff/ne Størch Grønnestad och at haffue hørt saa aff begyndelßen at were kom/m/en, och war Parterne paa begge sider dom begierendes, Da efftersom befindes At for/schreff/ne Størcher aff føste begyndelße haffuer werit Ophaff thil sanne Klammerj, och siden effter at hand hun(?) faad schade i hans hand och Peder har bøden hannem ligelße(?)

- 87a <1653> haff/ue/r hand iche wilt, mens dereffter Stiltiendis heffuend sig selff, och giort Peder schade bode udj hans Kind och Axell, da Er saaledes herom for Retten affsagt, at efftersom de haff/ue/r faad schade paa bode sider, och liid forsømmelße den ene saauel som den anden, faar det at liges med hinanden, och Størch som begyndte den sidste perlament, giffuer Peder hans Badscherløn igien, dog derudj at Quitere huis hand beuisligen haff/ue/r vdlagt thil Badscherløn och forwden legedom thil sig selff, Kongl/ig/ May/este/ts Sist paa begge sider forbeholder, [som hans ka] huorom de bleff forligt med Kongens foget, saa Størcher schulde giffue hannem Otte Ørtuger och 13 /march/.

Hederlig och Wellert mand Her Samuel Jacobsøn Sogneprest til Etne Prestegield haffde med Fogdens schriftlig Steffning ladet steffne Tore Tesdall [formede] och hans Hustru Marite wed naffn, formedelst de paa nogle Aars tiid haffde endholdt sig fra Kirchen och det Høywerdige Alteres sacramento, Tore møtte selff och bekiende iche at haffue werit thil Alters paa Fire Aars thiid, hans Konne møtte iche, Thil med haffde hans Børn ey heller werit nogen gang til Alters, en Søn kom fremb for Retten. Henwed 20 Aar haffde Aldrig werit thil Alters kommen, kunde hand ey heller sige at were der siden hand, dog her Samuel sagde det war Lengere siden som hand sagde, och sagde derhoß effter Recessen thrende gange at haffue Liust til boed(?), dog loffuede hand herfor Retten nu førstkommende Søndag, med hans Hustru, och Søn Jacob Tordsøn och Anne Jacobsdatter at staa obenbar schriftte, saa frembt Sagen iche schulde staa hannem oben for, och dereffter Rette och bedre hans Liff och Leffnit, vden forargelße med hans Naboer och Jeffuen Christne,

Her Anders Jenßøn i Fieldberg, lod Lese handschrift aff Erich Orning til hannem vdgiffuen, paa 200 R/ix/d/ale/r hand er hannem schyldig, thil den 12 /Septem/br/is/ 1653 førstkommende at betale, och derfor thil vederpant sat hannem, som hand til [vederpandt] Brugelig pandt schal beholde, om Pengene thil be/mel/te thiid iche bliff/ue/r betaldt, effter/schreff/ne Jorder, nemlig Lillie Giereuig som Aarlig schylder 4 pund Smør, vdj Øster Eide 1 løb Smør och 1 Tønde Korn, alt i Fieldb/erg/ schib/red/ och udj Helleland i Etne 1 løb 6 /march/ Smør, Korn 4 Spand och 8 /march/, Dat/erit/ Fieldber 12 /Septem/br/is/ /16/52.

Noch bleff Lest it Mageschifftebreff aff Johans Amundsøn paa Quelstad udj Vllisvang schib/red/ thil Lauritz Johansøn paa Tordsnes vdgiffuen paa Fiere och Elleruig i Skaaneuig schib/red/ och det med wedderlaug udj for/schreff/ne Quellestad som hand sel po boer, Dat/erit/ Agge den 4 /Novem/br/is/ 1652.

- 87b <1653> Den 15 Aprilis Holtis Almindelig Waarting paa Vlffueragger, udj [Fiøn] Fiere schibred, Nerwerendis Kongl/ig/ May/este/ts Foget, E/rilig/ och V/elacht/, Carsten Dürhus Sorenschriffuer och effter/schreff/ne Laugrettis mend, Lauritz Totland Lensmand, Endre Berøen, Joen Branduig, Joen Følchesneß, Olle Habbestad, Endre Teigland, Olle Staffland, Joen ib/ide/m, Endre Halland, Wie Skimmeland, Niels Haauig, Haldor Deggerneß, Gregors Habbestad,

Welbiurdig Berendt Orning wed hans fuldmegtig Peder Nielsøn, haffde en Slotzsteffning ladet steffne Anders Axelsøn formedelst hand war indført, paa den Gaard Audesten som hand formeendte hans at were, imod hans willie och minde, och formeendte derfor at huis hand der paa Gaarden haffde indført, thil hannem schulde were forbrut, med widre deß Indhold, udj samme steffning war steffendt Jeronimus Audesten, och hans Børn [Peder Heye] Lauritz Gregorisøn och Anne Gregorjdater med deres formynder Peder Heye, om de wilde haffue nogit dertil at [thale] sige, Thil Steffningen at suare møtte udj rette for/schreff/ne Anders Axelsøn, som først fremblagde som fremblagde(!) en Contract dat/erit/ Houig S/anc/t Hans dag 1652 formeldende at hand schulde were be/mel/te Jeronimus i Raads mand, och at det war scheed med Peder Heye, for/schreff/ne Jeronimo Børns formynders sambtüche, saa och at de loffuede at gaa imellem hannem och Sagen, och were hans mand for aldt huis paa kunde komme, eller nogen hannem derfor kunde thiltale, Sameledis møtte Peder Heye, som fremblagde en forseglede dom, dat/erit/ Audesten den 1 May nestforleden 1652, Huorudj Jeronimus sine Børn war Gaarden thilløsen kiendt imod saa mange Penge erleggelße, som deris fader beuislig der for annammit haffde, Och paa samme dom tegnit, at Peder Heye paa Børnens wegne, schulde thilholde sig Gaarden ald den stund dommen staar wed magt, Aff wors Sl: Laugmand, Weluis Jacob Hansøn vnderschreffuen, Huoreffter hand och formeendte den at thilkomme, och ingen vret at haffue giort i det hand haffde forloffuit Anders, at were Jeronimus sin Raadsmand, frembød och nu thil be/mel/te gode mands fuldmegtig Peder Nielsøn, som hand paa bordit optalde penge 70 R/ix/d/ale/r som schulde were betallingen for sam/m/e Gaard, med thilbud dem at leffuere om Peder haffde fuldmagt(?)

- 88a <1653> dennem at Annamme, Huor[for] thil hand suarede iche at haffue fuldmagt paa dennem at Annamme, och formeendte ey heller de fulde penge at were opladt, effter Kiøbebreffuits formelding, Huorfor hans [Pe] Hoßbond endnu formendte sig at were Rette Eyermand thil Gaarden, och war dom effter steffningen begierendis, Peder Heye derimod formendte at Rette sig effter dommen och derfor och wilde were Anders Axelsøns hiemmels mand thil ?? huis hand haffde ført der ind, med widre deris foregiffuende, Da Effter thiltahle giensuar, och den Sags Leilighed, och effterßom Welb/iurdig/ Berendt Orning udj hans Steffning angiffuer, Anders Axelsøn, paa En aff hans vgedags gaarder imod hans minde med hans konne och formue woldeligen schal were indført, pløyet och saaet, och formehner hand derfor bør haffue forbrut, huis hand der haffuer indfort, Huorimod, Anders Axelsøn beuiste, med den Rette Eyer nemblig Peder Hey, [paa] Som formynder, paa Lauritz Jeronimußøn och Anne Jeronimo dater deris wegne, Gaarden war thildømbt, [beui] Hans willie och thilbedelße at were der indschøtt, och bliff/ue/r hans stiffader be/mel/te Jeronimus sin Raadsmand, och det først wed S/anc/t Hans dags thiider, och huilchen at haffue pløyet [och] eller saaet som foregiffuis mens Alleniste indsatis(?) for hannem, da kunde wj herudj Ey Rettere wide at Kiende och dømme end Ander Axelsøn, Joe for denne Welb/iurdig/ Berendt Ornings thiltahle och Steffnemaal, i alle maader bør frj at were,

Niels Poulsøn aff Kiøbenhaffn, haffde med en schriftlig Steffning aff Bergenhus, Ladet steffne Welb/iurdig/ Berendt Orning, hans Moder Fru Karen Mouat, [och] med Erich och Christopher Orning, paa en Kongl/ig/ May/este/ts Skibs Capitein, naffnlig

Iff/ue/r Hansøn hans wegne, for en Summa Penge, hand haffde werit forloffuer for paa Sl: Axell Mouatts wegne, forig K/onlig/ M/ayestets/ Skibs Lytemandt, nemblig 184 R/ix/d/ale/r thil en Borger i Kiøbenhaff/ue/n wed naffn Jost Stehemand, [Huor] effter handschrieffens formeld/ing/, huor paa fandtis antegnit at were betaldt 32 T/ønder/ spansch saldt A 2 R/ix/d/ale/r er 64 R/ix/d/ale/r [Huis Men] som den Sl: mand selff haf/ue/r betaldt, Mens effter hans død er be/mel/te Iff/ue/r hansøn som en forloffuer thilkiendt, at betale Resten med paaløbende omkostning och det med en Kongen och Rigens Raads som,

88b <1653> formehner nu derfor, at de welb/iurdige/ folch, huis Sl: Fader och mand der haff/ue/r ladet hans Liig begraffue, [be] och off/ue/r hans liig ladet thale, dem som effter Loulig signing nogit effter hannem haffde at kreffue thil deris betaling at forhielpe, som uel som och oppebaarit hans pension och thilstaaende schyld, burde hannem igien at betale, effter mange derom nu udj rette lagte Documenters formelding,

Paa de Welb/iurdige/ Folches wegne møtte udj Rette deris fuldmegtig Peder Nielsøn, som fremblagde it schrifftlig suar, vnder welb/iurdig/ Fru Karen Mouat och Erich Ornings hender, med formehning det war noch och allene paa Berendt Ornings wegne, efftersom hand haffde iche fuldmagt mere saa at sige hannem, sagen optagen thil den 20 May i Mosterhaff/ue/n at møde,

Iligemaade haffde hand ladet dennem steffne, om en Mand wed naffn Jacob Gorresøn Slenter Borger i Kiøbenhaffn, for 127 R/ix/d/ale/r Welb/iurdig/e Berendt Orning schulde haffue werit hans Sl: Broder Esche Goresøn Slenter schyldig bleffuen, for en del snedicher Arbeit, effter derom breff/u/e nu bleff udj rette lagt des indhold, Huortil Peder Nielsøn iligemaade, suarede ichon paa Berendt Ornings wegne, efftersom hand haffde ingen fuldmagt at møde, den Iligemaade thil be/mel/te thiid optagen,

Joen Branduig haffde ladet steffne Torben Stue, formedelst en Bøße, hand haffde flyet hannem at gjøre ferdig, Huilchen hand haffde hafft hoß sig [paa] effter egen bekiendelße paa 3 Maaneders thiid, wforferdiget, Huoroff/ue/r den war bortstaalen hannem tilschede Anstendis det war en Borne(?) bøße, och hans Stiffdater thilhøren effter det forseglit schiffte breffs formelding worderit for 2 R/ix/d/aler/ och war derfor dom begierendis, dog haffde Joen Aldrig ladet den fordre hoß hannem, dog Torben haffde ey heller forwarit det annerledes end udj en smedie, Huorfor saaledes herom er affsagt, at hand schal betale hannem de 1 ½ R/ix/d/ale/r och Joen for medelst hand iche haff/ue/r heller kreffuit den hoß hannem, quitere ½ R/ix/d/ale/r och dersom hand iche inden 14 dage betaler, da lide wordering i hans boe,

Kongl/ig/ May/este/ts foget Iff/ue/r Knudsøn, haffde [med mer] ladet med Lensmanden ladet steffne Berendt, Omund och Suend Halleragger, formedelst de forgangen Høst, da de war

89a <1653> tilsagt at waage off/ue/r \en/ Fange paa Fogde gaarden der den første Nat haffde waagit off/ue/r hannem, ater om anden afftenen der andre war thilsagt at woge off/ue/r hannem och iche kom, Thog sig paa at woge igien, Huoroff/ue/r de dem har forsümbt med fliid at gjøre, och ladet fangen deroff/ue/r vndkomme, som siden med stor møye er opsøgit och tagen igien inde i Sogen(?), Huorfor en deel Penge, som beløber sig henmoed(?) 14 R/ix/d/ale/r, foruden Fogdens omkostning til Byen som hand Regner paa 6 R/ix/d/ale/r er angewendt huilche hand formehner de med de andre

fire som war thilsagt och iche kom samme thiid at Waage nemblig Olle Gaaseland, Jacob ib/ide/m, Størch ib/ide/m, och Olle Helland igien for det første burde at betale, dog at haffue sig forbeholden huis thiltale Slotzherren paa Kongens wegne kunde haffue thil dennem, bleff forligt med Fogden, huorom 4 s/lette/d/ale/r huorfor de huer fich en mand at were got for dem thil S/anc/t Hansdag at betale, saa ner som Jacob och Størch Gaaseland, Huilche bleff thilkiendt, inden sammetiid at betahle, eller lide wordering i deres boe, och dersom der ey findes raad thil den, de derfor at Arbeide paa Robberbergit,

Bleff Lest it Kiøbebreff aff Rasmus Olsøn paa Lie udj Opdals sogen thil Knud Johansøn Skaden vdgiffuen, paa It pund Smørs leye udj Holme i Bømmellen, och odelsretten thil ½ pund i Samma/n/ger med halffueparten udj den vnderliggende Laxewog [Vdsletøen] Blaamuen(?), Dat/erit/ Søreid 28 Martj 1653.

Iligemaade Lest It Breff aff Fogden Iff/ue/r Knudsøn vdgiffuen til Orsten Øckland paa Vdsletøens Laxeuog, dat/erit/ Totland den 5 Nov/embris/ 1652.

Dereffter betiendtis Retten aff Niels Houland Lensmand i Fiere schibred, Niels Øckland, Iff/ue/r Tuede, Ellend Westuig, Størcher Wiehoffde, Torcheld Lij, David Vlff/ue/ragger, Peder Ertzuog,
Och war sammetiid ingen Sager som kom udj Rette,

Den 16 Apr/ilis/ ware wj effter/schreff/ne Cartens Dürhus Sorenschriff/ue/r [paa] och effter/schreff/ne Laugrettismend, Nemblig Anders Haauig, Joen Steensuog, Joen Staffland, Joen Følchesnes, Endre Halland Och Gregors Habbestad, effter Louglig Anfordring forsamlede paa Gillie udj Gaaselands Kierchesogen, effter Lodseigerne thilsamme Gaard deris anmoding och beuilling paa bode sider, som war den ene halffuepart som er det Nordre Tun, paa Allehelgens Kirches wegne, E/rlig/ och Velfornem/m/e mand Hermand Gaarmand, Raadmand udj Bergen, K/onglig/ M/ayestets/

- 89b <1653> Tolder der samme steds och Ombudsmand off/ue/r for/schreff/ne Gods, och til den anden Halffuelod som følger det [naar] yttretun, Hederlig och wellert mand, H/er/ Christen Jensøn, Soegneprest til Findaas Prestegield, samme Tuende Tuners Eyedel udj Thuende lige parter at schiffte, Efftersom de bode gick lige udj Landschyld, nemblig huer 1 løb Smør och 1 hud, och fremblagde da først be/mel/te H/er/ Christen for/schreff/ne gode mand Hermands Gaarmands Missive vnder hans egen hand hannem tilschreffuen, Aut: Bergen den 7 Martj 1653 formeldende iblandt andt, saa uit denne Sag angaar, at her Christen som hannem om samme schiffte haffuer anmodet, derudj schal beuilgis det at lade schee, och loffuer derhoß naar hand wilde berame en vis dag thil deß for Retning, wil Hermand sende en hans Tiener vd som hand were off/ue/rwerendes, huilchen Missive bleff lest och paaschreffuen, Thil Huilchen ende be/mel/te Hermand Gaarmand och haffuer fremsendt en hans Tiener wed naffn Lauritz Matzsøn, som fremblagde hans schriftlig Instrux vnder hans egen hand Dat/erit/ Bergen den 14 Apr/ilis/ nest forleden, Indeholdende at hand paa hans wegne schulde were off/ue/r den marcheschiffte, H/er/ Christen begierte paa Gillie, etc/etera/ och berette derhoß ydermere paa hand Hosbonds wegne at were thilfreds samme schiffte maate sche effter dommernis schön som dem kunde siunes Rettist at were saa de paa ingen deele scheede forkort, der effter begaff wj oß paa Marchen udj be/mel/te Hermand Gaarmands Tiener och begge Leilendinger Neruerelße, och for for

begge Thuners Leylighed med yderste fliid inden Gierds, befandt det siden Rettist som følger, først oppe med den Norder Løe gaar, udj Noed(?) fra Badstuedal, der satte wj den [anden] første Sten, 2. Steen sette wj off/ue/r paa Hammeren paa den Østere side aff for/schreff/ne Badstu Led, 3. Sørfra offuen for Stor Aggeren, den 4 wdj sørenden for Storaggeren, derfra gaar schiffet i den Østere braad paa Baadswigshougen paa den westere side, aff Baadswigen, och udj Sør neder udj en Steen neder wed wandit, Huor effter huert Tun schal bruge Eng paa sin side, det Østere paa den siden, och det Vestere paa den side, Aggeren schal enhuer bruge som hand hiidtil har hafft, Østre parter Storagger och alle pa den Østre side, vdtagen de flecher hand tilforne had brugt paa den westere side, for dem er hiemel(?) thil lagt hereffter at bruge, thuende Agger nest hos schiffet paa samme westre side, den Nordeste och Offuerste

90a <1653> Fiøberagger kaldet, och den anden som ligger neden och Syndenfor, schal nu hereffter kaldes Steensagger, som medilst thuende stene der er nedersatt, i den Nordre, och den anden i den Søre ende, Anlangendis Hagen och den Quernesteen som staa vden gierdet, sambtache de hereffter som tilforne at bruge thilfellits,

Den 19 Aprilis Waare wj effter/schreff/ne Carsten Dürhus Sorenschreff/ue/r, Niels Houglund Lensmand i Fiere schibred, Hellie Suendsbøe, Wiching Nes, Roer Forde, Torckeld Lj, Siff/ue/r Øffrebøe Laugrettismend i be/mel/te skib/red/ effter Loulig anfordring forbamblede paa Biördall der sammesteds Retten at betiene, Huor dafor oß udj Rette frembkom, Ingwor Alffsøn, Boende paa Berie i Aaluen, som først med en schriffelig steffning aff Bergenhus vdsted den 3 Nov/embris/ 1652 haffde ladet steffne, Olle Olsøn paa Biördall, for 29 marcher Smør hand [haffde kiøbt aff Jacob Neß] hans Sl: Fader Affgangene Olle Tostensøn, haffde thilhandlet sig vden Loulig Loubiudelße i be/mel/te <aff Peder Tostensøn paa Neß> och for/schreff/ne 8 /marcher/ Smør Leye, har hand thil Pandtit sig aff be/mel/te Peder sin søster Sirj Tostens dater hendis Søn Jacob i Neß haff/ue/r, Iligemode maade(!) haffde [haffde] hand steffendt for/schreff/ne Olle for en andel i samme Jord som schulde were det ene Aar 18 /marcher/ S/mør/ och den andet 2 ½ p/un/d Kune(?) Korn, Vdj samme steffning war och steffen Haldor Deggernes, paa hans stiffson Tosten Tostensøns wegne, som en medeygerger(!) vdj de for/schreff/ne 37 /marcher/ S/mør/.

Sammeledes haffde hand steffendt med en Steffning aff Staffanger Kongsgaard vdsted den 1 Decemb/ris/ Olle Tockelsøn paa hans [Hustru] Broders dater Gidsche Torstens dater wegne, boende paa Herisdal i Ryfolche, Baard Riseng paa sin Quinde Dordj Olsdatis wegne, och Tolach Ockland paa sin Quinde Tale Oluffs daters wegne, som med Arffuing effter for/schreff/ne Olle Biördall, thil for/schreff/ne 37 /marcher/ Smør,

Der effter fremblage hand It gammel Pandte Breff, vnder Thrende Indsegl, Dat/erit/ Aaluen Kirchebache Palmesøndag effter Tienisten Aar 1685(!!) Indeholdende, at Tosten Ellingsøn Loste gods aff sine Samboerne Sodschind sin Liffs thiid, [aff som war aff] mens Kom for/schreff/ne Tosten Sodschind eller deris Arffuing, fremb effter hans fremfarne dager, med slig penge som de vdsatte godsit for, da er det deris igien, och bleff først 3 S/pands/ bol løst aff Niels Ellingsøn, for 1 Koe och ½ wog 6 /marcher/ Ny Kober. 2. Aff Aslach Ellingsøn, 3 S/pands/ bol, 3 ½ D/ale/r. 3. Aff Per Olsøn, hans Søster Siirrie Ellingsdaters ægte mand med begges deris Sambtøche 1 ½ S/pands/ bol for 1 Ko 1 D/ale/r, och legger aldt udj be/mel/te Børdal, i Schild sogen och Fiere schibred,

Denne for/schreff/ne Tosten sin søn war for/schreff/ne Peder Tostenß/øn/, och hans [Søn] daters søn, Jacob Neß haffe were, som det thil Olle haffde

90b haffde affhendt, end haffde hand hafft en Søster som hede Dorde Tostensdater, som haff/ue/r tho Søner effter sig, naffnlig Elling och Tosten Olsønner, som iche ware steffnede, dog hand [iche] sagde det som deris [Søster war til] Moder war tilfalden war iche aff hans Odel, [dog] der for thalde hand heller intit derpaa, Anlangendis Niels Ellingsøn, da haffde hand 3 døttre, naffnlig Gundele, som er død, huis søn møtte i Rette, Tøris Andersøn paa Echen(?), den 2 Marite wed naffn, som och er død Som Hans Olsøn Thue møtte møtte(!), 3 Karen Thilholdendis i Ausuog i Etne, och leffuer endnu, hendis Søn Iffuer Størchersøn i Toswoldwig, møtte och gaff deris sambtøche at at(!) Ingwor maatte løse det, Ablach Ellingsøn wed kommende, da war ingen aff hans Arffuinger thilstede, Mens for/schreff/ne Sl: Sirj hendis da er for/schreff/ne Inguor War hans Konne Marite Johans dater hendis Sønnedater, och derfor formehndte hand Paa be/mel/te hans Hustrus wegne were Ret Odelsbaaren dertil, och nest det igien at indløbe, Hertil at suare møtte udj Rette alle de forbe/mel/te indsteffnede, och fremblagde Olle Ollesøn da først It Kiøbe Breff aff Jacob Knudsøn i Neßhaffn vdgiffuen til Sl: Olle Biørdal vdgiffuen paa 8 /marcher/ S/mør/ och 31 /marcher/ Kor, Dat/erit/ Skaanneuig anden Pindsdag 1631 och derfor 13 R/ix/d/ale/r och 1 R/ix/d/ale/r Sk/øtningsøre/, dernest it Pandtebreff aff Peder Tostensøn paa Neß vdgiff/ue/n til for/schreff/ne Olle Biørdall som hand selff paa bode, paa 16 /marcher/ Smør och 2 ½ Spand Korn, for 29 R/ix/d/ale/r, Dat/erit/ [Noch fr] den 13 Mart/j/ 1639 for [61 R/ix/d/ale/r] 29 R/ix/d/ale/r. Noch fremblagde hand Pandtebreff aff Halduor Møglewoll, Agde(?) Effeneß, Knud Mortued och Tore Tostensøn vdgiffuen paa 8 /marcher/ Smør, 1 Spand och Sex /marcher/ Korn, for 18 R/ix/d/ale/r. End Bleff Olle thilspurt om hand haffde nogen merhe, enten gammel Odels Breffue eller andet paa sam/m/e gods hand dem da wilde fremblegge, Huortil hand suarede nej, Anlangendis de Thuende Brødere, som tilforne bleff berett at were Peder Neß hans Søster, naffnlig Dorde, som anholdis iche at were steffuendt, Saa befindes at for/schreff/ne Olle Biørdall haffde hende til ægte, och hun war død Lenge før end Breffenis dato, End ydermehre bleff Ingwor thil thilspurt, om hand haffde bøden hannem hannem hand Penge for Juel, huortil hand suarde, det Olle ey heller kunde nechte, mens sagde hand saa ichon Pengene, mend iche Pengene optaldt, Huor[for hand nu iche] til hand suare de iche at kunde optelle førend hand widste huor mange hand schulde haffue, och optalde vden derfor 78 R/ix/d/ale/r ÷ 8 /schilling/ huoraff hand erbød at vdlege saa mange som dannemend hannem thil Kinde, Sagen bleff

91a for sine Aarsager optagen, vdj Sex Vger, som til 4 Pindsdag, at parterne da møder igien paa Aasteden.

(Fol. 91b-94b er blanke)